

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంబరుము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 11-వ తేది శుక్రవారము } సంవిక ౯
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY 11th APRIL 1930. } No. 9
శ్రీ ప్రజామోక్షనాథ సువర్ణర ప్రైవేటు లిమిటెడ్

అమృతంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తంజోవల మూర్తును. వాయువుబొట్ల
బావును. శార్కవునొప్పుల బారదొలును.
బొట్ల బొగొట్టును. బెలుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. కళ్లనుతగ్గించును
మొరకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే బెరుట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. గొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో నూడ వాడుచున్నాడు.

BEST INDIAN PAIN-BALM

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

శంకరాచల చీటి చూచి కొనిన
జానము గలగడు.
నక్కని దబ్బితో నక్క నీసా 1-8 0-10-0
దబ్బ 1-8 రు 0-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 తంజుశెట్టిపేట, మద్రాసు
109, ప్రభురోడ్డు, భాట్ట, బొంబాయి.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

మ చి లీ పట్న ము

ఈ బ్యాంకుయొక్క బ్రాంచి కర్నూలులో హైదరాబాదు పట్టణముందు తెరువబడును. అప్పుట కొందరు
పునర్రూపులు కోరుటవలన 200 వాటాలు చందాగా ఇచ్చి నిశ్చయింపబడినది. వై బాము దొంగిలించునొక్కయ
సికింద్రాబాదుయొక్కయ వాస్తవ్యులను మాత్రమే వాటాలు అలాట చేయబడును. ఈ నెలఖరీదలోగా వాటాబా
లితా ముగించబడును.

పేరు ఒకటికి రు 100. ప్రస్తుతము రు. 50 చొప్పున వసూలు చేయబడును. ఇతర విషయములు దరఖాస్తు
మీద తెలుపబడును.

డా. కో. శాస్త్రి, యం. ఏ. కలెటర్.

రాజమోహన హోరాయిలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

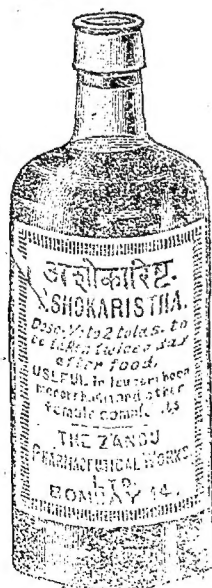
తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండ
అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయట
కోమిడిమి మొదలగువాటిని హరించి
మెదడును నల్లదనమును, బుడి అల
మును, కలిగించి వెంట్రుకలును నల్ల
పరిచి స్పష్టమొందించును.
1 నీసా రు 1. 8 నీసాలు రు 2-10-0

బి. పి. శర్మలు ప్రత్యేకత.

పి.సి.ఆ.డి.ఆ. అయ్యలవరమాజం, కేరళేష్, (మెల్లూరు జిల్లా)

జాందూగారి అశోకారిష్టము

(భైషజ్య రత్నావళి)

స్త్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు నువయోగించు గొప్ప టానిక్-వంటి
దీవ్యోదధి. మరన్ని స్త్రీల బహిష్కారోపమల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు
నొప్పి ఋతుక్రమము, రక్తక్రమము, సోమరోగములు ధవో నివర్తించును.

దీని నువయోగించుటచేత గర్భవీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయుగలరు
గాన శిశువులు పుట్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్మలమగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము
నకు నెవక అడ్డుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:-
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:-

దామోదర అందు కంపెనీ,

78, మైసూరుబజార్, బి.టి. మద్రాసు.

బెజవాడ-శ్రీ చంద్రమూర్తిశర్మ అందు కంపెనీ.
రాణివాడ-లక్ష్మీవారాయణ అందు కంపెనీ.

కలెటర్:- కలెటర్ అరిజన్ ఫార్మసీ.
రాజమండ్రి-శ్రీధరదాసు అందు కంపెనీ.
తెనాలి-వి కృష్ణ ఫార్మసీ.

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ్వం వరున్
మ్యాన్ ఫ్యాక్చరింగ్ జ్యాలర్సు

డయిమండుమచ్చెంటు, కమీషను యేజెంటు,
అంసు శెట్టర్.

మే నే జ రు } 8 కాశీశెట్టిపేట
ఎమ్. సత్యనారాయణాచారి } మ ద రా సు.

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకటమణయ్య

లీవరు అండు స్టీక్ వ్యాసులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిమి
త్తయ్య. మద్రాసులో భాయముగా నుండును. డాక్టర్
ప్రత్యక్షము అన్నియు క్రింది జనప్రసవన నాయకలైన.
నెం. 27, మాధవపెరమాళ్ కోయల్ వీధి,
మైసూరు బుర్రాడు.

అయిదునందల బహుమానము

విజయనగరం జమ్మి వెంకటమణయ్య
విద్యావగరసరిత్రము. 400 పుటలు. ప్రతి రూ 2-0-0.
మేనేజరు, విజ్ఞానపత్రిక, అనంతపురము.

నోటిసు

శ్రీరాజా బొమ్మచేపర వేంకటలక్ష్మీ నరసయ్యమ్మ బహద్రు జమీందారీగాను నాభద్రను దళాలువారిగా బదులు పుచ్చుకొని అందక్రిందను యీదిగువవస్తువులను హామీ వుంచి బాకీ తీర్చు సంజన సదరు వస్తువులను 15-4-1930 తేదిన మధ్యాహ్నము 3 గంటలు లగాయతు ప్రతిదినము బంధు రాబర్సనకాపేటలో మరాఠు కోట వేసు గోపాలరావుగారి కొట్టువద్ద వేలంపాట ప్రారంభించి 21-4-1930 తేదీవరకు పాట Continue చేయిస్తూ, ఆరోజున ఆఖరు పాటదారుపాటమీద సాయంత్రం 5 గంటలు అయిన తరువాత కొట్టివేయబడును. పాట పాడదలచినవారు రు 100/-లు ధరావత్తు వుంచి పాట ప్రారంభించవలెను. సదరు ధరావత్తు సొమ్ము ఆఖరు పాటమీద కోట్టివేసిన వెంటనే మిగతా పాటదార్ల ధరావత్తులు యిచ్చివేయబడును. ధరావత్తుదార్లు పాట పూర్తివరకు వద్దవుండి పాటలు పాడనిచో ధరావత్తు అపరాధం క్రింద మినహాయించుకోబడును. ఇంకా ఎక్కువ తప్పిళ్లు కావలసినవారు నన్ను లదిగి తెలుసుకోవలెను.

హామీ వుంచిన వస్తువుల వయినం

1. పలచరవ్వలు 38 బిళ్లలు గలదిన్ని 125 పలచరవ్వలతో సహా బాదుబాండలు జత 1
 2. లోలకులు జత 1-కి నీమ కమలాలు 54 గు గలది. 1
 3. నెమలిపట్టుకు వుంచే సామానులు వయినం నెమలిపట్టు 1-కి నీమకమలాలు పచ్చలు కెంపులు నీలాలు గలదిన్ని యిందులో 1 నీలం తక్కువగా వున్నది. 1
 4. నెమలిపట్టు సామానులో వున్న 6 నీమ కమలాలు 1 నీలం, కెంపుబిళ్ల 1 ని యిందుకు సంబంధించిన దిప్ప వేసినగుండి. 1
 5. కెంపులు వేసిన గొల్సు 1
 6. బంగారపు హుక్కు (Hooks) 1
 7. బంగారపు పిన్నులు 2
 8. సాదా బంగారపు రింగు దిప్ప వేసినది 1
- మెరసి 9
9. కలికితురాయి క్రింద వుంచే పలచరవ్వలు గుల్లముత్యాలు వేసిన బిళ్లలు 10 గల దిన్ని డిబా బాపతు ముత్యాలు లేని బిళ్లలు 3 గల పలచరవ్వలతో వున్నది. 137
 10. మంచి ముత్యాలు పలచరవ్వలు జయ పూరు పచ్చలతో హారం 1-కి వివరం. పలచరవ్వలు 161, ముత్యాలు 133, జయపూరుపచ్చలు 75 లు మెరసి గలది. 369
 11. 36 నీమకమలాలు గల బ్రోచి పట్టు ఆకారము గలది. 1
 12. నెకలేస్ (Necklace) 1
 13. 14 రవ్వలు కమలాలు దుడ్డులు జత 1
 14. కట్టకానులు దండ 1

వేలందారు
తాజేవల్లి పెదతాతయ్యగారి కుమారుడు
శ్రీరాములు—బాదరు.
భోజిల్లి పేట.

కృష్ణాపార్థసంబంధవాడ

అగ్రాధికారులు ఆతి ప్రధానము ముందులకును ముఖ్య కృష్ణాపార్థసంబంధ వేదే ప్రాముఖ్యము.

వివిధరాష్ట్ర సత్యాగ్రహసమరము

సంయుక్త పరగణాల సత్యాగ్రహము

మోతీలాలు నెహ్రూగారి సమక్షమున ఉప్పతయారు చేయబడుట

రాయబారి, ఏప్రిల్ 9:— రాయబారిలో నిన్న సత్యాగ్రహ మారంభమయ్యెను. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకార్యదర్శిగారు సత్యనారాయణ గారు 10 మంది వాలంటీరులతో నిన్న సాయంకాలము తిలక భవనమునందలి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి యెదుట ఉప్పు తయారుచేసిరి-శ్రీ మహాత్మాను కుడ్యాగారు, మోహనలాలు సత్యనారాయణ అచట హాజరయ్యిరి-వీరుగారి 6 వేల నము నిలచి మామచుండిరి-తమూ తైలపును మోతీలాలుగారు రుచిచూచిరి - మిగిలిన నాయకులుగూడ రుచిచూచిరి. మిగిలిన ఉప్పు అరతులము ఉండెను. ఈ అరతులము ఉప్పును మహాశ చంద్ర జెయిను అదర్బాగారు రు 9/-లకు కొనిరి. మోతీలాలు నెహ్రూగారు రాయబారినుండి బయట పడి వెళ్లిరి. మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఉప్పు సత్యాగ్రహమును ఉపక్రమింపజేసి స్వగృహమునకు తిరిగి వెళ్లిన పిదప, యావాలంటీరు దళమును నడిపించి నాయకుడైన సత్యనారాయణ గారు రాత్రి అరెస్టు చేయబడిరి. వీరు రాయబారి జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శులు.

జమ్మరిలాలు నెహ్రూగారు ఆఖరు భారత కాంగ్రెసు సభ్యులైన పండిత జర హరిలాలు నెహ్రూగారు, వారి సతీయను, వారి సోదరియను, అహోబాదులో రేపు ఆరంభింపబడు ప్రధాన సత్యాగ్రహ దళములో జేరవన్నారు. అహోబాదు, ఏప్రిల్ 10:—నేటి దినము అహోబాదు లో ఉప్పు తయారు చేయబడును. ఈ మొదటి నలంబేరు దళ మునకు జమ్మరిలాలు నెహ్రూగారు నాయకత్వము వహించు మన్నారు.

అహోబాదునకు సమీపములోనున్న హండియాలో ఉప్పు తయారు చేయుటకై కావలసిన పనిముట్లను వలంటీరులు గైకొని ఉప్పునీళ్లనుకాయించుచుగా పోలీసువారు నిర్భయ ఆర్పి వేసి సాధనోపకరణములను లాగుకొనిరి.

కాశీ జిల్లా మనోరంజను ముఖర్జీగారు కాంగ్రెసు కమిటీ సహాయ కార్యదర్శిగారు, తమ వలంటీరు దళము లో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునండి బయలుదేరిరి. ఉపాహారము పూలమాలలు వలంటీరులకొసంగి బయటకు వెళ్లిరి. శ్రీయూరేగింపు కూడ దళాల్లో పేర్లు కొడువద్ద వీరిని కలిసిపోయెను. శంఖము ఉడబడెను. వీరు ఉదయము 9-30 గంటలకు సోనీయాలోని సత్యాగ్రహ శిబిర మునకు చేరిరి.

మధ్యమధ్యమందు ముఖర్జీగారి భార్య వాణికి వీడ్కోలూసంగి నెలపు గైకొనుట చూచినపుడు ప్రేతుల మనస్సులు కరగి నీర య్యెను. నిన్నటి దినము సోనియా చేరిన మొదటి దళము వారు యీ రెండవదళము కలిసికొనిరి. అచట ఉప్పు తయారుచేసెడి కార్ఖానాను యీ రెండవదళమువారి యధీన మొనర్పిరి.

కాన్పూరుజిల్లా

హరిహరనాథగారు అరెస్టు చేయబడిరి కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 9:—నేటిదినము తిలక వ్యాధా మతాలవద్ద సత్యాగ్రహము ఉప్పు తయారుచేసిరి. వీరికి పండిత హరిహరనాథగారు నాయకులు. వీరు మాత్రము అరెస్టు చేయబడిరి. మిగిలిన వలంటీరులు అరెస్టు చేయబడలేదు. అరెస్టు చేసిన వెంటనే ఉప్పుచేయుటకు వారు తేచ్చిన పాత్రసామగ్రిని పోలీసువారు పట్టుకొనిపోయిరి. కాని, వలంటీరులు క్రొత్తపాత్రసామగ్రిని తెచ్చి తిరిగి పనిప్రారంభించిరి. గణేష్మోగిగారు ఇపుడు నాయకత్వము వహించియున్నారు.

కాన్పూరుజిల్లాలో ఇదియే మొదటి అరెస్టు. ఇంతవరకును 44 మంది వలంటీరులు కాన్పూరుజిల్లాను ప్రత్యక్షముగాచేరిరి. హరిహరనాథ శాస్త్రిగారు అరెస్టుకాగానే పూలమాలలు వేయబడెను. ఘట్టకాను మేజిస్ట్రేటు బారనుగారు వారిని ఉదయం 12-30 గంటలవరకు కొద్దవారి అధీనములో ఉంచెరి. వెంటనే పెద్ద బహిరంగదళ జరుపబడెను. నారాయణ

ప్రసాదు అనారాగధ (కాన్పూరు నగర కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులు) సభాస్వతుత వహించిరి.

ఇవట సత్యాగ్రహ సమరమునందలివర్త కార్యదర్శిగా హరి హర నాథుగారు వ్యవహరించుచుండిరి. కనుక వారినినే నగర కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శియగు ప్యాపిలాలు ఆగరావ లాగారు నియమింపబడిరి.

సత్యాగ్రహ మండ్రోర్థములో నొక సభ్యుడు పండిత గా గంగాధర గణేష్ మోగిగారు నియమింపబడిరి.

అగ్రా

ఏప్రిల్ 7 వ తేదీ ఉప్పు తయారుచేయుట అగ్రా, ఏప్రిల్ 6:—పండిత శ్రీ కృష్ణదత్తు పల్లి వాలాగారు (కాయనికపత్రికాసంపాదకులు) ప్రధాన సత్యాగ్రహ దళమును నడిపించిరి. శ్రీలు నీవలనిచ్చి పూలు జల్లిరి. ఈ మొదటి దళములో 20 మంది వలంటీరులు కలర. వీరి వెంట వైద్య చికిత్స సహాయదళము నడచెను. వీరి వెనుక 500 మంది వలంటీరులు పటాలముగా నడచిరి. సాయంత్రము 7 గంటలకు పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. రేపు ఉదయము (ఏప్రిల్ 7 తేదీ) ఉప్పు తయారు చేయబడును.

లక్నో

బహ్వరీలాలుగారు అరెస్టుచేయబడిరి లక్నో, ఏప్రిల్ 9:—కాంగ్రెసువలంటీరుగానున్న బహ్వరీలాలుగారు అరెస్టుచేయబడిరి. ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

వీరసత్యవంతులనుపుట్టించుచున్నారనియు మహాత్ము నిశ్రబోధానుసారముగా 700 మందిపాల్గొను రాజీనామానిచ్చి రనియు పథావలంబాలముకట్టి ఆధికారులనుసెక్కిరించెననియు ప్రజలకు బోధించెననియు వీరిపై నేరము ఆరోపింపబడెను. నేటిఉదయము 2గంటలకు వీరు జెయినుకు గొంపోబడిరి. (అ. ప్రె.)

తమిళనాడు

డిల్లీలో 4 గురు సత్యాగ్రహము ప్రారంభించి తరువాత వేదారణ్యదళములో చేరుదురు చిదంబరము, ఏప్రిల్ 10:—చెరసాలనుండి విడుదలయ్యెన నైనియప్పకగారు శ్రీరామసామసును మరయివర్తితో జిల్లా సముద్రతీరమున ఉప్పు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించురు. ఈ రాత్రి యిచ్చటనుండి కాలినడకను బదులుదేరి 10 మైళ్లదూర మునకున్న కిల్లిచేరుదురు. ఇక్కడ సత్యాగ్రహము ప్రారంభించి నతిరువాత వారు వేదారణ్యదళములో చేరుదురు. వారియుద్దేశ్యమును సబ్కలెక్టరుకు వారు తెలియజేసిరి.

కర్ణాటకము

13-వ తారీఖు 4 గంటలకు సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును దార్వాడ్, ఏప్రిల్ 10:—ఇటీవలి పరిస్థితులవలనను పండిత జనహర్లాల్ గారి ఆజ్ఞావలనను కర్ణాటకములో 13 తారీఖున 4 గంటలకు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపనిశ్చయింపబడినది. మొదటిదళమును సవాశిరావు కర్ నాడుగారు నడిపెదర. ఆ రోజు ఉదయమే హుబ్లీనుండి బెల్గాంనుండి సత్యాగ్రహదళములు వచ్చిచేరును. 13 తారీఖు సాయంత్రము రాష్ట్రములో అన్నిస్థలములలోను సభలో ఒకేసమయమున జరుగును. గంగాధరరావు దేశపాండేగారి స్థానే దివాకర్ గారు నియమింపబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

పంజాబు

ఏప్రిల్ 11 తారీఖున సత్యాగ్రహము ప్రారంభ మగును మహమ్మద్ అలమ్, డాక్టరు సత్యపాలుగారి నాయకత్వ మున మొదటి సత్యాగ్రహదళము రిలీవయింపబడు ఉప్పుచేసి ఉప్పుచట్టమును తిరస్కరింతురు. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కాంగ్రెస్ వీరులు బ్రాడ్ హువద్ద బయలుదేరి అనార్కాల్ లో హరీగల్, చౌక్ మాటి, పావర్ నుండి, తకాలీస్థ్ మిదుగా 5 గంటలలో గా గమ్యస్థానము చేరుదురు. (శ్రీ ప్రె.)

కరాడీ మట్టాడులో ఉప్పతీయట

మహాత్ముడచటికి వెళ్ళబాలక పోయెను
జలల్పారు, ఏప్రిలు 1:— కేడు 10 వ-తేదీ గాంధీమహాత్ముడు కరాడీ మట్టాడు వచ్చునని తెలియుటచే చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును ఆ చట్టి కి వచ్చిరిగాని మహాత్ముడు రావీలు లేక వారందరను ఉప్పతీసి పట్టుకొనిపోయిరి.

అటులో నేడు ఉప్పతీయట

కేడు 10 వ తేదీని అటులో గూడ చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును ఉప్పతీసి పట్టుకొనిపోయిరి. పోలీసు సూపరింటెండు ఆంటియాగారు కరాడీని అటుకును గూడ వెళ్లెను, ఈరెండు గ్రామములను చేరువగానే యున్నవి.

దండిలో నేడు ఉప్పతీయట

దండిలోను చుట్టుపట్టును వలంటీరులు పుప్పతీసి గ్రామములకు విక్రయించుచున్నారు. దండికి చేరువగా మరియొక ఉప్పపర్వత వారు కనికెట్టి 9 వ తేదీ రాత్రి అచటికి వెళ్లిరి అంతకుపూర్వమే సాబ్బుఉద్యోగులు అచటికివెళ్లి ఆపుష్కను మట్టిలో కలిపివేసిరి, అయినను వలంటీరులవల 10 ములుగలఉప్పతీసి దానిలో కొంతపుష్కను అమ్మివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

దండి శిబిరములోని వలంటీరులు

వివిధరాష్ట్రములకు వెళ్లుట

జలల్పారు, ఏప్రిలు, 10:—దండి శిబిరములోనున్న వలంటీరులలో యిద్దరిని మహాత్ముడు పోల్చుచుపంపెను. ఇంకొకవలంటీరు పంజాబుకును మరియొకవలంటీరు సయ్యరాష్ట్రములకును మహాత్ముని ఆనుమతిని బడసియే వెళ్లిరి. ఇటీవలనే ఆమెకొనండి వచ్చిన ప్రాఫెసరు ముజాంబారు అనువలంటీరును మరియొక డివిజనుకు మహాత్ముడు పంపించెను. వీరినగా "వ్యూహాజ్ఞయి వచ్చునరకును మరల యిండ్లనుపోగూడదు. మరే ఇతరపనులను చేయగూడదు." అను నియమములు కలవను విషయము ముజాంబారిగారికి సరిగా తెలియలేదు. కాని అతడు దండిలో నుండునంతకాలమును యింకొంతోపాటు యీ నియమముల నన్నిటి ననుసరించుచునే యుండును.

నేడు మహాత్ముని ఉపన్యాసము

కేడు 10 వ తేదీ ఉదయమున దండిలో మహాత్ముడు ఉపన్యాసించెను. నిన్నరాత్రి ఒక గంటయైన పరిగా నిదురలేక పోవుటచే కేడు మహాత్ముడు కెడుకరాడికి వెళ్ళబాలక పోయెను.

మీ కంతుగూడ త్వరలోనే రాగలను గాని చెరసాలకు పోవుటకు మీరు త్వరపడ నవసరములేదు. పోలీసువారు మీకు ఆగ్రహము కలుగునట్లు చేసిననుగూడ మీరు తొందరపడగూడదు. మీరు కాంతిసమరంగమున కాంతియుతమున ద్వైతమును నిరుపమానమున కష్టపరిష్కాము కనబరుపవలెను. నేనుక జనరలు ఉదయకు కలిగించిన బాతీయ న్యాయతనంతి పరాధనము నకు లోబడుట కంటే ప్రాణముల నర్పించుటయే భుత్తము అని మహాత్ముడు నుడివెను. (ఆ. ప్రె.)

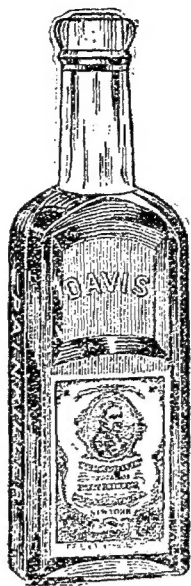
* * *

భాగల్పూరులో విద్యార్థులనమ్మె

భాగల్పూరు, ఏప్రిలు 9:—భాగల్పూరునందలి సి. యం. యస్. స్కూలు పాఠశాల విద్యార్థులు 16 మంది ఒక కాంగ్రెసుపక్షము వెళ్లినందులకు పాఠశాలాధికారులు ఆ విద్యార్థులను పాఠశాలనుండి తరలించుకొట్టిరి. యూనియను జాకుపతాకమునకు వీరు వందన మొనర్చలేవనిపొడ వారికి కిక్కు గావించబడెను. ఇంటికి వెళ్లుటకు, బయటపూర్వము వెళ్లుటకు వెలుపు ఇవ్వబడును గాని బహిరంగసభలకు వెళ్లుటకు వెలుపు ఇవ్వబడవని జిల్లా పాఠశాల విద్యార్థుల మెచ్చరిక ఇవ్వబడినది. బహిరంగసభలకు వెళ్లుటద్యార్థము పాఠశాలనుండి తరలించుటబడవని ప్రకటన గావించబడినది. మరల పాఠశాలవిద్యార్థులు కొందరు రాజకీయ సభకు వెళ్లినందులకు వారు హాజరునుండి తరలించుటబడినది. వారి సామానులను పాఠశాలాధికారులు వారికివ్వలేదు. కగరమున ఉద్రేకము అధికమయ్యెను. ప్రాథమిక కృపాలిని రాత్రేంద్ర ప్రసాదుగారు వేడిదీకము ఇచ్చటికి వచ్చిరి. ఉప్పు సత్యాగ్రహమునుండి కిక్కు వేడిదీకము విద్యార్థులకు వసవ్యసించెనది. (ప్రీ ప్రెసు.)

Painkiller

(PERRY DAVIS)

అత్యంత శక్తిక సమయములందు ప్రతి యింటను మండలిగినది.

వైన వ్రాయుటకు—గాయములు, ప్రణామములు, మొదలైనవాటివలన గలుగు పోట్లు, మంటలు నివారణకాగలవు.

లోనికి పుచ్చుకొనుటకు—కేడి, రుచిగల నీటితో లోనికి పుచ్చుకొనవచ్చు కడుపునొప్పి, తిమ్మిరివాయువు తీర్చుకొనుటలోని వ్యాధులను పోగొట్టును.

ప్రతి ఒకసీసావెంటును ఉపయోగించవలసిన పద్ధతులు తెలుపబడును.

ప్రపంచమందుండు అన్ని మెరులలోను గత 90 సంవత్సరములనుండి యుచుబడుచున్నది.

DAVIS & LAWRENCE Co, Proprietors NEW YORK.

Purushotamdas Hurjee and Son, Sole agents 111 Nainapa Naick Street Madras. 137-139 Dadyseth Agiary Lane, Bombay.

'ఆనంద' వచన గ్రంథరత్నమాలా శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

చక్కనివైతితో, సుందరమైన పటములతో నున్నవి

	ర. అ. పై.
ఆదిపర్వము 3 సంపుటములు	4 0 0
సభాపర్వము 1 "	1 8 0
విరాటపర్వము 1 "	1 6 0
ఉద్యోగపర్వము 2 "	2 12 0
శాంతిపర్వము 6 "	7 4 0

ఇతరసంపుటములు క్రమముగా వెలువడును. వలయువాటికి ఇతరపుస్తకములవట్టి పంపెదము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో, ఆనంద ముద్రణాలయము, మద్రాసు.

పంగరాష్ట్రమున శాసనోల్లంఘనము

స్మృతి దప్పినను శాంతివైనికులు ఉప్పును పోలీసులకు యివ్వకుండుట

మహ్మదీయులు స్వాతంత్ర్య పోరాటములో చేర తీర్మానించుకొనుట

మహ్మదీయులు, ఏప్రిల్ 9:—పత్రికాచంద్రవాన్ గుప్తగారి నాయకత్వమున మహ్మదీయులలో చాలమంది ప్రజలు ఈ రోజు ఉదయము ఉప్పుచేసిరి పరిసరమునన్న 5 గ్రామముల వారు 200 మంది సత్యాగ్రహములో చేరిరి. శాసనోల్లంఘన సంఘాధ్యక్షులగు జే. యం. సేన్ గుప్తా 4 రు సత్యాగ్రహుల పరిమిత అజమాన్యము చేరి ఈ రోజు ఉదయము గ్రామస్థులు పోలీసు ఎట్రెను ఉద్యోగియులపై సాంఘికబహిష్కారము గావించిరి. ఒక గ్రామ చాణేదారు రాజీనామానిచ్చి సత్యాగ్రహములో చేరెను. ఈ రోజు ఉదయము బెంగాల్ రాష్ట్రము కాంగ్రెసుకమిటీవారి సత్యాగ్రహులు ఒక మణుగు ఉప్పును తయారుచేసిరి. పోలీసు వారన, ఎట్రెను యుద్యోగియులను సత్తెలను ద్రవ్యము కొట్టిరి. వారు సత్యాగ్రహులు చేసిన ఉప్పుకగూడ తీసికొని పోవలెనని ప్రయత్నించిరి గాని శాంతివైనికులు తమచేతినండి దానిని వలలేదు. ఆప్రయత్నమునకు వారికి చెబ్బులపొడ లిగినవి.

న్యాయవాదులు వ్యర్థులను మాననండుట

ది వ్యాజ్ ఫూరులో సుప్రసిద్ధ న్యాయవాది యగు జోగీంద్ర చక్రవర్తిగారి యుద్యోగనవన పంగ చేతమునందలి వ్యాధువారులు కొంతకాలము వ్యర్థులను కట్టి పెట్టి సత్యాగ్రహోద్యమములో చేరు విషయమై ఆలోచించుచున్నారు. ఈస్తరు పండుగలో రాజమేలో న్యాయవాదుల మహాసభ జరుగును. ఆప్పుడు వారు కర్తవ్యములను నిర్ణయించును. (ప్రీ ప్రె.)

శాంతి వైనికులకు చెబ్బులు లెగులుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 9:—ఈ రోజున పోలీసులు కలిగి పూరు సత్యాగ్రహులకు ఉప్పు చెయ్యమండగా పోయి చుట్టుముట్టిరి. ఆ ఉప్పును తీసికొని పోవ

వారు ప్రయత్నించిరిగాని శాంతి సయినకులు వారికట్లు చేయ నివ్వలేదు. కాంతి వైనికులు క్రిందపడి తమకుండలను చుట్టును వలలేదు పోలీసులకును శాంతి సయినకులకును జరిగిన పెనుగు రాబలో ఆవార్య మూలనేగారి మణిట్టు లోలిగెను. సత్యాగ్రహులను చిత్తరంజను ఆనుపత్రికి గొంపోయి ప్రభువు చికిత్స చేయించిరి. గ్రామస్థులు వచ్చి యీ సత్యాగ్రహమును చూచి, పోలీసుల చర్యకు గర్హించిరి. (ప్రీ ప్రె.)

సేన్ గుప్తాగారు ఉప్పును బహిరంగముగా నమ్ముచురు

బెంగాల్ శాసనోల్లంఘన సంఘాధ్యక్షులగు జే. యం.

సేన్ గుప్తా గారు ను వారి సహచరులు ను జరియన్ వాలా స్మారకదినమున 18 తారీఖున కలకత్తాలో ఉప్పు నమ్మవలెనని శాసనోల్లంఘన సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ప్రతి పట్టణములోను ఆధికారులను బోడిసిచ్చి విగ్రహుల బహిరంగముగా సత్యాగ్రహులు చేసిన ఉప్పు నమ్మవలెనని సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ఈ రోజు మహ్మదీయులలో తయారు చేయబడిన మణుగు ఉప్పు కలకత్తా నగరవిగ్రహుల బహిరంగముగా నమ్మబడెను. (ప్రీ ప్రె.)

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్రా నెప్టిన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

ది. రామచంద్రరావు, 153, బ్రాడ్వే, మద్రాసు-పోస్ట్ ఏజెంటు

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్

ఇతర కెమిస్టులు అండ్, డ్రగిస్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును సూచించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాతమున తెలుపవలెను. చి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

Institute of Oriental Studies and Research.

Department of Tamil

- Departments of Telugu, Malayalam and

- Department of Sanskrit

- Departments of Arabic, Persian and Urdu*

- Note:—In the case of experienced men, it shall be competent to the Syndicate to fix the starting salary at any stage in the scales mentioned above.

- (1) The Readers in Sanskrit and Tamil and the Senior Lecturers in the Sanskrit and the four Dravidian Languages must be graduates of a recognised University and must possess sound scholarship in their respective languages and aptitude for advanced study and research.

- (2) The Senior Lecturer in the Department of Arabic, Persian and Urdu must be a graduate of a recognised University and must possess a sound knowledge of Arabic and a working knowledge of Persian and Urdu and must show aptitude for advanced study and research.

The Junior Lecturers for the several Departments must be scholars in their respective languages. Some knowledge of English is desirable. Claims of distinguished pandits in traditional learning and holders of Oriental Titles Examination Diplomas will be specially considered.

The appointments will be in the first instance for a period of three years and will be subject to confirmation at the end of that period. They will be required to enter in to a written agreement with the University according to the Laws. The conditions of appointment of full-time Teachers of the University are laid down in Chapter XX of the Laws of the University.

Applications containing full and detailed particulars in the following respects, viz. (1) Age, (2) Nationality. (3) Degree and other academic distinctions and qualifications, (4) languages with which applicant is conversant and the standard of proficiency in each, (5) advanced studies pursued and research work done already, (6) publications, if any, and (7) present position and salary, together with copies of testimonials and references should be forwarded, *by registered post*, so as to reach the Registrar, University of Madras, Triplicane, P. O., Madras, not later than 4 p. m., on Thursday, the 8th May 1930. The envelope should be superscribed 'Application for appointment-Oriental Research Institute'.

Canvassing by applicants will be viewed with disfavour.

(By order)

Senate House, } WILLIAM McLEAN,
Madras, }
April 9, 1930. } Registrar.

[illegible]

అకర్మ పెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం,
రా. త్తకేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

(శాంతిసెనికశిబిరము | పచురణశాఖ)

ప్రశ్నలు 7:—నన్ను 6-4-20 వ తేదీన కై.జా.మునుండి ఇద్దరు కళాశాల విద్యార్థులు వచ్చి వారింద్రిగంగా జేరిరి. వారిద్దరును కాకినాడ పతాగిగనా ప్రసానమునకు పంపబడిరి.

నిన్న సత్యాగ్రహసమర ప్రారంభ దినము గావున
సాయంకాలము గొప్ప ఊరేగింపును, మహాసభయు జరుపబడి
నది, సాయంకాలము 5 గంటలకు కాంతి సెనిక శివరమునుండి
ఊరేగింపు ప్రారంభమై 6 గంటలకు శ్రీధానంధవల్లికునునకు
చేరినది. స్త్రీసనాతన విద్యాలయ బాలికలును, పలువురు పురు
షములును, యువకులను ఉత్సవములో పాల్గొనిరి. ఉత్స
వము శ్రీయుతులు నన్నసాయి అంజనేయవర్మ వద్దపత్రి రాజా
గావుగారి నాయకత్వమున జరుగవలయునని సాగింపబడినది.

6 గంటలకు మహారాష్ట్ర బాధిష్టరు కందుల శిరరావు
వచ్చాడు నాయకులుగారి ఆధ్వర్యమున గొడిద చిలకమర్తి లక్ష్మీ
వ్యతిరేకం పంతులుగారి సమక్షమున గొప్పసభజరుపబడినది.
సభకు సుమారు రెండువేలమంది హాజరైరి.

శ్రీయుతులు వీరరాఘవస్వామి వాయుడు గారును, గాజేపల్లి సూర్యవారాయణ కర్పూరాను దళిత సూర్యప్రకాశ రావుగారును, దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బన్నగారును, చిట్టిప రాజశీతిని గూర్చియు, వారికి గల ప్రస్తుత దౌగ్ధల్య లక్షణ మలను గురించియు, ప్రస్తుత ర్తవ్యమును గురించియు విపుల మగు నుపన్యసించిరి.

శాంతి సెనిక శివరము

రాజమహేంద్రవర నగరకాంగ్రెసు పక్షమున స్థాపించబడిన యాశీరము సత్యాగ్రహ సమరమునకు యోధులను సిగ్గు చేయుటకును, వార్తల నెప్పటికప్పును ప్రచురించుటకును, పట్టణమున వాడవాడలలో సంపూర్ణ ప్రబోధము కలుగుటకును, నాలంబీర్లును చేర్చుకొనుటకును ఉద్దేశింపబడినది. ఈకార్యములన్నియు కార్యరూపమును దాల్చినవి. వాలంబీర్లు చేరుచున్నారు. ఇంచుమించుగా ప్రతిదినము ఊరేగింపు సభలు జరుగుచున్నవి.

ఈజాతీయవారము 7 దినములలోను పట్టణములో 5
తావులలోను సభలు ఏర్పాటుచేయబడినవి.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయ విలేజ్)

జాతీయవారము

పక్షిలు 7:—నిన్నటినుండి జాతీయవార కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. ప్రాతకాలమున నగరసంక్రమము, ప్రాతము, అభిషేకములు జరిగెను. 8 గంటలకు సముద్రతీరమున స్వాగతంత్రియతాకము వెలకొల్పబడెను. తరువాత శ్రీ యాత కొల్లారు సూర్యనారాయణ గుప్తగారి యాజమాన్యమున బృందము ఏకదలం దప్పుబడెను. సాయంకాల పురమందిరమున బ్రక్కొండచుకు సభజరిగెను. పురమందిరము క్రిక్కిరిసిపోయెను. అధ్యక్షతవహించిన శ్రీమంత్ వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావున, సూర్యనారాయణ గుప్తగారును, మద్రాసునుండి వచ్చిన శ్రీ సుతి యామనీపూర్ణ తిలకమ్మగారును గంభీరోపన్యాసముల గావించిరి. పంజాబు దురంతముల వర్ణించెప్పిరి. ఉత్సవత్యాగ్రహమునకు ప్రబోధించిరి. సత్యాగ్రహమున కవకాశము చిక్కనిదారు కనీసము శిష్టరునైన తప్పక ధరింపవలెనని హెచ్చరించిరి. మిమ్ము మహాత్ముల సత్యాగ్రహముహాసంరంధమునకు విజయము కలుగునట్లును గ్రహింపుమని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు పక్షిరాన మామోదింపబడెను.

బెజవాడలో రెండవ దళము
బయలుదేరెను

కలక్తరుకు నోటీసు

రెజినాడ, ఏప్రిల్ 10 :— జేభక్త వేంకటప్పయ్య పంతులు గారి నాయకత్వమున రెండవ సత్యాగ్రహదళ నాయకులగు డా॥ వి. హనుమంతరావుగారు తాము 9వ జేదిన ఉప్పు త్రవ్వకుండనే విక్రయించుచున్నామని కలెక్టరుగారికి నోటిసు యిచ్చిరి. రామమోహన గ్రంథాలయమునందు నిన్న సాయం కాలము జరిగిన శ్రీలక్ష్మణరామ క్రీమతి అయ్యవేర దుర్గాంబ గారు అధ్యక్షత వహించి వాలంటీయర్ల చేరి, క్రీమతి ఉప్పును సరస్వతిగార్లు కూడ ఉప్పుకించిరి. (సీమె.)

ప॥ గోదావరి దళము

ఏలేటిపాడు, గామమున సన్నానము

పెనుగొండ, ఏప్రిల్ 10:—వీలేటిపాడు చిన్న గ్రామ
మయివప్పటికిని 6-వ తేదీ జాతీయవార ప్రారంభమున ఉత్సవ
ము జయప్రథముగా జరిగెను. బి. వి. బసవరాజుగారి నాయక
త్వమున ఊరేగింపు మూడు గ్రామములయందు ఊరేగి సాయం
కాలము పురమండగమున చేరి, మూలనడుమవారందరు నధ్యక్ష
వచ్చిరి. దేవాలయములో జాతీయవారమునందు ఆధిపేకములు
జరిగెనునది.

దండు నారాయణరాజుగారి నాయకత్వమున నవవి
వచ్చుచున్న స్వరాజ్యదండు వారికి యీ గ్రామము వారు అపూ
ర్వ స్వాగత మొసంగిరి. ప్రోవూట్రీలు అనుతలు పూవులు
జ్వలిరి. సాయంకాలము పక్షమ అనేకమంది వచ్చిరి బహుశా
గారు త్యాగమూర్తులన వాలంటీరులను కొనిచూచిరి. వారిం
టిచులకు స్వాగత మొసంగి అనేకవిధముల సహాయ మొనరించిన
గ్రామస్థులకు దండు నారాయణరాజుగారు కృతజ్ఞత దెలిపిరి.
స్త్రీలు పురుషులు కూడయీ యుద్ధమునువలె చేరవలెనవి
హెచ్చరించిరి. సాయంకాలము 4 గంటలకు వారు పోరా
దుకు పయనమయ్యిరి. పోలిసువారు సర్వదా వారివెంటనుండి
యూడిరి. (సంగీయమైఖిరి)

(స్వకీయచి లేఖరి)

పోలీసువారు నాటిక జేక్షకులపై
చార్జ్‌షీటులుఫైలు

విప్లవము చిరస్థాయిగ నుండుగాక అనుకేకలు
 పోలీసు ఉద్యోగికి ఆ గహముకలుగజేయుట

లాహోరు, ఏప్రిలు 9:—నిన్నటివను ఒక నాటక మునందు కృష్ణరాయబార కథానందగృహను శ్రీ కృష్ణపాత్ర ధారితో సంభాషించుచుండెను. పాండవులతో న దివిదురుకొనవలయుననియు లేనన్న దేశమున విష్ణురూపుడగు నని శ్రీ కృష్ణపాత్రవారి దుర్యోధనుపాత్రవారికి చెప్పెను. అందుపై ప్రేక్షకులందరు “విష్ణుము చిరస్థాయిగ నుండునాక” అని కేక బ్రవ్వెచిరి. అప్పుటనున్న పోలీసు ఉద్యోగి ఆకేకలు విని ఆగ్రహపడి ప్రేక్షకులపైకి కొట్టవారంభించెను. ప్రేక్షకులు ఎట్టి దొరవల్లముచూపక శాంతముగ నుండిరి.

ఈ కారణములవల్ల శ్రీరామనవమి ఉత్సవమును మాను
కొనవలయునని హిందువులు తీర్మానించుకొనిరి. (శ్రీ పే.)

అనందభారతి “ఉగాదికానుక”

చెన్నపురినుండి వెలువడుచున్న ఆనందభారతివారు ప్రచురించిన ఉగాదికావ్యమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు 27 వివిధవిషయక గద్యపద్యశాస్త్రములు గలవు. ఇందు హంగరి స్వాతంత్ర్యమును గుర్చి సారథి కారక చక్రానివ్యాసమును వ్రాసియున్నారు. "విశిష్టశత్రు" మను శ్రీ వెంకటాచలంగారి కథ చదువవలసిది. సత్యావహిజమును బాన్లోశీ సరస్వత్రాంతము భావస్ఫూరి ననుగమించుచున్నది. ఇంకను కొన్ని కథలు, పద్యములు, యీ సంచికయందుగలవు. శ్రీయుత బులును సాంబమూర్తిగారు, యస్. జి. ఆచార్యగారు మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములు గలవు. "నాట్యించుచరి" బాగున్నది. సంవత్సరమందా రూ 1-4-0. కావలసినవారు "ఆనందభారతి" తపాలపెట్టె నెం ౬2 పి. ఓ. చెన్నపురి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

నాశికు రథోత్సవము

అస్పృశ్యులు సత్త్వాగ్రహము జరుపుట

నాశకు, ఏప్రిలు 9:— నేటిదినము రథోత్సవము & స్పృశ్యులు రథమును తాకుడుపట్టుగ రథోత్సవము సలహా పూర్వచారపరాయణులు సంకల్పించుకొని యున్నారు. & స్పృశ్యులు సత్యాగ్రహము సలహా తీర్మానించుకొనియున్నారు. రథోత్సవము ప్రారంభముకాగానే అస్పృశ్యులు రథముకు అడ్డుమగ పండుకొనిరి. సనాతనవర్మపరులు అస్పృశ్యులపై పడి వారిని కొట్టిరి. ఈ సంఘర్షణమున చెండుపట్టులవారి గాయములు తగిలెను. కాని అస్పృశ్యులకే ఎక్కువ గాయముఁ తగిలినది. ఇంతలోపుగనే పోలీసువారు వచ్చి అల్లరిని అపిరి అల్లరి లేకున్నను నగరమంతయును ఉద్రేకపూరితమై యున్నది (అ. పై.)

శ్రీ నాగేశ్వరరావు, వెంకటప్పయ్యగార్లు

ఉప్పుతెచ్చుచుండగ పోలీసువారు బలవంతముగ తీసికొనుట

బందరు పోలీసువారి జబర్దస్తీ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మచిలీపట్నము, ఏప్రిల్ 11:—కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, కోనూరి చిన్న వెంకటరాసయ్యగారు దిన్నాపురంపండిమోటారు బండిలో ఉప్పు తెచ్చుచుండగ టోలుకేటవద్ద జిల్లా పోలీసు నూపర్నెంటు, సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరు, సాల్టు & ట్యాక్సులు కారులు అడ్డగించుకొని వారిచేతులనుండి బలవంతముగ లాగుకొనిరి. వారి పేర్లనుగూడ వ్రాసికొనిరి. కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు చాల పెనసలాడిరి. కాని ఎనమండుగర పోలీసువారి బలమును ఒక్కరు నిరోధింపజాలకుండిరి. నిన్న సాయంకాలము తిలకు చాళుయందు జరిగిన బహిరంగసభలో టి. ప్రకాశం పంతులు గారు, నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు, ఉపన్యసింపిరి. పురజులు పెక్కుండు వాలంటీరులగ చేరి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడవలె ననిరి. (తంతి)

బందరులో 250 వాలంటీర్లు శాసననిరోధము

మచిలీపట్నం, ఏప్రిల్ 11:—నేడుమయం 250 వాలం టీరులు సమద్రతీరమునకు బోయి, ఉప్పు తయారుచేయుటకై సమద్రతీరమునుండి సీరుకడవతో తెచ్చిరి. పురమునందు వివిధ తావులందు నేడు సభలు ఏర్పాటుచేయబడెను. స్త్రీలు ఉద్యమ మునందు చేరవలెనని విన్నపములు ప్రకటించబడెను. ముందుగ 12 మంది వాలంటీరులు కోనూరి సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకు వెడలిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

భీమవరం శాంతినిలయం

తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు భీమవరంనుండి యిట్లు తలెత్తిన సంత్రుమన్నార. భీమవరంలో శాంతినిలయ శిబిరము స్థాపించుటకు యోర్పాలులు జరుగుచున్నవి. వాలంటీరు లను చేర్చుకొనుచున్నాము. భీమవరంనుండి వేరొక వాలంటీరు దళము ప్రచారమునకు సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకును 18వ తేదీన బయలుదేరును. సత్యాగ్రహులనందు చేరగోరవారు వెంటనే చేరగోరవము. పడమటి గోవానియందు వాలంటీరులు కేల కొలది చేరి మహాత్ముని సంతృప్తిపరచి కార్యముసాధించెదరని నమ్ముచున్నాను.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గవేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునట్లును గలుగు పోటు, గుంట, చురుకును యింజక్షన్ లతోను పిచ్చికారిలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి ను 5-0-0.

మూర్ఖాధిష్ఠము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్ని బలవ త్విరములనుండియును మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. వెలకు సరిపోవుమందు రు 5-0-0.

పొడలకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలకేగాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పొగట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పాణి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ మును మామూలుసీతికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

* గుంటూరు జిల్లాకు యెలెంటు:—

తాడికొండ మల్లి కార్జునరావుగారు, గుంటూరు.

వజ్రెంటు కావలెను.

గుంటూరువకీళ్ల నిర్ణయము

సత్యాగ్రహమునకు వ్యవహారస్తుల సహాయము

జి. వి. పున్నయ్యకాశ్రీగారు ప్రచురణ శాఖధికారి యిట్లు వ్రాయుచున్నార.

గుంటూరు ఏప్రిల్ 10:—గుంటూరు సత్యనారాయణచౌదరిగారి ప్రోత్సాహముపైని గుంటూరువకీళ్లు 40 మంది ఎల్లప్పుడు ఖద్దరే ధరించుటకును తమయింట్లలో వారిచే ఖద్దరధరింపజేయుటకును ప్రమాణపత్రములను సంతకముజేసిరి. ఇంకను 60 మందిగూడ సంతకములు జేయుదురని అనుకొనుచున్నాను. జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డులు మునిపాలిటీ లన్నింటిచే ప్రస్తుతము జరుగుచున్న శాసనోల్లంఘనమునకు అనుకూలముగను ప్రభుత్వనిర్బంధవిధానమును ఖండించుచును తీర్మానింపగోరుటకు కొందరు పెద్దలు తలపెట్టి జిల్లాలోని వ్యవసాయదారులు వ్యవహారము జేయుచున్నవారు పు ద్వోగములందున్న వారందరు పెద్దపథజేసి సత్యాగ్రహోద్యమ మునకు తోడ్పడుటకును నాయకులు అరెస్టుయినచో ఉద్యమ మునందు చేరుటకును తీర్మానింపవలెనని దలంచిరి. గుంటూరు జిల్లాలో సత్యాగ్రహోద్యమమునకు చివరవరకు అన్ని తెగల ప్ర జలసహాయమును పొందియుండునని నమ్ముచున్నాను.

వాలంటీరులకు విన్నపము

ఎన్. వి. ఎల్. సరిసింహరావుగారు, గొ. సీతారామకాశ్రీ గారు శరణురామస్వామి చౌదరిగార్లు గుంటూరుజిల్లా యధా లోచన సంఘమువారు ఈదినవనిష్పపము ప్రకటించుచున్నార.

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు నూరుమంది వాలం టీరులను గుంటూరుజిల్లా యధాలోచన సంఘమువారును నిన్న ను ఉప్పుకొనము నల్లంఘించిరి. నేడునూరుమంది మరల చట్టని రోధము గావించిరి. నాయకులు స్త్రీలు రెండురోజుల కార్యక్రమ మునందు పాల్గొనిరి. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమేమియో తెలి యదు. ఇప్పటికింకను యెవ్వరిని అరెస్టుచేయలేదు. ఇప్పటికి 614 వాలంటీరులుయూజిల్లాలో చేరిరి. గుంటూరు శిబిరమునకు యింక నుచేరనివారు వెంటనేవచ్చి దేశభక్తకొండావెంకటప్పయ్యపంతు లుగారు గౌరవనీయులగు మనవృద్ధనాయకులు అరెస్టుఅగుటకు పూర్వమే జాతీయవారమునందే వారివద్ద స్వయముగా దీక్షగై నగోరుచున్నాము. ఇకముందు చేరదలచు వాలంటీరులు వారివారి గ్రామకాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులకు లేక కార్యదర్శి శిఫార్సు లేనిది చేర్చుకొనము.

నెల్లూరు రెండవదళము

నెల్లూరు, ఏప్రిల్ 21:—ఉప్పుసత్యాగ్రహుల రెండవదళము మైపాడునకు బయలుదేరెను. మూడవదళము నూరుమంది. వోరు గంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి నాయకత్వమున బయలుదేరును. రేపు ఉదయము ఉప్పు తయారుచేయుట ప్రారంభమగును.

(ఆ. తె.)

వి శా ఖ ప ట్ట ణం టిల్లా

ఉప్పు సత్యాగ్రహము

18-4-30

విశాఖపట్టణముజిల్లా ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము విజయ నగర శిబిరమునుండి బయలుదేరి కాలినాడకను విశాఖపట్నం 12 తేది సాయంకాలము చేరుదురు. 18-4-30 సాయంకాలము 4-30 గం. సమద్రతీరమున శాసనోల్లంఘనము చేసి ఉప్పు తయారుచేయుదురు.

దళముయొక్క ప్రచారవివరము

10-4-30 ఉదయము, 5 గం. విజయనగరము విడిచి నీలయ్యయ్యసత్రపు చేరుదురు.

సాయంకాలము 4-30 గం. నీలయ్యయ్యసత్రము విడిచి సంగిల్లు చేరుదురు.

11-4-30 ఉల్లి 5 గం. సంగిల్లు విడిచి ఆనందపురం చేరుదురు. సాల్లి 4 గం. ఆనందపురం విడిచి శొంత్యాం వెళ్లుదురు.

12-4-30 ఉల్లి 5 గం. శొంత్యాం విడిచి సింహాచలం చేరుదురు. సాల్లి 4-30 గం. సింహాచలము విడిచి విశాఖపట్నము చేరుదురు.

త్రోవలో గల గ్రామములవారందరను ఈ తెగం నుందు సత్యాగ్రహదళమునకు తెలిసి సానుభూతియు, సహాయము జూప బ్రార్థింతులు.

శాసనోల్లంఘన దినముందు అనగా 18-4-30 తేదీన వేల కొలదిప్రజలు విశాఖపట్టణము చేరి సమద్రతీరమునకు ఆందరును సాయంకాలము దయచేసి సత్యాగ్రహము జయప్రదముగా జరి గింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

మ. కాం. } సం. మారేపల్లి రామచంద్రకాశ్రీ, విజయనగరము } అగ్గవ్వుడు, జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము.

జిల్లా కృష్ణాజిల్లా ప్రథమసత్యాగ్రహదళము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 9:—నేడుమయమున శ్రీ గంపల గూడెంరాజుగారి నాయకత్వముక్రింద బయలుదేరిన యోధుల నామముల నీరువ నుదాహరించుచున్నాను.

శ్రీ గంపలగూడెంరాజుగారు జగ మెరిగిన పీఠాశ్రేణి రుడు. వారి నాయకత్వముక్రిందనేడు ప్రథమదళము బయలు దేరుట కుభప్రదము.

- 1 శ్రీరాజా కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదూరుగారు
2 కాలగడ్డ మధుసూదనరావుగారు
3 కాలగడ్డ భవానీశంకరరావుగారు
4 శ్రీనారాయణానంద సరస్వతి స్వామిలవారు
5 బొప్పనండ్ల భద్రయ్యగారు
6 కొమ్మ నారయ్యగారు
7 బోరిపెట్టి సత్యనారాయణగారు
8 చింతమనేని శ్రీరాములుగారు
9 పెరుమాళ్ల కటుంబరావుగారు
10 ఆక్కినేని రాజగోపాలగారు
11 కోట నాగభూషణంగారు
12 పిడికిటి నారాయణమూర్తి గారు
13 పిడికిటి మాధవరావుగారు
14 కొప్పరపు వెంకటేశ్వరరావుగారు
15 గూడపాటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు
16 చెన్నపాటి ప్రకాశరావుగారు
17 కోటగిరి పార్థసారథిగారు
18 గుడిపాటి వెంకట రాజగోపాల శర్మగారు
19 గార్లపాటి శివరామ సుబ్రహ్మణ్య కాశ్రీగారు
20 కాకాని వెంకటరత్నంగారు
21 పాటిబండ్ల వెంకటరత్నంగారు
22 పాటిబండ్ల వెంకటసుబ్బయ్యచౌదరిగారు
23 కడూరు వీరాస్వామిగారు
24 కాకరపర్రు వెంకటసుబ్బారావుగారు
25 శేషగవరపు వెంకటసుబ్బయ్యగారు
26 పొన్నూరు రాధాకృష్ణయ్యగారు
27 నూతికట్టు రంగారావుగారు
28 వెలగల నరసయ్యగారు
29 పుట్టుగుంట నాగభాష్యంగారు
30 చెన్నపాటి మరహరిగారు
31 జుట్లూరు సుబ్బారాయుడుగారు
32 శేంకర వెంకట హనుమంత రావుగారు
33 అన్న కేశవ ఆర్యగారు
34 ఆడుసుమిల్లి వెంకట బసవయ్యగారు
35 మేకల రామలుగారు
36 శివగుండ నల్లభారావుగారు
37 పరిమిపెట్టి వెంకటాచలంగారు
38 తెలనల్లి రంగయ్యగారు
39 సముద్రాల సత్యనారాయణగారు
40 పొట్నూరు వీర రాఘవయ్యగారు
41 కోకా నాగేంద్రరావుగారు
42 నేలూరు యజ్ఞ నారాయణకాశ్రీగారు
43 పేట బాపయ్యగారు
44 నల్లభక్తేని వెంకటరావుగారు
45 కొండవల్లి వెంకటేశ్వరులుగారు
46 నూకల వీర రాఘవయ్యగారు, 47 పోతినేని సత్యనారాయణగారు, 48 రామినేని రాఘవయ్యగారు 49 తాతి నేని సరిసింహరావుగారు, 50 నెల్లూరు బాపయ్యగారు 51 గోవిందరాజుల వెంకటేశ్వరరావుగారు, 52 మేదరమెట్ల సీతారామయ్యగారు, 53 సంగా నిత్యానందరావుగారు
నేడు బయలుదేరిన యోధులు ప్రప్రథమున మొగ్గలా జపురం వెళ్లిరి. జిల్లా కార్యదర్శి కాలగడ్డ మధుసూదన రావు గారి గ్రామము. వారు వారి పోదరులను భవానీశంకరం గారు ను ఈదళమునకులకు. యుద్ధసమయొక్క ప వి త్ర త ను బట్టి ఘోషానునదలి మధుసూదన రావుగారి వెంపుడు జనక తెల్లలు, భార్య నచ్చి వైదికులను ఉచితరీతిని సత్కరించి నగలను, సామ్యును ఇచ్చివేసిరి. తెల్లలు తమ పుత్రులు కాలిసమరమున కు వెళ్లుటకు చూచి సంతసించిరి. మొత్తముద రు 200/లు సమ మూరెను. పిమ్మట పడమటకు వెళ్లిరి. అంట వీరలకు తెలిస భోజ న వసగులు నెల్లూరు పాపయ్య గారిచే యేర్పాటు చేయబడెను. ఆ చట కూడ ద్ర వ్య ము న గ లు ఇ య్య బ డె ను. ఒక పెరుగునమ్ముకునే మనసి యేబది రూపాయలను ఇచ్చి తనకు యుద్ధమునుపట్ల గల ఆభిమానమును వెల్లడించెను. ఈదళము కడపటనుండి, పోరంకి, యాడుపుగల్లు, పునాదిపా డు, కోలజెన్ను, నెప్పల్లి, ఆకునూరు, గండిగుండ్ల, పుయ్యార్యు, వీరవల్లి, మదునూరు, కాటూరు, కలవపాముల గ్రామములమీ దుగా వెళ్లి ఇందుపల్ల వైవనులో రైలుపట్టి బందరు చేరెదరు.

మచిలీపట్టణము

ఏప్రిల్ 8:—సత్యాగ్రహసభవారు శాంతిసైనిక దళమును దళాధిపతులచేతుల పదిముతాలుగా, నిర్ణయింపబడిన గ్రామములవెంటి వెళ్లుటకును, ఆయా గ్రామనివాసులకు ఉత్సాహము ప్రబోధము కలుగజేసి యిష్టపూరి చేయుటకును పంపబడిరి. ఈ దళాధిపతులకు దళములతో, 11 వ తేదీకి తిరిగి బందరు చేరవలయునని ఉత్తర్వు యివ్వబడినట్లు కూడా తెలియచున్నది.

దొంగనాణెముల కేసు

తెజవాడవద్ద మొగలరాజపురం గ్రామనివాసి యగు కేశరి బ్రహ్మయ్య దొంగనాణెములు చేపినాడనే నేరముక్రింద బందరు సెషన్సుజడ్జిచే అయిదుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

సత్యాగ్రహినిని

ఆంధ్ర యన్ మార్చెస్సెకంపెని ఉద్యోగస్థు లందరు కలిసి సత్యాగ్రహినిని కిరీటం 500/రూపాయలు విరాళ మొసగిరి.

నిరోధప్రచారము

బందరు జప్తినుపక్ష నాయకులు కొందరు వర్తకులతోను నాయకులుతోను కలుసుకొని సత్యాగ్రహదళమునకు ప్రవ్యసనము చేయవద్దనియు శాంతిసైనికులుగ జేరవద్దనియు ప్రచారము చేయుచున్నట్లు తెలియవచ్చినది.

పోలీసు

ఇంతవరకు చెకువద్దను నాలుగు రోడ్లు కలిపేచోటను కాపలాగ యుంచబడిన పోలీసువారి నందరిని అచ్చటనుండి తీసి సముద్రతీరమందు కాపలానిమిత్తము నియోగింపబడినట్లు వందలి గలదు. రాత్రికాలమందు గిద్దిలికివా రందరినికూడా పనిమీదనే చేయబడినట్లు తెలియచున్నది.

బహిరంగసభ

శ్రీయుత చెరుపవాడ వెంకటనరసింహంగారు నాలుగు అయిదు కేసులయందు శాంతిశిక్షములో చెరసాలధర్మములు నియమములను గురించియు, సైన్యవ్యయమును గురించియు చెందు ఉపన్యాసము లిచ్చిరి. ఆయుధన్యాసములు శ్రోతలకు ఎవరి ఆకర్షణీయముగ యుండినవి.

ఉప్పును భూమిలో కలియునట్లు చేయుట

బందరు తాలుకాలో, కోన, చిన్నాపురము మొదలగు గ్రామములలో పర్రలమీద ఉచిగియున్నటువంటి ఉప్పును అధికారులు నాగళ్లతో దున్నించి మన్నులో కలిపివేయుచు చున్నారు. ఇందుకొరకు అధికారులు సుమారు 2000 రూపాయలు వ్యయపెట్టుచున్నట్లు తెలియపర్చుచున్నది. ఆ గ్రామములో నివాసములుగా యున్నవారికి పిట్టలపేటకు టుసాకి లైసెన్సు యిచ్చి వారిచేత కూడా యాప్రదేశము త్రొక్కించుచున్నట్లుటగూడా చెప్పుకొనుచున్నారు.

ఏప్రిల్ 8:—డాక్టరు సంజీవరావు పంతులుగారు నిన్నటిరోజున, జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసర్ అయిన మేజరు కె. వి. రమణారావుగారు, సంవత్సరము కాలపుమీద ఇంగ్లాండుకు పయనమయ్యే సందర్భమున, కొంతమంది మిత్రులకు టీపార్టీ ఇచ్చిరి. బార్ అసోసియేషన్ మీటింగు

నిన్న సాయంకాలమున చెనుహాలులో జరిగిన బార్ అసోసియేషన్ మీటింగులో శ్రీయుత పురాణం కృష్ణమూర్తి గారిని అధ్యక్షులుగను, ముడునూరి, పిర్రపర్వత్యగారిని కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనిరి. చాలమంది క్లిడర్లు, బార్ అసోసియేషన్ మీటింగులకు పాల్గొనెదల, జాతి, కుల, కాభాభేదములు యెక్కువలనను ఉద్దేశముతో ఆసలేబాజరైనలు మానివేసిరి. ఈ మీటింగుకు మూలము జడ్జి సుమోద్రి వారు తమకు అనుకూలముగ వోటుచేయుమిచ్చులను, చెంబూరుబండ్లమీద తీసుకోరాలేదు. కృష్ణాక్షులు ఎన్నికలమాదిరిగా ఈ మీటింగు అవుతుందని చాలమంది భీతిచెందిరిగాని, దైవానుగ్రహమువల్ల అట్లుజరగలేదు.

శ్రీరామనవమి ఉత్సవములు

శ్రీరామనవమి ఉత్సవము ఉపకారాశ్రమము యొక్క ఆవరణలో జయప్రదముగా జరిగినది. తల్లిసందర్శమున పండితాశ్రమము ముడిగొండ బుచ్చింగ్లాస్ట్రి అయ్యవార్లంగారు మృదుమధుర వాక్యములతో ప్రేక్షకుల మనస్సు ఆకర్షించేలాగున శ్రీరామజననము గురించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీమద్ రామాయణము గురించిన పుస్తకములు 7-4-80 తేదిలగా యతు 16-4-80 తారీఖువరకు శ్రీయుత అయ్యవార్లంగారిచే ఇవ్వబడును.

బహిరంగసభ

జాతీయవార సందర్శమున, శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు తిలకు చెకులో 6 వ తేదీని షుమారు 4 వేల జనమునకు ఉప్పుసత్యాగ్రహము గురించి ఉపన్యసించుచున్నప్పుడు ఎవరో దుండగిడు వక పెద్ద కంకరాయిని ఆయనమీద విసెరి. ఈరాళ్లు విసరడం యిది ప్రథమం కాదు. కాంగ్రెసు మీటింగులు జరుగుచున్నప్పుడెప్పుడూ, ఈవిధముగనే రాళ్లు రువ్వడము సంభవించుచున్నది. కొందరు ఇటువంటి పనులు కాంగ్రెసు విరోధులు చేయించుచున్నారని చెప్పుకొనుచున్నారు. (స్వకీయవిలేఖరి)

మహాత్ముని ఉప్పుసత్యాగ్రహము

మహాత్ముడు దుడ్డి గ్రామము చేరుట, సరోజినీదేవిగారను త్యాబ్జికారికుమార్తెయు ప్రక్క నడచుచున్నారు.

దళనాయకుడుగ మహాత్ముడు ముందు నడచుట

సముద్రతీరమున ఉప్పుచేటుదాటుట

కార్యేటికగరవార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

కార్యేటికగరం పాతగుంటవోడ్డు బహిరంత మహాత్మనము

చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరువారగు సి. యస్. బ్రేకకోబర్ దొరవారిచే 3-4-80 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు కార్యేటికగరమున పై దారి బహిరంత మొనరింపబడినది. ఉత్సవమున కరుదెంచిన ప్రముఖులలో శ్రీకార్యేటికగరం ధాజాగారును, బ్రాహ్మణేతరనాయకులగు దివాన్ బహదూర్. బి. మనసామినాయుడు వి. ఏ. యల్. M. L. C) గారును, రాజా బలరామకృష్ణ రాజు బి. ఏ. ఏ. యల్ గారును, మంజుల ఉన్నత్యోగస్థులును రాజబంధువులును గలరు.

ఈ క్రొత్తమార్గములన ఈ వండలప్రజల కత్తింతుసౌఖ్యము కలిగెను. ఈదారిలేనపుడు జమలు పడుచుండిన కష్టములు చెప్ప నువిగాకుం డెను. ఈబాటను నిర్మించుటలో కలిగిన అనేక శ్రమల కోర్చి తరుకార్యమును జయప్రదముగా నిర్వహించిన కంట్రాక్టర్లకు రెండు స్వర్ణపతకములు బహుమతి లొసంగబడినది. ఉత్సాహనంకరము శ్రీరాజాగారి భవనములో ఆల్పాహారవిందు గావింపబడినది.

చిత్తూరు శ్రీరామవిలాససభవారు

సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రనాటకసభలలో నొకటగు చిత్తూరు శ్రీరామవిలాస సభవారు 22-3-80 తేదీ "రామదాసు" నాటకమును పుత్తూరిలో ప్రదర్శించిరి.

శ్రీకార్యేటికగరం మహాలు ఖానుదులవారు ఐదు వందల రూప్యములు ఖరీదుగల ఒక చిహాంబరమును పై సభసారికి బహుమతి నొసంగిరి.

నరోజునిదేవి మహాత్మునితో ప్రవచించుట

శాంతి సైనికులు ఉప్పుగడ్డ నేటుట

మహాత్ముని శిష్యులు సమద్రమునాడి కడవలతో నీరు తెచ్చుట
(ఫోటో-ఆర్. శివాజి)

“బంగారు, వెండి, మణులచే పొదగబడిన నగలకొరకు”
క్రిందవారియెద్దకు వెళ్లుడు.

క ర మ్ చ ం ద్ చా బిల్ దా న్
175, చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

కోరినవారికి క్యాలలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతో ముటవలన చిగుళ్లుగట్టి వడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాఱును. నోటదుర్గంధము తోడ్పడును. పండ్లు ముక్కుములవలె తెల్లగా నుండును.

గజ్జికెలైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ కెలైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలమ, జిల మొదలగునవి వశించును. తప్పుక పనికేయును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఫోర్టు సెంటుజారి గెజటు

(8-4-1930)

పబ్లికేషన్

సి. బి. కన్వింగ్సన్ గారు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగా నియమింపబడిరి.

బి. భుజంగరావు గారు కర్నూలు సబ్ డివిజనుకు పోలీసు డిప్టీ హౌస్ ఛీఫ్ గా నియమింపబడిరి.

ఎస్. నరసింహం పంతులుగారు పశ్చిమగోదావరి జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

ఎ. జి. ప్లేగుగారు విశాఖపట్నం జిల్లా కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

డి. హెచ్. ఎల్వియగారు రాజమండ్రి డివిజనుకు సబ్ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

ఎం. డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. ఎం. యాల్కగారు మద్రాసు రాజధానికి సెన్సెస్ మాపింగ్ డివిజన్ గా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

ఆర్. ఎస్. ఆయ్యంగారు (అడ్వకేట్) గారు ఇండియన్ లా సోసైటీ (మద్రాసు సీరీస్) ఎడిటరుగా నియమింపబడిరి.

బి. ఆదినారాయణ నాయుడుగారు ఏలూరు సబ్ కోర్టుకు ప్రెసిడెంట్ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

ఈ క్రిందివారు తెంచి మేజిస్ట్రేట్లుగా ఆయాచోట్లకు నియమింపబడిరి.

జనాబ్ ఎం. ఆబ్దుల్ రహీం సాహెబుగారు, గుంటకల్లు (ఆనంతపురం జిల్లా)

మట్టిపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు, మచిలీపట్నం (కృష్ణా జిల్లా)

చెనియ్యశాఖ

సి. దొరస్వామయ్యంగారు బళ్లారి జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగాను,

ఆర్. వెంకట కృష్ణరావు నాయుడు గారు గంజాం జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగాను,

మహమ్మదు ఆబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబు గారు కన్యాశుల్కం డిప్టీ కలెక్టరుగాను,

ఎల్. లక్ష్మీరాజు పంతులుగారు తూర్పు పశ్చిమ గోదావరిల సెషన్స్ డిప్టీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

ఆభివృద్ధి శాఖ

సి. భాస్కరరావు నాయుడుగారు సహకార సంఘముల డిప్టీ సెక్రటరీగా రాజమండ్రికి నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్ శాఖ

కె. గోపాలరావుగారు ప్రభుత్వ సహాయ కార్యకర్తగా నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

ఆర్. నూర్య రావు గారు హిందూ మతాదాయముల బోర్డు ఆఫ్ ఇండియా 1930 మార్చి 10 నుండి ఏప్రిల్ 6 వరకు పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

ఈ క్రిందివారు మునిసిపల్ కౌన్సిల్లర్లుగా ఆయాబోర్డులకు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

దుర్గం బోజన్నగారు, హిందూపురం.

విప్పర్ల జులయ్యగారు, ఒంగోలు.

ఈ క్రిందివారు పంచాయతీల ఆర్డర్ల జర్నల్ గా ఆయాచోట్లకు నియమింపబడిరి.

బి. దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారు, శ్రీకాకుళం తాలూకా కావ.

ఎస్. రామమూర్తిగారు చీరాల, ఆద్రంకి, తహస్సీలు దార్లడివిజనులకు.

విద్యాశాఖ

మిస్ డారలే ఆర్డెను బాగ్లోగారు వ్యాయామ విద్యా ప్రతిభురాలుగా నియమింపబడిరి.

ఆమెంబాలు రామారావుగారు వైదాపేట టీచర్స్ కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ గా నియమింపబడిరి.

భా. బి. అబ్దుల్ రహీంగారు పబ్లిక్ ఇన్ స్పెక్టరు డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

జర్మనీలో రష్యా ప్రతినిధుల అరెస్టు

(రూటరు)

బెర్లిన్, ఏప్రిల్ 3:—రష్యానిష్ఠా కరపక్షములను గ్రంథములను అమ్ముచేయు ఈరహస్యపు అఫీసులను పోలీసు వారు కన్ఫిస్. వారివాతలు ముఖ్యముగా సైన్యమును పోలీసు లను నిరుపబాటున కుదోధించుచున్నవి. ఈసందర్భమున 5 గరు అరెస్టుకాబడిరి. అందులో ముఖ్యుడైన రష్యా ప్రభుత్వ వర్తక రాయబారివర్తమునకు చెందినవారు. రష్యాజర్మనీల కేవల సంఘర్షణ కిది మూలము కావచ్చునని నేటివార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

బె జ వా డ
(స్వకీయవిలేఖరి)

గంపలగూడెంకుమార రాజాగారి ఉపన్యాసము

జెజవాడ, 9-4-30:—శ్రీ గంపలగూడెం రాజాగారు పట్టణ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ప్రథమ కాంటిన్యెన్స్ డిప్యూటీ సెక్రటరీ నాయకత్వము వహించి కృష్ణా పంథా క్షయన నిష్ఠాసాయంత్రం గాంధీ పార్కునందు జరిగిన గొప్ప బహిరంగసభయందు పాల్గొని సుపన్యసింపిరి:—

“నేను జమిందారుడను. తోటి జమిందారు సోదరులు. మనమేల యీ యుద్ధమున చేరవలె. ప్రిటివు గవర్న మెంటు క్రింద హాయిగా కాలము జరుగుచున్నదిగాని అందుకు, జమిందారు అయినా సరే నీరసవారయినా సరే. భారతీయులు ఎల్లరు బానిసలుగా చూడబడుచున్నారనియు, యీ బానిసత్వములోనుండుటకంటె హింసపు బ్రతుకు మరియొకటిలేదని నేను వారికి సమాధానము చెప్పుచున్నాను. నేను నైపుణ్యము, నా నాయకత్వము ఎటుల ఆజ్ఞాపించిన ఆ కాంగ్రెస్ నే నేను శిరసావహించెను. మన నాయకుడు లోకోత్తర పురుషుడని ప్రఖ్యాతిగాంచిన గాంధీ మహాత్ములవారై యున్నారు. మహాత్ములవారు దీర్ఘజీవించి స్వరాజ్యస్థాపనకు ఉచితముగా మార్గము నాలోపించి సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభించినారు. కాబట్టి మహాత్ములవారి ఆజ్ఞను శిరసావహించి దేశీయులెల్లరు చేరిన చోటిప్పుక స్వరాజ్యము సిద్ధింపగలదు. అందుకు కాంటిన్యెన్స్ యందు చేరవలసివచ్చి, కిరికివారు దేశమునుండి వెళ్లిపోండి. శ్రీ లు ఆట్టి పీరికివారి స్థానమునందు ప్రవేశించి స్వరాజ్యమును సంపాదించగలరని నానమ్మకము. రాజాగారు ఉపన్యాసమును ముగించిన వెంటనే ఆ సేకమంది నైపుణులగు చేరిరి. 60 ఏండ్లు వయసుగలవారుకూడ చేరిరి. పింఛను పుచ్చుకొని కామము గడుపుచున్న ఒక క్రైస్తవు యొక్కోగి ముందుగ చేరెను. ఆత్మత్యాగహీను ప్రజలేను.

న్యాయవాదుల సంఘము

జెజవాడ, ఏప్రిల్ 8:—ఈ నెల 5-వ తేదీన ఈ పట్టణమునందలి న్యాయవాదులు సభచేసి సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడవలయునని తీర్మానించిరి. కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగ చేరియు, ఖద్దరునుగించియు, యీ యుద్ధమునకు తగులితని ద్రవ్యసహాయమొనర్చియు తోడ్పడవలయునని తీర్మానించిరి. మరియు, సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారిని ఆన్యాసముగ నిర్బంధించినందులకు తమ యసమ్మతిని వెల్లడించుచు తీర్మానించిరి.

కార్మికులు త్రాగుడుమానాట

మహాత్ములవారు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారమువలన ఈ పట్టణమున బక్సింగహం పేటలో నివసించు కార్మికులయందుకూడ చలనముకలిగినది. తమకే క్రికొలది మహాత్ములవారి ఆజ్ఞలను శిరసావహించవలయునని కార్మికులలో తీవ్రమగుకోరిక కలిగెను. నిన్న సాయంత్రము ధాదాపు 300 మందిచేరి ఆరంభం ప్రత్రములో వెంకటండు కనకయ్యగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సభచేసికొనిరి. ఆ సభయందు డాక్టరు శర్మ, డాక్టరు గోవిందరాజులు నాయకులు, దిగవల్లి వెంకటేశ్వరావు, చెరుకుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారులు త్రాగుడువలనకలుగు నష్టములనుగూర్చి విపులముగ బోధించి దురభ్యాసమును మానవలసిన అవశ్యకతను గూర్చి అనేక కారణములను పేర్కొనిరి. వీరి ఉపన్యాసములను విని పుడు సభ్యులలో త్రాగుడుపై పేయమును భావము దానిని మానవలయునని దృఢసంకల్పమును ప్రకటితమయ్యెను. శివరావుగారి యుపన్యాసమును వినినతోడనే సభ్యులెల్లరు లేచి శ్రీరామచంద్రుని సాక్షిగను కనకదుర్గాదేవి సాక్షిగను తమ ఆక్షణమునుండి త్రాగుడు దురభ్యాసమును వదలితిమనియు ఇతరులను కూడ త్రాగుడుదే నెడమనియు కార్మికులెల్లరు ప్రమాణములను చేసిరి. త్రాత్తపేటలోనున్న నగరాల సంఘమువారు కూడ రెండుయూడు రోజులలో సభ చేసికొని ఇట్టి ప్రతిజ్ఞ చేపూనెదరని తెలియుచున్నది.

సత్యాగ్రహప్రచారము

7-4-30 తేదీ సాయంత్రం పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము వారి ఆవరణక్రింద గాంధీ పార్కునందు పౌరసభ జరిగెను. స్వామినారాయణానంద తీర్థులవారు సభాధ్యక్షతవహించిరి. తాజేపల్లి వేణుగోపాలరావు మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్త గార్లు కాంగ్రెసు ఆదేశమును గూర్చియు సత్యాగ్రహోద్యమమును గూర్చియు యుపన్యసింపిరి. గంపలగూడెం రామమూర్తిగారు యీ పోరాటము ముగియునరకు నెల 1-కే రు 30/ చొప్పున విరాళమునిట్లరని ప్రయోచించెను. ఇరువురు దేశభక్తులు కానుకలుగా నిచ్చిన రెండు ఉంగరములలో ఐదుసార్లు వేలమువేయబడగా రు. 800/లు మూడుచెండుల వనూలయ్యెను. వేలములో హెచ్చు పాటపెట్టి సామ్యిచ్చి వెంటనే ఆ ఉంగరమును నాడు కాంగ్రెసుకు సమర్పించుట జరిగెను. ఒకసారి ఉంగరము బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారి కియ్యబడగా వారు మరల కాంగ్రెసుకు ఇచ్చివేసిరి. తిరిగి ఇది వేలము వేయబడెను. ఇంకను అనేకమంది కానుకలను చదివించిరి.

ప॥ గోదావరి కాంటిన్యెన్సు

ఏలూరు తాలూకాలో ప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు, ఏప్రిల్ 9:—ప॥ గోదావరిజిల్లా ప్రథమ కాంటిన్యెన్స్ పటాలము భీమవరము చేరిన పిమ్మట మూడుభాగములుగ చేయబడి మూడు తాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారమును చేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఏలూరు తాలూకాలో కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తిగారి నాయకత్వమున సత్యాగ్రహపటాలము గ్రామములలో తీవ్రప్రచారమును జరుపుచున్నది. ఆపటాలమునందు ఏలూరుతాలూకాలో అధ్యక్షులు బందా విద్యున్నపంతులు, దుగంటి బాపిరాజు, దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తి, హేళేబు రామరావు, వి. గంగరాజుగారును తదితర సత్యాగ్రహపైనుకులు గలరు. ఈదశము 7 తేదీన ఉదయము 6 గంటలకు ఏలూరు గాంధీ జాతీయ విద్యాలయమున బయలుదేరి నట్లూరున కే గి రి. ఆ చటల రూ 25 లు వనూలయ్యెను. తరువాత కలపర్రు, పునుకొల్లన కేగిరి. పునుకొల్లనందు రూ 45 లు వనూలయ్యెను. పిదప నసంతవాడ కేగిరి. అచ్చల రూ 70 లు లభించెను. పెదపాడు నాయుడుగూడెముల కేగగా అచ్చల రూ 480 లు వనూలయ్యెను. పెదపాడునందొకకమ్మపూడు కద్దగుపెత్తెనారణ దీక్షుకొని సత్యాగ్రహదేశ పైనుకుల కందరికి ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క కద్దగుకాలును బహుమతిచ్చెను. ఆకాలము అచ్చటనే బహిరంగసభలో వేలమువేయగా రూ 37 లు లభించెను ఆముతము సత్యాగ్రహానికి కర్పింపబడెను.

ఈనెల 8 వ తేదీన అనగా నిన్నటిదినమున పైని పేర్కొనబడిన కాంటిన్యెన్సులు చాటపర్రున కేగిరి. చాటపర్రుగ్రామము లిడినరకే రూ 120 లు సత్యాగ్రహానికి కొనగిరి. ఆ గ్రామము నుండి త్రియ్యత మాగంటి శీతయ్యగారు వృద్ధులు తదితరము 2) మంది వృద్ధులతో పయనమై సత్యాగ్రహప్రసాన మన కేగి సత్యాగ్రహ మొనరించె దరనియు తెలియుచున్నది. పిదప నీవళము జాతిపూడిగ్రామమున కేగగా అచ్చల రూ 100 లు వనూలయ్యెను. నిన్న సాయంత్ర మిదిశము మాచిపల్లి కేగెను. అచ్చల రూ 25 లు లభించెను. ప్రతిగ్రామమునందును ప్రజలు వీరికి స్వాగత మొసగిరి. వందలకొలది ప్రజలు కాంటిన్యెన్సును చేరుటకు సంసిద్ధతను జూపిరి.

ఏలూరునగరమున

ఏలూరునగరమున కాంగ్రెసు ప్రచారమును త్రియ్యత గజపల్లి రామచంద్రరావు పంతులువారు తదితర కాంగ్రెసు సభ్యుల సహాయమున జరుపుచున్నారు. ధనమువనూలచేయుచున్నారు. కాంటిన్యెన్సులను చేర్చుచున్నారు. గతవారమున ఏలూరునందు రూ 500 లు వనూలయ్యెను ఇప్పుడు ఈపురము నుండి 10 మంది కాంటిన్యెన్సులు సత్యాగ్రహము సల్పుటకు సంసిద్ధులగున్నారు. వీరు జిల్లాసేనానియగు నారాయణరాజుగారి యనుజ్ఞ యొప్పుడు విచ్చినచో అప్పడే మట్టపాలెమున కేగి సత్యాగ్రహమును సల్పెదరు.

ఆత్మకూరి గోవిందాచారిగారి నాయకత్వమున నొక పటాలము తణుకు తాలూకాలోను, దుండు నారాయణరాజుగారి నాయకత్వమున నర్నాపురం తాలూకాలోను రెండు సత్యాగ్రహ పటాలములు తీవ్రము ప్రచారమును ఆయా తాలూకాలో జరుపుచున్నారని తెలియుచున్నది. అచ్చట కూడ వివిధ గ్రామములను ఆత్మత్యాగహమును చూపుచున్నటుల తెలియుచున్నది.

ఈ జిల్లాలో బయలుదేరిన ప్రథమ సత్యాగ్రహ పటాలము ఈనెల 6 తేదీనే మట్టపాలెమునందు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు సంసిద్ధ మయ్యెను. కాని అంతలో త్రియ్యత కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు 18 తేదీ వరకు ఆంధ్ర జిల్లా లన్నియు సత్యాగ్రహము నాపివేయలే నని ఆజ్ఞ నీయగా తదనుసారముగ యచ్చట సత్యాగ్రహము ప్రారంభింప బడలేదు. కాని యిపుడు మరల 9 తేదీన సత్యాగ్రహము సారంభించవలెనని దేశభక్తులు ఆకంక్ష నిచ్చెను. ప్రథమ కాంటిన్యెన్సు మిపుడు యీ జిల్లాలో మూడుగ విభజింపబడి మూడు తాలూకాలో ప్రచారము చేయుచున్నది. కావున నేడే సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపవలె నన్న యుత్తరువు యచ్చట కొందరు కాంగ్రెసు వాదులకు అసంతృప్తికరముగ నున్నది.

అసలు బంగారు నగలకు

వికంసి చబిల్ దాస్ అండు సన్స్
సీమకమలములు, నగలవర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా
కాంగ్రెసు కమిటీ

అవసర సమాచేతము

ఆ 1930 సం॥ ది 8 ఏప్రిలు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఆంధ్రరత్న భవనములో సమావేశము.

తీర్మానములు:—

1. పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలో ఉత్సవము నివారణసందర్భమున జరుపబోవు కాంటిన్యెన్సునకు ది 2-4-3 తేదీన సాపింపబడిన యుద్ధభిరమునుండి ది 9-4-30 తేదీ ఉదయము మ. రా. శ్రీ. కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహద్దరుగారి నాయకత్వముక్రింద ఏబదిమంది కాంటిన్యెన్సులతో నాయకుని చే నిర్ణయింపబడినమార్గమున గమ్యస్థానమైన బందరుచేరుటకు తీర్మానించడమైనది.

2. పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘమునుండి పదరు సంఘముయొక్క ఉద్యోగములు కాంటిన్యెన్సు ప్రభువదళములో వెడలటలన ఆసంఘము పనులను వ్యవహరించుటకు మ.రా.శ్రీ కామమాను లక్ష్మయ్య, చౌదరి గారికి సర్వాధికార మియ్యడమైనది. వారు సత్యాగ్రహసమరమున కేసునపుడు వారి సానే మరియొకరిని, నిర్ణయించుటకు వారికే సర్వాధికార మియ్యడమైనది.

(3) మండలములో కాంటిన్యెన్సునకు సంబంధించిన వ్యవహారములు జరుపుటకు యీక్రిందివారిని యుద్ధాలోచన సంఘముగ నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

- 1 కామమాను లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు.
- 2 దిగవల్లి వెంకటేశ్వరావుగారు.
- 3 చెరుకుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు.
- 4 డాక్టరు శర్మగారు.
- 5 తూనుగుంట్ల రామస్వామి గవ్వారా
- 6 డాక్టరు చాగంటి నూర్యనారాయణమూర్తిగారు.
- 7 నల్లూరు పాపయ్యగారు.

వీరిలో డాక్టరు శర్మగారిని శివరత్నహారగ యేర్పలుచుకోవడమైనది.

(4) యుద్ధాలోచన సంఘమునకు ధనము చేకూర్చుటలో ను-జమాఖచ్చి లెక్కలంచటములో ను శి ర ని ర్వ హణములో నే యన్ని విధాల తోడ్పడుటకు యీక్రిందివారిని సహాయకసంఘముగ యేర్పాలు చేయడమైనది.

1. యెత్తుని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరిగారు
2. దిగవల్లి వెంకటేశ్వరావుగారు.
- 3 చెరుకుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు.
4. ఆకిపూడి రామనాథం చౌదరిగారు.
5. చుండూరు సీతారామయ్యగారు.
6. భండార రాజేశ్వరరావుగారు.
7. డాక్టరు చాగంటి నూర్యనారాయణ మూర్తిగారు
8. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘప్రతినిధి.
9. జెజవాడపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘప్రతినిధి.

పదరు సభ్యులలో యెత్తుని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరిగారిని అధ్యక్షులుగాను కోశాధిపతిగాను, దిగవల్లి వెంకట శివరావుగారిని చెటుకుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారిని కార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకోవడమైనది.

కమమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

అధ్యక్షులు.

కావలెను

ఇద్దరు సూపర్ పైజర్లు రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డులోని ప్రాథమిక పాఠశాలలను తనిఖీచేయుటకు శీతము యోగ్యతలను బట్టి నిర్ణయించబడును. వెనుకటి ఉద్యోగానుభవము వయస్సు, జాతి, స్వగ్రామములను తెలుపుచు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. 6 మాసములు తృప్తికరముగా పనిచేసిన మీదటనే ఖాయముచేయబడును.

కావలెను:— ఒకసబ్బోవరే నీరు రు 60-5-80 లు పైన ఖాయముగా పనిచేయుటకు దిగువవారికి వ్రాయవలెను.

ఎమ్. నరసన్న బి. యే.

ప్రెసిడెంటు తాలూకాబోర్డు, రాజమండ్రి.

వివిధరాష్ట్రసత్యాగ్రహసమరము

జవహర్లాల్ గారు సత్యాగ్రహమును గావించుట

బొంబాయి పోలీసువారి అమానుష ప్రవర్తనము

బొంబాయివారు ఈరోజు 500 కాంతిసైనికులను నియోగించుట

కాంతిసైనికులు ఉప్పును ప్రాణముకంటె ఎక్కువగా కాపాడుచుండుట

పొట్టకొరకు దేవులాడుచుంటి మని పోలీసు లొప్పుకొనుట

బొంబాయి రాష్ట్రము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—కేపు ఉప్పుచట్టమును తిరస్కరించుటకు ౧00 కాంతిసైనికులను నియోగించుటకు బొంబాయికాంగ్రెస్ యుద్ధాలోచన సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

కుటింబినలు యిండ్లలో ఉప్పుచేయుచుండుట

(ఆ. ప్రెస్ తం.)

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—ఉప్పుచట్టములను తిరస్కరించుటకు యుద్ధాలోచన సంఘమువారు ప్రతిరోజు హేచ్చు మందిని వినియోగించు చున్నారు.

ఈరోజు 200 కాంతిసైనికులు 10జట్లుగా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి బాల్కనీస్ తీసికొనివెళ్ళి సముద్రమునుండి నీరు తెచ్చిరి. వీరు కొలాబానుండి మహాల్కీవరకు పరుచు కొనియుండిరి. ఇట్లు తెచ్చిన ఉప్పునీరును కాంగ్రెసుకార్యాలయపు మేడమీన కాచి ఉప్పుచేయుచున్నారు. కొంతనీరును యెండగట్టికూడ ఉప్పుచేయుచున్నారు. మహాల్కీ బాటినద్ద 8 పాండుల ఉప్పును పోగుచేసి తెచ్చిరి.

ఇంకొకవిశేషము, చాలవంది కుటుంబములు హేచ్చుగా గుజరాతీస్త్రీలు, కాంతి సైనికదళములోనివారు కానప్పటికిని యిండ్లకు ఉప్పునీటినితీసికొనివెళ్ళి అచ్చట ఉప్పుచేసికొనుచున్నారు. సత్యాగ్రహముయొక్కతరకుచేసిన ఉప్పు 4 మణుగులని తెలియుచున్నది. ఇది కాంగ్రెసు కమిటీవారి ఇతముననున్నది. విల్లిపార్టీ సత్యాగ్రహకమిటీవారు నిన్నటి సుండియు కిమణుగులఉప్పునుచేసితిమని చెప్పుచున్నారు. దీనిలో చాలభాగము సముద్రము ఒడ్డునపోగు చేయబడినది. ఈ ఉప్పు అమ్మక ముచురుగుగానున్నది. చట్టు ప్రక్క గ్రామములలో 1 మణుగు ఉప్పు సత్యాగ్రహులచే అమ్ముబడినది. ఇట్లు అమ్ముచున్న కాంతి సైనికులలో నిద్దరిని పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. వీరిలో ఒక కాంతిసైనికుడు విల్లిపార్టీనద్ద కాపురమున్న అంధేరీ మేజిస్ట్రేటుగారి యింటికి ఉప్పు నమ్మబోగా అరెస్టుచేయబడెను.

నారిమెగారి గౌరవార్థము బొంబాయి

కార్పొరేషనువారు సెలవిచ్చుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 1:—బొంబాయిపురపాలకసంఘము వారు శ్రీదుసమావేశమైతమసంఘములో బాతీయపార్టీ నాయకుడగు నారిమెగారి అరెస్టుకు గౌరవముచూపుటగాను పనిజరుపకుండ సెలవిచ్చివేసిరి. (ఆ. ప్రెస్)

స్త్రీలు ఉప్పు విక్రయించుట

కొనువారిచేత సంతకములు చేయించుకొనుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—బొంబాయిపరిసరముననున్న అందమైనపేట విల్లిపార్టీ ఆదివారమునుండి మాతనవై తస్య శోభితమై యలరారుచున్నది. ఇదివరకు అలమినియమ్ ఫ్యాక్టరీ గానున్న స్థలము యిప్పుడు సత్యాగ్రహులచే ఉప్పు ఫ్యాక్టరీగా మార్చబడినది. ఇక్కడికి మహారాష్ట్రీయలో వివిధ స్థలములనుండి సత్యాగ్రహులు వచ్చి నారు. భూర్పు ఖాండేష్, సతారా, హేలాపూర్, కొలాబా, బొంబాయి పేటలు మున్నగు స్థలమునుండి అసంఖ్యాకములగు కాంతిసైనికులు యిచ్చట చేరియున్నారు. కొందరు తర్ఫీదైన కరువాతె రత్నగిరి, కోంకన్, తాదా, అలిబాగ్ మొదలగుస్థలములకు పంపిణీయబడుచున్నారు. ఈ వారము లోగా మహారాష్ట్ర దేశమును తయారుచేయుటకు సర్వప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

జమ్మనోలలో బహాద్ గారిసానే స్వామి ఆనంద గారు నాయకత్వము వహించిరి. ప్రతి ఉదయము ఆచార్య రజేడిగారు సత్యాగ్రహులను తీసికొని వెళ్ళుచున్నారు. బి. బి. ఫోర్, (సోనిసిట్) శంకరరావు దేవ్, దాస్తేవ్ కేట్ కర్, దాస్తే అథలాయిగారు సాయము చేయుచున్నారు. వెసి క్ సాల్ సజ్జినన్ద క్యాంబల్ బోయి అచ్చట భూమిమీద యేర్పడి

యున్న ఉప్పును పోగుచేసి పోలీసువారి కాపుకు యెరుటనున్న సత్యాగ్రహ శిబిరమునకు తెచ్చుచున్నారు. పోలీసులు యెంతమాత్రమును బోక్యును కలిగించుకొనుటలేదు. నిన్న సత్యాగ్రహులు తయారుచేసిన ఉప్పును స్త్రీలు అమ్ముచుండగా పోలీసులు ఘటనే యుండిరి. కాని వారెవరిని అరెస్టు చేయలేదు. మహ్మదు, అరెస్టు చేయవలసినదని స్త్రీలు కోరిరి గాని తమపాట్లలై దేవులాడుచుంటిమని పోలీసులు చెప్పి తప్పించుకొనిరి. తాము ఉప్పు చట్టములు తిరస్కరించుచున్నామనియు, ప్రభుత్వమువారు శిక్ష విధించినచో నమభివేదించెదమనియు, ఆస్త్రీజపు చేసినచో చేయనిచ్చెద మనియు, ఉప్పు కొనువారి వద్దనుండి స్త్రీలు ప్రమాణపత్రములను పుచ్చుకొనుచున్నారు. నిన్న ఒక మణుగు ఉప్పుచేయబడినది. 5 మణుగులు పోగుచేయబడినది. ఈ ఉప్పును అమ్మి శిబిరమును పోషించెదరు. ఇతరులహాసములేకుండ శిబిరమును పోషించుటయే కాంతిసైనికుల యుద్దేశ్యము. నిన్న 250 మంది ఉప్పునుకొనిరి. వారిలో ముఖ్యులు అంజే రియ్ దంపతులు. శ్రీమతి కున్ మెన్ బేగమ్ (అబ్దులు కియా బ్రిదతి సోదరి) పూకాంతి బర్షియవాలా, గంగాబెన్ వలేజ్, విద్యాగోరీయోగీ, శ్రీమతి మార్కండేయ, మాలీబెను మెహతా (మనుభాయి మెహాకన్య మేనకోడలు), అమెనుకబాడే గారై యున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి కార్మికుల సానుభూతి

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—వకన్ కబాడీగారి యగ్ధ త్తతన సమావేశమైన బొంబాయి కార్మికులు అరెస్టుయిన కాంగ్రెస్ నాయకులను అభినందించి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపాఠాల మున కాంగ్రెస్ వారితో చేరుటకు నిశ్చయించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

బార్నివాలాగారు ఉద్యోగమును మానుకొనుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—నేట్ జమన్ లోల్ బహాద్ గారి శిక్షయెడల తన కోపమును తెలియబరుచుటగాను బార్నివాలాగారు తమగౌరవ మేజిస్ట్రేటు ఉద్యోగమును మానుకొనిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయిలో గొప్పవర్షదర్శనమునకై

యేర్పాటులు

ఏప్రిల్ 13 తారీఖున అనేకవేలు

సత్యాగ్రహములో పాల్గొనెదరు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—నగర మంతయు తిరుగుటకు గాను వాడిరుతుండి ఫోర్టువరకు ఒక గొప్ప ప్రదర్శనము బొంబాయి యుద్ధాలోచన సంఘమువారిచే యేర్పాటు చేయబడినది. 18 తారీఖున సత్యాగ్రహము చేయువారు చాలా వేలమంది యందురుని యూహించబడుచున్నది. అలోజున చేసిన కాంతి సైనికు లందరు వీరు తెచ్చుటయందో లేక ఉప్పుపోగుచేసి కొనివచ్చుటయందో నియోగించబడెదరు. ఉప్పు తీసికొని వెళ్ళరాదని ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిన మర్జనుండి గూడ ఉప్పును తెచ్చుటకు కాంతిసైనికులు నియోగించబడెదరు. (ప్రీ ప్రెస్)

వంగరాష్ట్రమునందు సత్యాగ్రహము

విద్యార్థుల సమ్మె

కల్లు, విదేశవస్త్రము లమ్ము అంగళ్లను పిక్కెట్లు చేయుటకు తీర్మానించిరి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 10:—ఉప్పుచట్టమును తిరస్కరించుటకు పిల్లలెవ్వరొక కల్లంగడులను, విదేశవస్త్రము లమ్ముకొట్టును పిక్కెట్లుచేసి ప్రజలకు కొనకుండచేయుటకు బొంబాయి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసర్గమువారు తీర్మానించిరి.

అంగ్లభాషలోను, వంగభాషలోను కార్మికవిద్యార్థి పేర మహాశయుల నుద్బోధించు రెండుకరపత్రములు రాజద్రోహకరములైన వని ప్రభుత్వమువారు తమ వశముచేసికొనిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా విద్యార్థుల సమ్మె

రిప్పన్ కళాశాల మూసివేయబడినది

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 10:—నిన్న పాఠశాలలకు బోని మూడు కళాశాల విద్యార్థులు రిప్పన్ కళాశాల గేట్లవద్ద కాపుండి విద్యార్థులను పోగుండ చేయుటచే చాలమంది తత్కళాశాల విద్యార్థులు లోనికి వెళ్ళుటకు వీలులేక పోయెను. కాపున శనివారము వరకు కళాశాల మూయబడినది. స్కాటిష్ కళాశాల వద్దనూడనిట్లే జరిగెను. గాని ఆకళాశాల విద్యార్థులు ఆగలేదు. కాని తరువాత కొందరు విద్యార్థులు తమతమ తరగతులలోనుండి వెడలి వచ్చివేసిరి. (ఆ. ప్రెస్)

డక్కా విద్యార్థుల సమ్మె

డక్కా, ఏప్రిల్ 10:—డక్కా బాతీయవైద్యపాఠశాలలో చదువుచున్న చాలవంది విద్యార్థులు ఈరోజు సమ్మె చేసి గేట్లవద్ద సత్యాగ్రహము గావించిరి. ఇందుమూలకముగా యితరులుగూడ ఆవరణములోనికి పోవుటగాని కఠిన్కలుకు ర్భండుటగాని వీలుకాలేదు. అగ్నికులకు రత్నకథలుల సాయముకోరబడెను. విద్యార్థులకును, పోలీసులకును జరిగిన నెనుగులాటలో కొందరు సత్యాగ్రహులకు దెబ్బలు ప్రబలమయిన గాయములు లగిలెను. (ఆ. ప్రెస్)

ఉర్రేగింపు జరిగినందులకు ముగ్గురికి శిక్షలు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 10:—లైసెన్సు లేకుండ బుట్టాబ బారులో ఉర్రేగింపుజరిగినందులకు ముగ్గురు ఉత్తరహిందూస్తానీ వారిని పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. 15 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి. మధురప్రసాదు అను న్యాలవవాడు పోలీసుస్టేషనుకు యెరుటగా గడవిడచేసినందుకు 10 రూపాయలు జరిమానా విధింపబడెను. సాక్షులను పరీక్షించుటగాని, వాక్యాలమిచ్చుటగాని, జరిమానాల నిర్వహింపటగాని, వారు అంగీకరింపలేదు. కాపున వాడు చరసాలకు పంపబడిరి.

రైల్వే ఆవరణములో సభలు జరుపరాదు

జి. ఐ. పి. ఉద్యోగీయుల ఉత్తరువు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 10 —లిలోనా కర్మాగారములలో కనిపయములయందు సభలు జరపరాదని ఈస్తుఇండియా రైల్వే ఏజంటు నోటిసులను జారీచేయించినాడు. ఈ నోటిసుకు విరుద్ధముగా ప్రవర్తించిన ఉద్యోగులు ఇర్రెక్టచేయబడవచ్చును. మరల కర్మాగారములలో గడవి యలుదేరినచో కర్మాగారములే మూసివేయవచ్చును.

నృపేంద్రచంద్ర బెనర్జీగారిపై రాజద్రోహనేరము

సంవత్సరము కఠినశిక్ష

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 10:—రాజద్రోహ నేరముపై సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడిన నృపేంద్రచంద్ర బెనర్జీగారు హైకోర్టుకు అపీలుచేయగావారు అపీలును కోట్టివేసిరి. (ఆ. ప్రెస్)

కర్ణాటకము

13 తారీఖున సత్యాగ్రహము ప్రారంభమగును

మండ్లి, ఏప్రిల్ 10:—అంకొలలో ఉప్పు సత్యాగ్రహమును 13 తారీఖున 4 గంటలకు ప్రారంభించుటకు సత్యాగ్రహ సంఘమువారు తీర్మానించిరి. సదాశివరావు కార్నావ్ గారు నాయకత్వము వహించెదరు.

బెల్గామ్, మండ్లి సత్యాగ్రహులు 18 తారీఖున బయలుదేరుచున్నారు. 18 తారీఖున సాయంత్రము 6 గంటలకు కర్ణాటకములో నన్ని పట్టణములయందును, పల్లెలయందును, పట్టణ జరిపి సత్యాగ్రహులకు విజయము కలుగుగాక యని కోరెదరు. (ప్రీ ప్రెస్)

మహారాష్ట్ర దేశము

సత్యాగ్రహ ప్రచారసంఘ స్థాపన

పూణా, ఏప్రిల్ 10:—మహారాష్ట్ర దేశములో నన్ని భాగములయందును శ్రీమముకు కాసన్వోల్లంఘన ప్రచారమును సాగించుటకు కేల్ కర్ గారి నాయకత్వమున నొక సంఘమును పూణాబాతీయ పార్టీవారు నియమించిరి. ఈసంఘములో, డి. డి. భోపల్ కర్, డి. వి. గోకలే, డా. కల్ నూర్, పండుర్న శిరాల్ కర్, డి. వి. దివాకర్ (కార్యదర్శి) గారలు కలరు. ఈ సంఘమువారి యాజమన్యమున శివాజీ మందిరమున శనివారము సాయంత్రము సభ జరుగును. ఈ సంఘమువారు చేయుపనలలో మొదటిది సత్యాగ్రహులు చేసిన ఉప్పు అమ్ముటయై యుండెను. (ప్రీ ప్రెస్)

యావద్భారత స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

అన్ని రాష్ట్రములలోను సత్యాగ్రహము తీవ్రముగా జరుగుచుండుట

శ్రీలును పురుషులునుగూడ సమష్టిశాసనోల్లంఘనమును జరిపి వేలకొలది మణుగుల ఉప్పును 450 రూపాయలకు విక్రయించుట

సత్యాగ్రహ కేసులు

డిల్లీలో దేవదాసుగాంధీజీ మున్నగువారివైన కేసు

15 వ తేదీని విచారణ జరుగును

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 10:—శ్రీ దేవదాసుగా రొక్కరివైన మాత్రమే పినలు కోడు 12 వ సెక్షను క్రింద కేసు చేయబడెను. ఈ కేసును డిల్లీ అడివనలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పూలుగారు విచారణచేయుదురు. తక్కిన వారిమీద ఉప్పుపట్టు క్రిందనే కేసు చేయబడెను. ఆ కేసును సెంట్రలు జయిలులో సిటీ మేజిస్ట్రేటు యావరుగారు విచారణ చేయుదురు.

అన్నాగారిని వదలివేయుట

అరెస్టుచేయబడినవారిలో నొకరగు బారిష్టరు ఫరీదులు హాజరు అన్నాగారిని వదలివేసిరి.

దేవదాసుగారు మున్నగువారు న్యాయవాదుల సహాయమును నిరాకరించుట

నిన్న 10 వ తేదీ ఉదయమున బారిష్టరు అసఫాళిగారు చెరసాలకు వెళ్లి దేవదాసుగారు మున్నగువారి పక్షమున వాదించెదనని తెలుపగా నా పక్షమున నెవరును వాదించ నవసరము లేదు. దేశమే వాదించును అని దేవదాసుగారు రినిరి. ఇతరులు గూడ నటులనే తెలిసిరి.

హరటాలు

నిన్న 10 వ తేదీని నగరమున హిందువులందరును దుకాణములను మూసివేసిరి. కాశ్మీరగేటు మోగేటు, న్యూడిల్లీ మున్నగు లావులలో దుకాణములను మూయలేదు. ముసలమానులుగూడ మూయలేదు.

ప్రజలు గొప్ప ఊరేగింపుతో కోర్టుకు వెళ్లుట

9 వ తేదీని అరెస్టు చేయబడినవారిపై లేబరిన్ కేసులు 10 వ తేదీని విచారణ చేయబడునని తెలియుటచే వేలకొలది ప్రజలు గొప్ప వూరేగింపుతో నగరభీమిలకుండ కోర్టుకు వెళ్లిరి. వారు పతాకములను ధరించి జయధ్వను లావించుచు వెళ్లిరి. వారిలో విద్యార్థులు మిక్కిలి హెచ్చుగానుండిరి. 15 వ తేదీ వరకు పోలీసువారు రిమాండు కోరిరిని కోర్టులో తెలుపబడెను.

దేశబంధు గుర్రగారి సందేశము

“భారతమాతకు పూర్ణస్వరాజ్యమును సమకూర్చుటకై యిప్పుడే సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడెను. ఎట్టి కఠిన శాసనములను ప్రయోగించిననుగూడ నిది అంతరింపదు. ప్రధాన నాయకులను అరెస్టుచేసినచో ఉద్యమము అడగిపోవునని ప్రభుత్వమువారు భావించుట కేవలము భ్రాంతియే. దేశమునందు ప్రతి పల్లెనుండియును ప్రతి కుటీరమునుండియునుగూడ కోట్లాది సత్యాగ్రహులు బయలుదేరి స్వరాజ్య పతాకమును నిలువబెట్టెదరు. నాయకులను అరెస్టుచేసినచో యువకులు నాయకత్వమును వహించెదరు. యువకులను అరెస్టుచేసినచో శ్రీలు నాయకత్వమును వహించెదరు. ఈ సత్యాగ్రహములన విజయము తప్పక కలుగును. ఢిల్లీలోనున్న ప్రతివ్యక్తియును స్వరాజ్య కాంక్షినియైనను చేరవలెను” అని దేశబంధు గుర్రగారు సందేశము వ్రాసెరి.

డిల్లీలో 10 తేదీని సత్యాగ్రహము

10 వ తేదీని 32 మంది సంతోషాచార్య సత్యాగ్రహమును సలిపిరి. అచటికి 15000 మంది వెళ్లిరి. 10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 30 గంటలవరకును పోలీసు లెవ్వరును రాలేదు. ఢిల్లీనగరమున అసంఖ్యాకములగు ఊరేగింపులు జరిగినవి. ఉత్సాహము ప్రబలతముగా నున్నది. (అ. పై, శ్రీ పై)

బీహారులో నారాయణ ప్రసాదుగారి కేసు

ఒకసంవత్సరము విడిమిదువేయుట

పాట్నా, ఏప్రిల్ 9:—ఇదివరకు రాష్ట్రీయ శాసన సంఘసభ్యులుగా నుండిన నారాయణ ప్రసాదసింగుగారు మరొకముగ్గురు శరణమండలమున సత్యాగ్రహ మొనరించినందులకు నిన్న 10 వ తేదీని వారిని అరెస్టుచేసిరి. సింగుగారికి ఒక సంవత్సరము విడిమిదు వేసిరి. (అ. పై.)

ప్రథమదళ ప్రధానము

శ్రీ జనకాధీ ప్రసాదుగారి నాయకత్వముక్రింద 11 మంది వలంటీరులు మొదటిదళముగా 8 వ తేదీని ముజఫరుపూరు నుండి కేవలపరగు బయలుదేరిరి. వారు 18 వ తేదీకి అచటికి చేరి అనాడు సత్యాగ్రహ మొనరించెదరు. (అ. పై.)

వంగరాష్ట్రమున

కలకత్తాలో అరెస్టులు

నలుగురిని అరెస్టుచేయుట, శిక్షవేయుట

9 వ తేదీని లై సెన్సు లేకుండా వాద్యములతో ఊరేగింపు జరిపినందులకును ఉప్పు అమ్మినందుకును బారాబాజురు వలంటీరులను యిద్దరిని ముగ్గురా ప్రసాదు, హనుమాను ప్రసాదు గార్లను గూడ అరెస్టు చేసిరి. ముగ్గురా ప్రసాదుగారికి 10 రూపాయలు జుల్మానా లేక 7 రోజులు కఠినశిక్షయును తక్కిన ముగ్గురికిని 15 రూపాయలు జుల్మానా లేక 15 రోజులు కఠినశిక్షయును వేయబడెను. వేలకొలది ప్రజలు చెరసాలవరకును వారివెంట వెళ్లిరి. (శ్రీ పై.)

మహిష్వతనులో

జనార్దనరాయగారిని

అరెస్టు చేయుట

9 వ తేదీని ఉప్పు అమ్మినందుకు అరెస్టుచేసిరి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 10:—చారా ఆహారవలంటీరు జనార్దనరాయగారు 9 వ తేదీని మహిష్వతనులో ఉప్పు అమ్మినందుకు అరెస్టుచేసి 10 వ తేదీని అలిపూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు తీసుకొని వెళ్లిరి. బారాబాజులో ఉప్పుపట్టు క్రింద విచారణ జరుగును.

ఇటు 9 వ తేదీని ఒకమణుగు ఉప్పును తయారుచేసిరి. అచటనే దుకాణము చేయున్న ఉద్యోగులు కుండలను పగుల గొట్టి ఇనుపతల్పాలను తీసుకొనిపోయిరి.

300 యిండ్లలో ఉప్పు చేయుట

శ్రీపూరులో 300 యిండ్లలో బహిరంగముగానే ఉప్పు చేయుచున్నారు.

వలంటీరులు గ్రామములకు వెళ్లుట

చాలామంది వలంటీరులు గ్రామములలో ప్రచారము చేయుటకు వెళ్లిరి.

సత్యాగ్రహస్థానములు

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారి దళములు కలికాపురము, నిలా, చెంపహట్టి అనుమాదు గ్రామములలో ఉప్పు తయారు చేయుచున్నారు. నిలాలో ఉద్యోగులు 4 సార్లు ఉప్పు తీసికొనిపోయిరి.

ఇద్దరిని అరెస్టుచేయుట

అచట దళాధిపతియగు విజయదత్తుగారిని యువకపంఘ కార్యదర్శియగు వసంతకుమార మండలుగారిని అరెస్టుచేసిరి.

మహిష్వతీలో పోలీసుల దాడి

మహిష్వతీలో 10 వ తేదీని 100 మంది పోలీసువారు వలంటీరులను మట్టుడించి కుండలన్నిటిని పగలగొట్టిరి. వలంటీరులు ఇనుప పెనములనుమాత్రము వదలకుండ పట్టుకొనిరి.

కలికపురమున గొప్పదాడి

వలంటీరులను కాలువలో పడద్రోయుట

ముగ్గురిని అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా ఏప్రిల్ 10:—నిన్న మధ్యాహ్నము పోలీసు వారు కలికపూరులో గొప్పదాడి సలిపిరి. 50 మంది ఘూర్గాలను 100 మంది పోలీసులను వెంటబెట్టుకొని జిల్లా మేజిస్ట్రేటును ఇతర పెద్ద ఉద్యోగులను ఆస్పత్రికి తరలించి బడి వలంటీరులు తయారుచేసిన ఉప్పును తీసికొనిపోవుటకు ప్రయత్నించినవారిని వలంటీరులు కాంతముగా నిరోధించిరి. అందువలన ఉద్యోగులు దురాగ్రహవేషులై వలంటీరులను కాలువలో పడద్రోసిరి. అందువలన వలంటీరులలో కొందరు స్వల్పతప్పి పడి పోయిరి. పోలీసువారు 35 మందిని అరెస్టుచేసిరిగాని ముగ్గురిని మాత్రమే తీసికొనిపోయిరి. వలంటీరులు రెండుమణుగులఉప్పును కలకత్తాకుతీసికొనివెళ్లి విక్రయించిరి. (శ్రీ పై.)

సంయుక్త రాష్ట్రములలో

కాన్పూరులో అరెస్టులు శిక్షలు

పండిత హరిహరనాథశాస్త్రిగారికి శిక్ష

కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 10 వ తేదీని జాయింటు మేజిస్ట్రేటు ఓ. ఎన్. బారనుగారు యాకేసును విచారణచేసిరి. శాస్త్రిగారికి ఆరునెలల కఠినశిక్ష వేయబడెను.

ముద్దాయియను నేరము నొప్పుకొనెను. అతడు స్వలాభముకొర కీ నేరమును చేయలేదు. దేశహితముకొరకు బహిరంగ స్థలములోనే యీ నేరమును చేసెను. అతడు చట్టమును ధిక్కరించుటకు బుద్ధిపూర్వకముగానే యీ నేరమును చేసెను గాన కఠినశిక్షనే విధింపవలసియున్నది. కాన ఆరునెలలు కఠినశిక్ష వేసిరి. ఆ సామానుల నన్నిటిని దొరతనమువారు వశపరచుకొనవలెను.—అని మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను.

పండిత గంగాపాయి చౌబుగారిని అరెస్టుచేయుట

కాన్పూరులో హిందూస్థాను సేవాదళ నాయకు డను చౌబుగారు 10 వ తేదీని 11 మంది వలంటీరులతో వెళ్లి ఉప్పు తయారుచేసిరి. అనాడు సాయంకాలము అయినను మాత్రమే అరెస్టుచేసిరి. సామానులన్నిటిని పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి. కాని వలంటీరులు మరల సామానులను సమకూర్చుకొని ఉప్పు తయారుచేసిరి. నాయకులనేగాని వలంటీరులను అరెస్టు చేయుటలేదు.

సత్యనారాయణగారిని అరెస్టుచేయుట

రాయబెరీలో మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి సత్యనారాయణగారు 10 మంది వలంటీరులను ఉప్పు చేసిరి. సత్యనారాయణగారిని మాత్రమే అరెస్టుచేసిరి గాని తక్కినవారిని అరెస్టుచేయలేదు. (అ. పై, శ్రీ పై.)

డాక్టరు సురేశచంద్ర బెనర్జీగారిని అరెస్టుచేయుట

కాంటాయిలో నేను ఉదయమున అరెస్టుచేసిరి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—వంగరాష్ట్రమున కామిల్లాలో అధ్యయ ఆశ్రమమున స్థాపించిన శ్రీయత్ దాక్షరు సురేశచంద్ర బెనర్జీగారు కాంటాయిలో సత్యాగ్రహనాయకుడుగా నున్నాడు. నేడు ఉదయమున బెనర్జీగారిని కాంటాయిలో అరెస్టుచేసిరి. ఉప్పును తీసికొనుటకు పోలీసువారు వచ్చినపుడు నిరోధించుచున్న వలంటీరులను పోలీసువారు ప్రారముగా బాధించుచున్నారు. (శ్రీ పై.)

శ్రీయత్ నారాయణరావు జోషీగారు

బెల్గాంలో రూపి 25 జుల్మానా వేయుట

దార్జిలింగ్, ఏప్రిల్ 11:—బెల్గాం పీఠకు నారాయణరావుగారు ఉప్పు అమ్మినందుకు అయినకు 25 రూపాయలు జుల్మానా, లేక రెండువారములు విశిఖించెడిరి. నారాయణరావుగారిలో చెప్పకుండ మరొక పీఠకు బెల్గాంగారు 25 రూపాయలను చెల్లించుటచే నారాయణరావుగారిని వదలివేసిరి. వెంటనే బహిరంగసభలో నారాయణరావుగారు ఉపన్యాసించిరి. “నేను వెంటనే మరల సత్యాగ్రహము చేసెదను” అని నారాయణరావుగారు తెలిపిరి. (శ్రీ పై.)

తమిళనాడు

కిల్లీరేవున ఉప్పుచేయుటకు చిదంబర

సత్యాగ్రహులు బయలుదేరుట

చిదంబరం, ఏప్రిల్ 10:—ఉప్పుపట్టుమును తిరస్కరించుటకు నారాయణి ఆఫ్ఫన్ గారి నాయకత్వమున ఒక సత్యాగ్రహదళము రాత్రి 12 గంటలకు చిదంబరమునుండి కిల్లీరేవును దేరెను. కిల్లీరేవునను దిదంబరమునకు దాదాపు 10 మైళ్ల దూరములోనున్నది. (అ. పై.)

శ్రీ పార్థసారథిస్వామి విమానమంటవ జ్యోధారణలాటరీసభ

ట్రస్టీకేన్, మద్రాసు.

కమిటీవారిచే వైసభవారి లెక్కలను తనిఖీ చేయుటకై నియమించబడిన ఆడిటరు, తాను లెక్కల తనిఖీని పూర్తి చేయ లేనని చెప్పటచే వారినిపోర్టు యీనెల 25 తేదీలోగా పూర్తి గాకపోవుటవలనను, బ్రహ్మాత్మనము 14 తేదీ ప్రారంభమగుటచేతను, కమిటీవారు 4-5-1930 తేదీన దేవాలయములో చీట్ల నెత్తుటకు తీర్మానించియుండిరి.

ఇదివరలో తెలియపరచిన ప్రకారము హెడ్ క్వార్టర్సులోగాని, ఏ జెంటిల్ వద్దగాని ఇకముందు టికెట్లు అమ్మబడవు. టికెట్లనుమ్మవా రందరు తమవద్ద అమ్మకముగాక నిలిచిపోయిన టికెట్ల పుస్తకములను పంపుచు వాటికి సంబంధించిన లెక్కలనుకూడ తక్షణము పంపవలెను.

టి. వెంకట్రావుగారికి మేము యుత్తరముద్వారా యిచ్చిన యధికారమును రద్దుపరచడమైనది. చీట్లు కొన్నవారు వైవారి చేతికి నదరు ధనమునుగాని, అమ్మకముగాని పుస్తకములనుగాని యివ్వగూడదని హెచ్చరించుచున్నాము.

బొంబాయిలో కాంగ్రెసు కార్యాలయముపై దాడి

ముగ్గురిని అరెస్టుచేయుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10.—ఇద్దరు దివ్యుటికమిషనరులును మరీ వెస్కొమండి పెద్ద ఉద్యోగులను 500 మందిసాయుధ భటులును 10 వ తేదీని బొంబాయి కాంగ్రెసు కార్యాలయములో ప్రవేశించి దేదాబామిదకు వెళ్లి వైకెస్టరును రాకుండ నిరోధించిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి అబీదాల్ జఫర్ఖాయిగారిని అరెస్టుచేసిరి. అచటనున్న పాత్రలను పగుల గొట్టిరి. ఉప్పు సామగ్రిలను వశపరచుకొనిరి. అటనుండి ఆఫీసు రూములోనికి వెళ్లిపోగా అచట కొంతమంది స్త్రీలు నిరోధించిగాని పోలీసువారు వారిని శ్రోశివేసిలోనికి వెళ్లి ఆ గది నంతయును పరిశోధించిరి. అచటనున్న పనిముట్లను ఉప్పును థీవ్ కొని పోయిరి. అటనుండి క్రింద ను వెళ్లిరి. అచట రెండు సాబుపాస్సు చుట్టును శ్రీమతి కమలాదేవి మెహరాల్ గార్ల నాయకత్వముక్రింద రెండు వలంటీరుదళములు కావలియుండెను. వారు పోలీసువారిని చాలనేపు నిరోధించిరి. పోలీసువారు బలవంతమున లోన ప్రవేశించిరి. అందువలన నలుగురు వలంటీరులకు చెబ్బులు తగిలెను. వారిని వైద్యశాలకు తీసుకొనివెళ్లిరి. అచట మెహరాల్ గారిని (బొంబాయి యంతకసంఘనాయకుడు) సభిశాలిగారిని అరెస్టుచేసిరి.

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు వచ్చుట

దాడి జరుగుచుండగా శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు రచటికి వచ్చిరి. “పోలీసువారిని స్త్రీలు నిరోధింపకుండ చేయుడు” అని ఉద్యోగులను సరోజినీదేవిగారిని కోరిరి.

5000 మంది ప్రజలు చేరుట

పాయంకాలము 7 గంటలకుసరికి అచట 5000 మందిచేరిరి. స్త్రీలను మాట్లాడుకొనవలదని అధికారులు పోలీసువారి కాజ్ఞాపించిరి తెలిసివది.

దాడి ముగిసినపిమ్మట వలంటీరులు ప్రజలను కావలిజ్ఞపరచి పంపిచేసిరి. 11 వ తేదీనిగూడ వలంటీరులు కార్యాలయమునకు రావలెనని ఆజ్ఞాపింపబడెను. (ఆ. ప్రె., పీ. ప్రె.)

పాపట్ల నబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 14/30.

పిటిషనరు:—కొనరాజు వెంకటప్పయ్య కుమారుడు సారాయణ, కమ్మకులం, వ్యవసాయదారుడు వయస్సు 30 సం॥లు, తిరుమెల్ల, తెనాలి డి. ము. కోర్టు

ఎదిరి

రెస్పాన్ డెంట్లు:—జూహరాజ్ జెన్ రాజ్ కొట్టు వారు మరియుతరులు.

1920 సం॥ 5 వ ఆక్టు 19 (2) సెక్షన్ ననుసరించి వైన తెలుపబడిన పిటిషనరు తన్ను బులుగ్రస్తుడుగ తీర్మానించ వలసివదిగ కోరుచు పెట్టిన దరఖాస్తు విచారణ నిమిత్తమై 27-6-30 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదని యిందుమాలమున తెలియజేయడ మైనది.

సజ్ కోర్టు బాపట్ల } ఎమ్. అనంతగిరిరావు, 7-4-30. } అడిషనల్ సబ్జడ్జి.

పోలీసువారి వివరీత ప్రవర్తనము

క్రింద వడిపోయినవారిని పోలీసులు

కూరముగా కొట్టుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—కాంగ్రెస్ కార్యాలయముపై పోలీసు దాడినిగూర్చి వివరములు తెలియవచ్చినవి. పోలీసుకుండకు దిళ్ళుటి కమిషనరుగ కాష్టి పెటిగారాగారు నాయకత్వము వహించియుండిరి. ఈ దండులో 80 మంది ఉద్యోగీయులును, 200 మంది పోలీసులును ఉండిరి. వారందరును రివాల్యరును పట్టుకొని వచ్చిరి. యుద్ధాలోచనసంఘమువారు రెండు స్థలములలో ఉప్పుచేయుటకు ఏర్పాటులు చేసియుండిరి. కొన్ని పాయిలు మేడపొడను, కొన్ని దొడ్డిలోను ఉండెను. దొడ్డిలోనివానిని కాంతి సైనికులు రక్షించుచుండిరి. ఈసమయమున పోలీసులు మిడ్లపొడికి బోయి కాంతి సైనికులు రాకుండ జూచుచు పాయిలను, మళ్లీ పాడు చేసిరి. పోలీసులు తమవనిచేసి క్రిందికివచ్చుచున్నప్పుడు శ్రీమతి కేరిక్ (నాయకురాలు), జమనాబెన్, యింకా రిగరుస్త్రీలు దోవకడముగా నిలిచిరి. పెటిగారాగారు స్త్రీలను మంచిమాటలచేత వెళ్లమనిచెప్పెనుగాని వారు వెళ్ల లేదు. అందుపై యి తడున పోలీసులును వారిని వెట్టుకొనిపోయిరి. పోలీసు లంత కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి వెడలిపోయి దొడ్డిలోనున్న పాయిలను మళ్లీ పాడుచేయుటకు తిరిగివచ్చిరి. అచ్చట 50 మంది సాంతి సైనికులు రెండువరుసలుగా చేతులుపట్టుకొని పాయిలచుట్టు నిలుచుండియుండిరి. మెహరాల్ గారు కాంతి సైనికుల నాయకుడుగానుండెను. శ్రీమతి కమలాదేవి ఫటోపాధ్యాయ గారు పోలీసునూపరిం పెండెంటుచక్క నేయుండెను. పోలీసు ఫటోపాధ్యాయగారి సతిని వెల్లిపొమ్మని చెప్పిరిగాని యిం కొకమారు తన్ను వమానము చేయవద్దని యామె బదులుచెప్పెను. అందుపై పోలీసులు కాంతి సైనికులపై బడవలసినదని పోలీసు నూపరిం పెండెంటు ఆజ్ఞాపించెను. పోలీసులు మైదీ మర్రించు చుండగా కాంతి సైనికులు ధైర్యముగా వక్షస్థలములను జూపిం చిరి. కమలాదేవి ఫటోపాధ్యాయాసతికూడ నీవెసుగులాటలో పాల్గొనుటకు స్థలమును అనేకసార్లు మార్చెను. కొంతకాలమైన తరువాత పోలీసులు యిద్దరిని ముగ్గురిని లాగడము ప్రారంభించి యి మొదట వారు మెహతగారిని లాగిరి. కొందరు పోలీసు వారు కాంతి సైనికులను కాన్లుపట్టుకొనిలాగి వారు క్రింద పడిన కురువాత కొట్ట మొదలు పెట్టిరి. మరి కొందరు పెద్ద ఖడ్గీలను కాంతి సైనికుల మధ్యగా పోనిచ్చి కండలను చుట్టు మోలగ ద్రోయ ప్రయత్నించిరి. ఈ ప్రయత్నములో కొందరు కాంతి సైనికులకు కాళ్ళకు చెబ్బులు తగిలెను.

ఈ పెనగులాటలో 4 గరు కాంతి సైనికులకు పెద్ద గాయములు తగిలెను. ఇంతటితో చాలునని పోలీసులు విరమించి మెహరాల్, అబీదాల్, సాదీక్ గారలను అరెస్టు చేసి తీసికొని వెళ్లిరి. ఆస్థలమున నన్న శ్రీ కాంతి సైనికులు పండేమాతరం గీతములను మనోహరముగాపాడుచు కాంతి సైనిక దళ నాయకుని, మరియుద్దరు సైనికులను సాగనంపిరి. (శ్రీ ప్రె.)

పోలీసువారి కూరత్వమును

కమలాదేవి ఖండించుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—కాంతియే పరమధర్మముగా పోషించిన కాంతి సైనికులను, అందులో వడిపోయినవారిని పోలీసులు కొట్టుట ఘోరమనియు, మిక్కిలి ప్రాకార్యమనియు, ప్రతీకలకు గావించిన ప్రకటనలో కమలాదేవిఫటోపాధ్యాయా సతి తెలుపుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

500 మంది సత్యాగ్రహముచేయుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—నిన్న తీర్మానింపబడినట్లు నేడు ఉదయము 7 గంటలకాగానే 500 మంది సత్యాగ్రహులు ఉప్పుచుట్టుమును తిరస్కరించుటకు బయలుదేరిరి. వారిలో 400 మందివద్ద సత్యాగ్రహులు చేసినఉప్పుండెను. శ్రీమతి కమలాదేవి, రటన్ బెన్, లక్ష్మీబెన్ మొదలుగాగలస్త్రీ సత్యాగ్రహులనేము కొన్ని దళనాయకురాండ్రుగానుండిరి. బొంబాయి పురపాలక సంఘసభ్యురాలగు అనంతికా బాయి గోశ్లే గారొక దళమునకును, నిర్మలాదేవిగారు మరియొక దళమునకు ను నాయకురాండ్రుగా నుండిరి. వారు సత్యాగ్రహమునకు వెడలక పూర్వము తమకు బొంబాయిలో మాడు యుద్ధములలో జయలక్ష్మి సంప్రాప్తమైనదని పండిత గుండరలోగారు చెప్పి యెట్టిసమయములయందైనను నిరుత్సాహ పడవద్దనియు, ఆహింసావ్రత పరాయణులు గండనియు ఉద్యోగించెను. ఈ కీదాల తమనకు వ్యతిరేకముగా నడచు కాంతి సైనికులను వెడలగొట్టవం నినదని వారు ఆజ్ఞాపించిరి.

కడిలకోర్ దాక్తురు సతీయేగారు దళనాయకులుగా నుండిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

బ్రోచిలో ప్రభుత్వోద్యోగీయుల బహిష్కారము బ్రోచి, ఏప్రిల్ 10:—ఇచ్చట ప్రభుత్వోద్యోగీయుల బహిష్కారము తీవ్రముగా కొనసాగుచున్నది. ఈ పట్టణము నందలి మాకుల్లర దను యిల్లు ఖాళీచేయవలసినదని యింటి యజమానికోరెను. చందులాల్ బేరాయిగారి గౌరవార్థమై యిచ్చట సంపూర్ణమైన హరితాళము జరిగెను.

(శ్రీ ప్రె.)

“స్వరాజ్యభవన” దానసంస్కారము

మోతీలాలు నెహ్రూగారు భవనముపై బాతీయ పతాకము ప్రతిష్ఠించి దానముచేసిరి

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 11:—నేడు ఉదయము మోతీలాలు నెహ్రూ గారు తమ ఆనంద భవనము మీద బాతీయపతాకను ప్రతిష్ఠించిరి. ఈభవనమునకు మోతీలాల్ గారి ధర్మపత్ని “స్వరాజ్యభవనము” అను నామకరణము చేసెను. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ వారు

గా॥ న్యాయమూర్తి కే-నుండరంశ్రేష్ఠిగారి యాదరణమున (ఆల్లసాని పెద్దనామాత్యుని మనుచరిత్రనుండి) వరూధిని నాటకమును 1930 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 18 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు.

కావత్తును

తెలుగుజిల్లాలలో, ఫిర్కాలలో

మాంససైక్తరులుగ, మాపరేవై జరుగుగపని చేయువారు. వ్యవసాయ విద్య నేర్చినవారికి మంచి తరణము సామాన్య విద్య వచ్చినవారుగా నుండవలెను. యోగ్యతలను తెలుపుచు తక్కిన వివరములకై ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసేది.

గా. హరినర్సోత్తమ రావు ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్. సి. ఆర్ నైటింగు డైరెక్టరు, డి.మైసూర్ అగ్రికల్చరల్ డెయిరీఫారం కంపెనీ లిమిటెడ్, నంద్యాల

ఇంగ్లండు:

వాయు విమానములు

ప్రభువుల సభలో వాయువిమానోద్యోగమును తొలగిస్తున్నారని వివరించుచు ప్రసంగించిరి. యుద్ధములలో, విమానములు త్వరితముగ కదలు ననియు, ఇవి చౌక యనియు, వీనివలన తక్షణఫలము గలుగుననియు, వీరు నుడివి, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యరక్షణమునకు నౌకాదళముతో పాటు, వాయువిమానబలముగూడ అత్యవసరమని చాటిరి. వాయువిమానదళములో ప్రాస్తు అగ్రస్థానము నాక్రమించుచున్నది. ఇటలీ రెండవ స్థానమును, అమెరికా మూడవ స్థానమును, ఇంగ్లండు నాల్గవ స్థానము నాక్రమించుచున్నది. ఇంగ్లండుకు గల వాయువిమానముల సంఖ్య పెరుగవలయు నని, తొలగిస్తున్నారని యభిప్రాయము. యుద్ధపరికరములను తగ్గింపవలయు నని కోరుచున్న యీ నమయమున, వీని సంఖ్యను బెంచవలయునని బ్రిటీషు ప్రముఖులు కోరుట జూడ, ఆయుధవినిర్జనముపట్ల తగినయత్నాహము వ్యాపింపలేదని గ్రహింపవచ్చును. విమానములు సైన్యములు చేయదగిన పనులను జేయజాలవని, పూర్వప్రభువుగారు, విమానములు కొలది మందికే హాని గలిగింపవలయు ననియు, దుష్టులను మాత్రమే శిక్షింపవలయు ననియు, కావర్ ప్రభువుగారును సూచించిరి. కాని, ఎత్తునుండి విమానములనుండి అగ్నిగోళములను విసరునపుడు, దుర్మార్గులెవ్వరో సన్మార్గులెవ్వరో నిర్ణయించుట కెటుల సాధ్యమను? నిరకరాధులును సావకాధులును, శత్రువులును మిత్రులునుగూడ వీనివలన మరణించుట సంభవించును.

గత ఐరోపా యుద్ధమున విమానములనుండి అగ్నిగోళములను విసరునపుడు జర్మనీ యవలంబించినపుడు, నాగరికప్రపంచమునందు హాహాకారములు బయలుదేరినవి. జర్మనీ అమానుషకృత్యములకు పాల్పడుచున్నట్లు, విమర్శలు వెలువడెను. కాని, యుద్ధమునకు పిమ్మట, వివిధజాతులవారును ఈ మార్గమునే అవలంబించుటయు, వీనిని గూర్చి ఏవగింపు వెలువడకుండుటయు జూడ, ఎట్టి మనఃకాశిన్యము ప్రబలెనో యూహింపవచ్చును. తొలగిస్తున్నారని ప్రభువుగారు, వాయువిమానముల సంఖ్యను ఇంకను బెంప సూచించుచు, వీనివలన గలుగు బీభత్సమును వ్యాపింప జెయగోరుచున్నారు. ప్రభువుల సభలో సయినను వాయువిమానబీభత్సమును నిలుపుదల చేయవలెనని కోరినవారుగలరు. వాయు విమానముల సంఖ్య పెరుగునో, ఇంగ్లండులో నేపట్టణముయినను అగ్నిగోళముల యుష్మద్రవమునుండి తపించుకొనజాల దని, విమానమంతయు ఖాంపు

నను ప్రభువుగారు మందలించిరి. లాయడు ప్రభువుగారు సయితము, హిందూదేశ పశ్చిమోత్తరభాగమును విమానములచే కాపాడ నెంచుట పాడిగాదనియు, విమానములనుండి అగ్నిగోళములను విసరునపుడు అమానుష మనియు, చాటిరి. వీలు ప్రభువుగారు గూడ వీరితో నేకీభవించిరి. జలాంతర్గాములయుష్మద్రవములను తగ్గింపవలయు నని, ఇంగ్లండు గోరుచున్నపుడు, వాయువిమానోష్మద్రవమునుగూడ తొలగించుట యవసరమగుచున్నది. ఇవి గలిగించే దుర్జను వేరొక సాధనము గలిగింపజాలదు. పైనికులు ప్రజలను భేదములేక, ఎల్లరను విమానములు నష్టపరుప గలవు. స్త్రీలు, బాలురు, వృద్ధుల కెల్లరకును ఇవి యుష్మద్రవహేతు వగును. ఆయుధములను వినిర్జించుటకు చేయు ప్రయత్నములలో, విమానములను గూడ తగ్గింప బ్రయత్నించినగాని యిసుమంతయు ప్రయోజనముండదు.

తంజావూరు కలెక్టరుగారు:

సత్యాగ్రహదళము

హిందూపత్రిక కొకవిలేఖకుడు వ్రాయుచు, తంజావూరు కలెక్టరుగారు స్థానికసంఘములకును, మండలముఖ్యులకును, బంపిన ప్రకటనమును వివరించిరి. తమిళనాడువాలంటీరులు వేదారణ్యమునకు సత్యాగ్రహమునకై వెడలుచున్నారు. వీరికి మండలములో నెవరును గృహవసతి నొసగగూడదనియు వీరిని ఏవిధమున ఆదరింపగూడదనియు, అట్లు జేయు వారు ఇండియన్ పీనలుకోడ్డు 157 క్రింద శిక్షింపబడుదురనియు, కలెక్టరుగారి ప్రకటనమునందు కలదు. అందుచే మండలప్రముఖులును, స్థానికసంఘములవారును, సత్యాగ్రహవలంబులకు ప్రజలు ఏవిధమగునహాయమును చేయకుండ నిరుత్సాహపరుపవలయు నని, కలెక్టరుగారుగోరుచున్నారు. గుండ్రాయిదాచుకొనిన కూతురి పెండ్లి మానునాయన విధమున, గృహవసతి లేకబోయిన, వాలంటీరులు చెట్లక్రిందవయినను తలదాచుకొనగలరు. భోజనము దొరకకపోయిన, పప్పులనో పండ్లనో తిని జీవించగలరు. దృఢనీతిలైలునవారు ఎట్టియవాంతరముల నయినను దాటగలరు. బాధానుభవములు వారి కొకలెక్కగవు. తమిళనాడులో సత్యాగ్రహోద్యమము బలహీనముగ నున్నచో, కలెక్టరుగారి ప్రకటన మియుద్ధమమును బలపరచి తమిళనాడు ఇతరరాష్ట్రములతో తులనాగునటుల చేయగలదు. కలెక్టరుగారి యభిప్రాయము సరి యయినదా కాదా యని వితర్కింప బనిలేదు. నిర్బంధితులెవరును న్యాయస్థానములలో వాదించబోరు గాన, ఈసంగతి పరీక్షకు రాదు. ఇంతియగాక, లా-ఆర్డరుల వేరిట, ఏ కార్యము జరుగుట కయినను వీలుగలదు. క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్డులోని 144 క్లెక్కును, సభలు జరుగకుండ నాటకపరుప గలుగుచున్నది. పీనలు కోడ్డులోని 117 క్లెక్కు సత్యాగ్రహవలంబులపై దారుణశిక్షలను విధించుట కుపయోగపడుచున్నది. ఉప్పుపట్టముక్రింద నేర మొనర్చినవారికి స్వల్పశిక్షయు, దీనికి తోడ్పడినవారికి దీర్ఘ శిక్షయు విధింపబడుట జూడ, చట్టముల నేవిధముగ నయినను నుపయోగింప వీలుగ నని, విచిత

మగుచున్నది. పీనలుకోడ్డులోని 157 క్లెక్కును గూడ సత్యాగ్రహవలంబులకు తోడ్పడినవారిపై ప్రయోగించుచో వింతగ నుండదు. తంజావూరు మండలపు కలెక్టరుగారు రవలంబించిన మార్గమును, ఇతరమండలముల కలెక్టరులు గూడ అనుసరింపవచ్చును. కాని, ఇందువలన సత్యాగ్రహోద్యమము నకు ప్రజలతోడ్పాటు చేకూర దని తలచుట వట్టి భ్రమదప్ప వేరు గాదు. నూతననిర్బంధములవలన ప్రజలు నిరుత్సాహము చెందుటకు మారుగ, సత్యాగ్రహోద్యమమున చేరి, దాని సఫకోత్సాహముతో కొనసాగించుటకు, వారి కక్కుడు ప్రోద్బలము గలుగక మానదు.

మాళవ్యాగారి దృఢనీతి

పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు భారత కాననసభ్యత్వపదవిని వదలిన నాటినుండియు, విదేశవస్త్ర బహిష్కారోద్యమమును వ్యాపింప జేయుటకై యావచ్చక్తిని వినియోగించి, మహాత్మునికి కుడిభుజమై పాటుబడుట, శుభచిహ్నము. బాంబాయి వర్తకులచేతను డిల్లీ వర్తకులచేతను విదేశవస్త్రములను తెప్పింప నని, వీరు వాగ్దానము గైకొనిరి. పంజాబులో గూడ వీరిట్టి ప్రయత్నమునే గావించిరి. లాహోరులో వీరిని గణించునానానందు, ఉప్పుచట్టము మిగుల అక్రమమయినదని తెలిపి, దీనిని నిర్మూలించ బ్రయత్నించుచున్నందుకు గాంధీ మహాత్ముని క్లాఫీంచిరి. మద్యపాననిషేధమును, విదేశవస్త్రబహిష్కారమును కొనసాగునటుల ప్రజలు ప్రయత్నించుచో, గాంధీమహాత్మునికి విశేషముగ తోడ్పడగలరని, మాళవ్యాగారు ఎచ్చరించిరి. విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించెదమని, ప్రజలచే మాళవ్యాగారు ప్రతిజ్ఞగొనిరి. లాహోరునందును అమృతసరమునందును, విదేశవస్త్రవర్తకులు మాళవ్యాగారికి తోడ్పాటుకు వాగ్దానముజేసిరి. బెజవాడ వర్తకులు గూడ విదేశవస్త్ర బహిష్కారమునకు బూనిరి. ఈరీతిని దేశమునందలివర్తకు లందరును విదేశవస్త్రములను తెప్పింపకుండుటకు ప్రతినబూనచో, తాము తరించి దేశమును తరింపజేయగల్గుదురు. బాంబాయిలోని విదేశవస్త్ర వణిక్కులు దండికి బోయి, మహాత్మునితో సంప్రతించిరి. ఉప్పుసత్యాగ్రహమునందు తాము పాల్గొనజాలకున్నను, విదేశవస్త్రబహిష్కారమునకు తోడ్పడెదమని, వీరు వాగ్దానముజేసిరి. గాంధీమహాత్ముడు వీరిద్వారా వణిక్కులకు విదేశవస్త్రబహిష్కారసందేశము నొసగెను. మహాత్ముని సందేశమును, హిందూదేశము నందలి వర్తకు లందరును నిర్వహించి, చరితార్థ అయ్యెడరుగాక యని కోరెదము. సత్యాగ్రహమున పాల్గొనజాలనివారు, జాతీయోద్యమమున కితరవిధముల తోడ్పడగలరు. విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును, మద్యపాననిషేధమును సఫలమగునటుల, వీరు పాటుబడుచో, మహాత్మునిసంతకమును బలపరచినవారగుదురు. మహాత్ముడు నిర్బంధితుడైన సత్యాగ్రహోద్యమమును స్వయముగ నడుప వీలులేని సమయమునగూడ, ప్రజలు తమధర్మమును నిర్వహించుచో, విజయము గాంచగల్గుదురు. ఈ సమయమున, నాయకులు లేనికొరంత జాతీయోద్యమమునకు గలుగజనదు. నాయకుల బాధ్యతను ప్రజలే నిర్వహించి, దేశమును గమ్యస్థానము చేర్చు

వలయు నని, గాంధీమహాత్ముడు కోరుచున్నాడు మహాత్మునికోర్కె నఫల మగునని నమ్ముట కవ కాళము గలదు

చెన్నపురి : ప్రకాశంగారి నాయకత్వము

చెన్నపురి, ప్రధానపట్టణమై సర్వసౌకర్యము లతో దనరాచున్నను, త్యాగవలంబనముపట్ల వెనుకాడుట శోచనీయము. ఇందుకు ప్రజలు గాక, నాయకులే బాధ్యులని ఎంచవచ్చును. నాయకులు తలపెట్టినయుద్యమములకు ప్రజ లింతవరకును తోడ్పడుచునే యున్నారు. దేశమందంతటను సత్యాగ్రహప్రభావము జరుగుచున్నపుడు, చెన్న నగరము నిదురించుట నహింసజాలక, ఆంధ్రదేశమున టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు, సత్యాగ్రహము సీనగరమునందు గూడ 13 వ తేది నుండి కొనసాగింప నిశ్చయించిరి. జాతీయవారాంతమును, జలియన్ వాలాబాగ్ స్మారకదినము నగు 13 వ తేదిన, ఈ యుద్యమమును ప్రారంభించుట శుభచిహ్నము. బొంబాయిలో పనులలోనున్న తమిళనాడుకుల తమపదవులకు రాజీనామా నిచ్చి, స్వరాష్ట్రమున జరుగు సత్యాగ్రహోద్యమమున పాల్గొనుట కరుదెంచిరి. దీనిని బట్టి తమిళనాడునందు గాని, చెన్ననగరమునందు గాని, తగినసహాయము చేకూరదని తలంప బని లేదు. చెన్ననగర కార్పకేమను సంఘసభ్యులును, ఆంధ్రప్రముఖులు నగు గద్దె రంగయ్యనాయుడు గారు ప్రకాశంపంతులుగారికి తోడ్పడ నిశ్చయించుచు ప్రకటన గావించిరి. వీరిరువురును లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానములతో నేకీభవింపనివారయినను, దేశమునందు సందిగ్ధనమయ ముడుదెంచి నపుడు, సత్యాగ్రహోద్యమమునందు జేరి పాటుబడ నెంచుట మిగుల ప్రశంసనీయము. ఇటీవల తూర్పు భావము వహించియున్న చెన్ననగరప్రముఖులు, లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానములతో నేకీభవించినను వీకీభవింపకున్నను, ప్రైవముఖుల యత్నములకు మహాస్ఫూర్తిగ తోడ్పడి చెన్ననగరభ్రాతృత్వి నిలువబెట్టుట ధర్మమగును. చెన్ననగరనాయకులగు ప్రకాశం పంతులుగారి రిదివరకే బందరులో ఉప్పు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి, తాము ప్రోగుచేసిన ఉప్పును పోలీసుఅధికారులకు ఒప్పించుటకు నిరాకరించి, వారికి సహజమగు ధైర్యము జూపిరి. వీరి నాయకత్వముక్రింద చెన్ననగర సత్యాగ్రహము జయప్రదముగ ముగిసి దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికి తోడ్పడు నని నమ్మవచ్చును.

ఆంధ్రదేశ సత్యాగ్రహము

దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, కానూరు చిన వెంకటదానయ్య గార్లు బంధరుయొద్ద చిన్నపురమునుండి ఉప్పు దీసికొని వచ్చుచుండ, పోలీసు సాల్పు ఉవ్వోగులు వీరియొద్ద నుండి బలవంతముగ ఉప్పును లాగుకొని రని యు, దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారి చేతులనుండి ఉప్పు దీసికొనుటకు ఎనిమిదిమంది తమబలము నుపయోగింపవలసివచ్చెననియు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇట్టిచర్య క్రూర మని, గాంధీమహాత్ముడు చాటియుండెను. ఈ ప్రయత్నములలో నితర రాష్ట్రములందు, సత్యాగ్రహవలంబులకు గాయ

ములు తగిలెను. ఎట్టిబాధలు కలిగినను, సత్యాగ్రహ యోధులు తమ పట్టుదలను సహనమును వీడక మెలకువో, వారిసంకల్పము సిద్ధింపక మానదు. నెల్లూరుమండలము మైసాడునందు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెను. ఆంధ్రదేశమున కీ సమయమున అగ్నిహోతృ తటస్థించినది. దీనియందు ఆంధ్రులు జయ మొంది మహాత్మునిమన్ననలకు పాత్రు లయ్యెదరుగాక యని కోరెదము.

నాకాదళసమావేశము

నాకాదళసమావేశమునందు అయిదుజాతుల ఒడంబడిక జరుగుట దుర్లభమని, డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక చాటుచున్నది. ప్రాన్సు ఇటలీలమధ్య ఒడంబడిక గుదురుటకు సాధ్యపడదయ్యెను. ఇకమిడ మూడుజాతుల ఒడంబడికను గుదుర్చుటకు ప్రయత్నము జరుగును. తననాకలసంఖ్యను తగ్గింప వీలు లేదని, ప్రాన్సు స్పష్టపరచినది. ప్రాన్సుతోపాటు తనకు సమాననాకాబల ముండవలయు నని, ఇటలీ పట్టుబట్టినది. ఈ రెండుదేశములను వదలి, మిగిలిన మూడుజాతులవారును ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనినను, ప్రయోజన ముండదు. ప్రధానజాతులన్నియు గలసి తమతమ నాకాబలమును తగ్గించిననే, కొంతవర కయినను ప్రయోజన ముండును. పాశ్చాత్యప్రపంచమునం దింతవరకును, ఆయుధ విసర్జనముపట్ల గాని, ప్రపంచశాంతిపట్ల గాని, నిజమగు కుతూహల మేర్పడక పోవుటచేతనే, నాకా సమావేశము విఫల మయ్యెనని ఎంచవచ్చును.

వంగదేశన్యాయవాదులు

వంగదేశ న్యాయవాదులు కొంతకాలము తమవృత్తినిమాని, సత్యాగ్రహోద్యమమున జేరుట కాలించించుచున్నారని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అనహాయోద్యమము ప్రారంభమయినపుడు, న్యాయవాదులు పలువురు తమవృత్తిని త్యజించి, దేశస్వాతంత్ర్యోద్యమమునందు పాల్గొని పాటుపడిరి. అప్పుడు వృత్తిని విసర్జించినవారు కొందరు నేటివరకు తమదీక్షను విడువక, మహాత్మునికి తోడ్పడుచున్నారు. మహాత్ముడు న్యాయవాదిగ నుండెనని గ్రహించుచో, వారియెడ గౌరవము జూపుటకయినను, మహాత్మునికి తోడ్పడుట న్యాయవాదుల ధర్మ మని గ్రహింపవలసియుండును. నారిమెనుగారు న్యాయవాదులే యయినను, సత్యాగ్రహరంగమున బ్రవేశించిరి. వంగదేశ న్యాయవాదుల నిశ్చయము కొనసాగుచో, ఇతరరాష్ట్రములవారికి వీరు మార్గదర్శకు లగుదురు.

హిందూదేశము : ఇండియామంత్రి

ఈసమయమున హిందూదేశస్థితిగూర్చి ఏమయిన ప్రతిపాదనము గావించెదరా యని, కామన్సునభలో శ్రీమెనుగా రడిగిన ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పచు, ఇప్పుడెట్టిప్రతిపాదన గావించ వీలులేదని, ఇండియామంత్రి గారు బదులు చెప్పిరి. ఏ ఏలులేదో వీరు చెప్పరయిరి. ఇండియామంత్రిగారు హిందూదేశ పరిస్థితులను గుర్తించుచున్నచో, ప్రభుత్వలోపమువలననే హిందూదేశస్థితి విషమమయ్యెననియు, ఇప్పుడయినను మహాత్మునితో సమాధానపడుచో పరిస్థితులు చక్కబడు ననియు, గ్రహింపగలుగుదురు. కాని యీసంగతిని గుర్తింపనంతవరకు, వీరికి హిందూదేశసమస్య అగమ్యగోచరముగ నుండుట సహజము.

సర్వపక్షసమావేశోపసంఘసభ

సర్వపక్ష సమావేశోపసంఘసభ కిదివరకు 18 వ తేదివరకు వాయిదా వేయబడెను. మరలనీ తేదిన సభ జరుగదని, సర్ సప్రూగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఇందుకు విచారించువా రెవ రుండరు. సర్వపక్షసమావేశసభ్యులు కొందరు, దీని ననలే విరమింపవలయునని కోరియుండిరి. దేశము స్వాతంత్ర్యసంపాదనయందు నిమగ్నమై యుండ, ప్రసిద్ధ నాయకులు పలువురు కారాగృహములలోపడి ప్రుగ్గుచుండ, సర్వపక్షసమావేశోపసంఘసభ్యులు రాండు తేబిలు సమావేశమున పాల్గొనదలచుటకన్నను అవమానము పేరుండునా? దేశగౌరవమును కాపాడుటకేమి, ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుట కేమి, సప్రూ ప్రభృతులు రాండుతేబిలు సమావేశమున పాల్గొను తలంపును మానివైచి, మహాత్ముని సంరంభము ముగియువరకు తమ సంచలనమును విరమించుట మే లగును.

కేల్కారుగారు : సత్యాగ్రహము

మహారాష్ట్రనాయకు లగు కేల్కారు గారు కాంగ్రెసు తీర్మానములతో నేకీభవింపక, భారత శాసనసభలోనే నిలిచియుండి, ఇటీవల రాజీనామా సంపియుండిరి. పూనాలోని జాతీయపక్షమువారు కేల్కారుగారి అధ్యక్షతక్రింద, మహారాష్ట్రమునందు లవణసత్యాగ్రహోద్యమప్రచారము గావించ నిశ్చయించుట, ప్రశంసాపాత్రము. వీరు నియమించిన కమిటీలో బోపట్కారు, డి. వి. గోక్లే, మున్నగు వారు గలరు. వీరు మున్ముందుగ ఉప్పును విక్రయించెదరు. రిస్పాసేపు సహకారపక్షమువారు సత్యాగ్రహము నవలంబించుట, నూతనపరిస్థితులకు నిదర్శనము. మితవాదులుగూడ వీరిమార్గము నవలంబించి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై యీసమయమున పాటుబడుట వివేకమగును.

నెహ్రూల సత్యాగ్రహము

అలహాబాదు సత్యాగ్రహమును, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారును, వారిజనకు లగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారును ప్రారంభించిరి. దేవదాసు గాంధీగారు తయారుజేసిన ఉప్పు విశేష ధర కమ్ముడుబోయెను. దీనికి ఫలముగ కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు నిర్బంధింపబడుచో, దేశమంతయు నిర్బంధింపబడినటులనే ఎంచవచ్చును. సత్యాగ్రహోద్యమమునందు కాంగ్రెసు సభ కధ్యక్షతవహించిన మహాత్మాగాంధీ, సరోజినీ దేవి, పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగార్లు పాల్గొనుటబట్టి, యుద్యమ ప్రాముఖ్యమును గుర్తింపవచ్చును. అమెరికా మున్నగు దేశములలో నీ విషయమును గుర్తింపకబోరు.

కాంగ్రెసు కోశాధిపతి

కాంగ్రెసు కోశాధిపతి యగు జమన్ లాల్ బజాజ్ గారు నిర్బంధింపబడుటచే, వారిస్థానమున బజాజ్ గారిచే పేర్కొనబడిన త్రికాంజీగారు నియమింపబడిరి. బజాజ్ గారికన్నను కోశాధిపత్యము వహించుట కర్హు లింకొకరు లేరనుట నిర్వివాదాంశము. వీరిస్థానమున నియమింపబడిన త్రికాంజీగారు గూడ, బజాజ్ గారి అడుగుజాడల నడచి, కాంగ్రెసు గౌరవము నినుమడింప జేసెదరని నమ్మదము.

జనకవార్తలు

జగన్నాథభక్త సభ:—ఈసభ యజమాన్యమున బృందకన్య, ముక్తకన్యగార్లు (వీణధనం మనమార్పడు) రాజ్ పు 18 వ తేదీని సాయంకాలము 4-15 గం. ఎగ్జూర్రు వ్రా కోడ్డులోని వేదవిలాసునందు సంగీతప్రదర్శనము గావించెదరు.

మైలాపూరు రసికరంజని సభ:—తమిళ సంవత్సరాదిసంధర్శమున సంవత్సరాది దిన మన 18 వ తేదీని సాయం కాలము 5 గం. మైలాపూరు సుందరేశ్వరరహేబనందు బ్రహ్మ శ్రీ పట్టం వెంకటరామభాగవతులవారు శ్రీరామపట్టాభిషేకము కాలక్షేపమును గావించెదరు.

రా.బి. పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టి
యం. యల్. ఏ. గారికి విందు.

రా. బి. పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టి గారు యం. యల్. ఏ. గా ఎన్నుకొనబడినందులకుగాను కొందరు వారినిగౌరవించుటకు స్నేహితు శ్రీ నెల 18 వ తేదీసాయంకాలము 5-30గం. త్యాగరాజుస్మారకభవనమున (హంటుకోడ్డు) విందోసంగడరు.

యం. యన్. యం. రైల్వేపనివాండ్ర
సంఘము - హుబ్లీ.

పైసంఘముయొక్క 5 వ వార్షికసమావేశము యీ నెల 18, 19, 20 తేదీలయందు హుబ్లీలో జరుగను. బి. యన్. రైల్వేసంబంధించిన శ్రీ. వి. ఆర్. కాళేశ్వర సభోప క్రమణ గావించెదరు. శ్రీయత్ బి. విగిరిగార్ధ్యక్షతనహించె దరు.

యం. యన్. యం. రైల్వేపనివాండ్ర
సంఘము - పెరంబూరు

యం. యన్. యం. రైల్వేపనివాండ్ర సంఘము పె రంబూరు కాఖయొక్క ప్రథమ వార్షికసమావేశము యీనెల 12, 18 వ తేదీలయందు పచ్చయ్యప్ప కళాశాలలో జరుగును శ్రీయత్ బి. వి. గిరి. బార్-అట్-లాగారు అగ్రాసనమున స్వీకరించెదరు.

బహిరంగసభ:—మద్రాసు యువజనస్వాతంత్ర్యప త్నము యజమాన్యమున మద్రాస్ ఆంధ్రజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ యజమాన్యమున మద్రాసునందు లవనసత్యాగ్రహము గావించుటకు సంసిద్ధులైన ప్రథమవారిటీర్ల దళమువారి నభినందించుటకు ఉద్యమమున విజయము చేపారుటకు భగవత్పూర్వ సలుపుటకున రేపుసాయంకాలము 5-30 గం. హైకోర్టుసముద్ర తీరమున బహిరంగసభ జరుగును. సభ ముగిసిన పిదప విదేశ ప్రదహనము జరుగును. ప్రముఖకాంగ్రెసువారు లుపన్యసించెదరు, ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

రాకపోకలు:—సర్ కే.వి. రెడ్డిగారు దక్షిణఆఫ్రికా యందు ఇండియాప్రభుత్వమువారిపేరెంటు దక్షిణఆఫ్రికాకు వెళ్లుటకు నిన్నరాత్రి కలకత్తామెయిలులో బయలుదేరిరి. వీరురాజ మహేంద్రవరమున బికరోజు ఆగి 17 వ తేదీకి సిమ్లా చేరెదరు. అచట వీరు రాజప్రతిఘిని సందర్శించి 28 వ తేదీకి బొంబాయి చేరెదరు. డా॥ పి. నుబ్బారాయ్ డా॥ పి. నరేశమొదలి యార్. యం. యల్. పి. గార్లును, మరిపెళ్ళుమంది స్నేహితులును నిన్నరాత్రి నెంట్లలు స్టేషనునందు రెడ్డిగారికి విద్యోజనొసగిరి. శ్రీయత్ ప్రకాశంపంతులుగారు నేటిఉదయమున తిరిగి మద్రాసుకు వచ్చిరి.

బొబ్బిలిరాజుగారు నిన్నరాత్రి ఉదకమండలమునకు వెళ్ళిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

జబ్బల్ పురములో సత్యాగ్రహము-ఉప్పు అమ్మకము
జబ్బల్ పురము, ఏప్రిల్ 10:—8 వ తారీఖున హిందుస్థానీ ఉప్పుఫ్యాక్టరీ స్థాపించబడి నప్పటినుండియు సత్యాగ్రహాలు ఉప్పుచేయుటకు సాగించుచున్నారు. నిన్నవదిసేర్లును, ఈరోజు 10 సేర్లును ఉప్పు తయారుచేయబడినది. ఈ ఉప్పును బహిరంగముగా అమ్ముచున్నారు. ఉప్పుపాత్రములు బహునిస్తారముగా ఖర్చులగుచున్నవి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

విదేశవస్తు బహిష్కారము

విదేశవస్తుములు ప్రోగుచేయుటకు నేటిఉదయమున గొప్ప ఊరేగింపు జరుగుట
మద్రాసు, ఏప్రిల్ 11:—మద్రాసు యువజన స్వాతంత్ర్య పత్నమువారు నేటిఉదయమున విదేశవస్తుములను ప్రోగు చేయుటకు గాను ఊరేగింపు జరుగునటుల ఏర్పాటు గావించిరి. ఈ ఊరేగింపు నెం. 186 దేవరాజ మొదలి విధినుండి ప్రారంభమయెను. డా॥ పి. యన్. భావ్యం, ఏ. నుబ్రహ్మణ్యం, తంజావూరు వెంకట కృష్ణపిళ్ల, ఆర్. పి. అయ్యర్ గార్లును యితర యువకులును యీ ఊరేగింపును నడిపించిరి. సుమారు 500 మంది యీ ఊరేగింపు నందు పాల్గొనిరి. ఊరేగింపునందు పాల్గొనిన వారెల్లరు శ్రీ రాములునాయుడు పాత్రునందు తంజావూరు వెంకటకృష్ణపిళ్ల గారి ఆధ్యక్షతన సభచేసిరి. ప్రజలు సత్యాగ్రహాలుగా ఉద్యమము నందుకేరి. ఉద్యమ విజయమునకు తోడ్పడవలెనని ఉపన్యాసములు నొసగబడిన. రేపు సాయంకాలము హైకోర్టు సముద్రతీరమున బహిరంగసభ విదేశవస్తు దహనము జరుగునని డాక్టర్ పి.ఎన్. భావ్యంగారి సభయందు తెలిపిరి. పోలీసు వారుగూడ యీ ఉద్యమమునందు చేరవలెనని ఏ. నుబ్రహ్మణ్యంగారుకొరిరి. ఒకబండినిండ విదేశవస్తుములు ప్రోగుచేయబడిన. ఊరేగింపును సభయ అధిక ఉత్సాహముతో జరిగెను.

చెన్నపురిలో శాసనోల్లంఘనము

శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి సంకల్పము
నగరవారింట్లోనులకు హెచ్చరిక
శ్రీయత్ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

అహోరూ కాంగ్రెసు తీర్మానముతో నేను పూర్తిగా నేకీభవింపకున్న ను శృంగభూబద్ధమైన మాతృభూమిని విదేశీయుల ఆధికారము నుండి తప్పించుటకై మహాత్మాగాంధీగారు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమమునందు కేరట నావిధిగనెంచుచున్నాను. అందుచే నేను శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగనన్నట్లు నేనొకనాయకుడు లేనిపక్షమందు మదరాసులోని వారింటిదళమును సత్యాగ్రహవాదికి నడపించుటకు సిద్ధముగనన్నట్లు 4, 5, 6 వ తేదీలందు జరిగిన లోను సైక్లరు, స్థానదర్శనములు, హైకోర్టుబీచి సభలయందు తెలిపియున్నాను.

ఈమధ్యనే ఎసెంటి సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చి వచ్చిన శ్రీ టి. ప్రకాశంపంతులుగారు యీ పూరు లో నొక దండును తయారుచేసి మదరాసునగరములోనే సత్యాగ్రహము ప్రారంభింప సంసిద్ధుడనని 6 వ తేదీ వీచి సభలో తెలిపినందులకు చాలసంతోషముచున్నది.

మదరాసులో వారింటిరులకు చేరదలచినవారు సరియగు శిక్షణములేకయున్నట్లు గన్పట్టుచున్నది. వీరందరికి శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు తగుశిక్షణ యొసంగుదురని నమ్ముచున్నాను. దౌర్జన్యరహితమున సమరమును నుశితీతులు కానివారితో సాగించుట ప్రమాదకరము.

ప్రత్యేకముగ నొకవారింటిరు దళమును ప్రోగు చేసి యెట్టిత్యాగమునకైనను వెనుదీయని శిక్షణ గరపి రెండవ దళముగ నుంచుటకు నిశ్చయించితిని. కావున యువజనసోదరులందరును, దేశభిమానులగు పెద్దలందరును తోడ్పడి వారింటిరులుగ చేర గోరెదను. జూర్టిలవును పిడారియారు కోవెలది 40, 41 గృహమునకు ఉదయము 6-8 గంటలలోపున రాత్రి 9-10 గం.లోపున వచ్చినవో వారింటిరులకు చేర్చుకొనబడుదురు.

మదరాసు యువజనసమితివారు
తిరుచునాపల్లి వెడలుట

మదరాసు, ఏప్రిల్ 11:—మదరాసు యువజనసమితి వారింటిరులు ఉప్పుసత్యాగ్రహమునందు చేరదలచినవారు ఒ. పి. రామస్వామి, డా॥ నుబ్బారావు, కె. వినాయకరావుగార్లు నేటిరాత్రి బోటుమెయిలులో తిరుచనాపల్లికి బోవుచున్నారు. అచట రాజగోపాలాచారిగారి దళమున చేరెదరు. శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారుగూడ వారితో వెడలుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బాపట్లసభలో ఉప్పువిక్రయము

బాపట్ల 11:—గుంటూరు సత్యాగ్రహదళము యీపూరు చేరినవారు సబ్బుకలక్టరుకి నోటీసు యిచ్చినప్రకారము 6 గ. జరిగిన బహిరంగసభలో నిషేధపరిమితియ మొనరించిరి. మల్లాది యజ్ఞనారాయణ కొండా వెంకట్రావు సాక్షి సోమయాజులు చెంచురామయ్య సంజీవరావు వెంకట్రామయ్య కాలిదాసు గార్లు ఉప్పు కొనిరి. పదిమంది క్రొత్త వారింటిరులు చేరిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

జహ్నూరిలాలు నెహ్రూగారి సత్యాగ్రహదళము

ఏప్రిల్ 10 తేదీని ఉప్పు తయారుచేయబడినది

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 10:—ఉప్పు సత్యాగ్రహ వలం టీరు దళము, ప్రథమదళము పండిత జహ్నూరిలాలుగారి నాయకత్వమున నేడు అలహాబాదులోని హ్యూయెట్ కోడ్డువద్దను కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు జహ్నూరిలాలుగారివంట శ్రీమతి కమలా నెహ్రూగారును శ్రీమతి కృష్ణమూరి నెహ్రూగారును నడచిరి. ఈ మొదటి దళములో 11 మంది వలంటీరులు కలరు. సాయం కాలము సరిగా 4 గంటలకు కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి వలంటీరుదళము బ్యూగులు (బాకా) ఊదగానే బయలుదేరెను. జయజయ ధ్యానములు చేలరేగెను. జహ్నూరిలాలు కంఠమున పూల మాల యంచెడిను. కర్పూర సీరాంజనము లొసగబడిన. వేల కొలది జనులు ఊరేగింపులో నడచిరి.

ఉప్పు తయారుచేయుటకై నిర్ణయింపబడిన రంగస్థలము పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారిది. ఈ స్థలము చుట్టుప్రక్కల నెక్కడ జూచినను జన సమూహము లే.

పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారును, ఆయనభార్యయును, అచట హాజరై యుండిరి. పోలీసులు అనేకులు యీ ప్రదేశము చుట్టుప్రక్కలను నిలబడియుండిరి. కాని, ఏవిధమైన ప్రయత్నము కలుగజేసికొనలేదు.

ఈ ప్రదేశమునకు కొంతదూరమున్న గొనిరాబడిను, ఈ మన్నులోనుండి ఉప్పు తయారుచేయబడిన. ఇది ఐదులో డిల్లీలో దేవదాసుగాంధీగారు తయారుచేసియుండిన ఉప్పును, నేటిదినము జహ్నూరిలాలు నెహ్రూగారు అలహాబాదు లో తయారుచేసిన ఉప్పును అచట ఏలము చేయబడిన. రు 450 లు "నూలయ్యెను.

అరెస్టు లేమియు జరుగలేదు. రేపటిదినము అలహాబాదు నగరములో రెండుప్రాంతములందు ఉప్పుతయారుచేయబడును.

మోతీలాలు నెహ్రూగారి గృహదానము

మోతీలాలు నెహ్రూగారు తమ స్వంతభవనమును ఆనంద భవనమునకు స్వరాజ్యభవనము అని నామకరణముచేసి కాంగ్రెసు సభవారికి రేపు 11 తేదీని యధోచిత సన్మానములతో ధారాదత్తము చేయుదురు.

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 10:—నిన్నటిదినము జహ్నూరిలాలుగారు నిషేధ లవణముగల 52 పాట్లములను వీధులలో విక్రయించిరి. ఇది పరిమార్చు తయారుచేసిన ఉప్పు.

పోలీసువారితో వలంటీరులకు పెనగులాటలు

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 10:—నిన్నటి సాయంకాలము అలహాబాదు సమీపములో హండియావద్ద వలంటీరులు ఉప్పు తయారుచేసిరి. చఫ్ వెమున్ను తెచ్చి నీళ్లలో కలియబోసి వడ పోసి ఆ నీళ్లను మరగించుచుండిరి. పోలీసువారు వచ్చి వారి వద్దనున్న ఉప్పును ఊడబాళికొనబోయిరి—మహాత్ముని యుభ దేశము ప్రకారముగా ప్రాణములనైనను అర్పించవలెనుగాని ఉప్పును నిడనాడగూడదు. కనుక వలంటీరులు పోలీసువారితో పెనగులాడిరి. ఈ పెనగులాటలో వలంటీరులు పోలీసువారు అచటనున్న స్రాయిల్లో పడుటకు సిద్ధమైరి. ఒక పోలీసు. భటుడు కాగుచున్న నీటిని పారబోసెను. వెంటనే మంటి: రొకడు ఆ బాగాలిని తన జేబు రుమాలతో తుడిచెను. ఆ జేబు రుమాలకు కొంత ఉప్పు అంటుకొనెను. ఆజేబు రుమాల ఏలము చేయగా రు 14 లు వచ్చెను. పోలీసువారు ఆ బాగాలిని తీసి కొనబోవగా ఆ బాగాలిమీద కెక్కి వలంటీరులు నిలుచుండిరి. ఇంతవరకు అరెస్టులు జరుగలేదు.

జహ్నూరిలాలు నెహ్రూగారు నేడు 10 తేదీని అలహాబాదులో తయారుచేసిన ఉప్పు పాట్లము ఒకటి రు. 175 లకు అమ్ముబడిన. బి. ప్రసాదునారాయణ ఆనందుగారు దీనిని కొనిరి. ఢిల్లీలో దేవదాసు గాంధీగారు తయారుచేసి యుండిన ఉప్పును ఆర్. యన్. పండిత్ గారు కొనిరి. మోతీలాలుగారు అనేక పాట్లములను ఏలము చేసిరి. మొత్తము రు 555 లు సేనులయ్యెను. ఇదంతయు ఒక గంటలో జరిగెను.

గవర్న మెంటువారి ప్రకటన

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 10:—సంయుక్త పరగజాల గవర్న మెంటువారు యీ క్రింది ప్రకటన గావించిరి—ఉప్పుపట్టు ము నతికఠినుచును ఎట్టి సేరమును యీనెల 10 తేదీని అలహాబాదులో జరుపబడలేదు. ఉప్పు మన్నులో నుండిగాని ఉప్పు పర్రలలోనుండిగాని ఉప్పు సంగ్రహింపబడలేదు. ఉప్పునీళ్లు సీసాలలో గొనిరాబడిన. అనీళ్లను మరగించి ఉప్పు తయారుచేసిరి. వారు తెచ్చిన ఉప్పునీళ్లలో అదివరకే కొంత ఉప్పు కరగించబడి యుండెను. కాబట్టి నిజమైన లవణశాసనాధిక్రమణ ఇం దేమియు లేదు.

జలల్పారంలో మహాత్ముని ఉపన్యాసము

బొంబాయివారు మహాత్ముని నాహ్వనించుట జలల్పార, ఏప్రిల్ 10—నిన్న 9 వ తేదీ రాత్రి మహాత్ముడు జలల్పారంలో నువ్వనించెను. నేను నిద్రబోవుచుండగా నోకరు వచ్చి నాకు నిద్ర భంగము కలిగించి విమ్ములను అరెజుచేసెదరు అని చెప్పెను. నేను చెరసాలకు పోవుటకు సిద్ధముగానే యున్నాను. ఇప్పుడు శ్రాత్రుగా నేను సిద్ధపరచవలసిన దేవియును లేదు.

వారు నన్ను రమ్మనగానే నాలుగు పుస్తకములు చేత బట్టుకొని మోటారులో కూర్చుండి వెళ్లెదమని తెమ్ము అఫ్ యిండియా పత్రిక వ్రాసినట్లు రక్తపాతమును కలిగించి చెరసాలకు వెళ్లెను. పత్రికా విలేఖరు లిట్టి అసత్యపు వ్రాతలను వ్రాయుట చాల నీచము. వారికి నాభావ తెలియలేదో లేక నాభావ ప్రభువుగా నుండెనో నాకు తెలియదు లేదు అని మహాత్ముడు నుడివెను.

శ్రీలను మందలించుట

“కొంతమంది శ్రీలు పోలీసువారిని తిట్టిన పత్రికలలో వ్రాయబడెను. అది చాల అనుచితము. శ్రీలుగూడ పురుషుల పద్ధతులనే అనుసరింప గూడదు. మన మిప్పుడు ప్రపంచమునందెన్నడును జరుగనట్టి కాంతిసమరమును ప్రారంభించితిమి. భారతాంగనలు పరువవాక్యము లాడినచో భరత మాతకు తీరని అపభ్రాంతిని కలిగించినవా రగుదురు” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

బొంబాయివారు మహాత్ముని నాహ్వనించుట

నన్ను బొంబాయి రమ్మనిరి. నేను బొంబాయి వెళ్లెదను గాని అపుడచట విదేశవస్త్ర దహనము జరుగునెడల 1921 లో చేసినట్లు మరల నిపుడుగూడ ప్రజలతలలమీద నుండు టోపీలను బలవంతమున లాగివేయగూడదు. ఈసారి మరల నిట్టి దౌర్జన్యములు జరిగిననుగూడ నేను సత్యాగ్రహమును విరమింపను గాని నేనే ఆ అగ్నికి ఆహుతి కావలసియుండును.” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

(శ్రీ ప్రె.)

పంజాబువారు మహాత్ముని నాహ్వనించుట

కాంతిసమరసంఘమువారు తంతివార్త సంపుట లాహోరు, ఏప్రిల్ 11:—“మీ లోకసారి పాంచాల రాష్ట్రమునకు రాగోరెదము” అని పాంచాల కాంతిసమర సంఘమువారు మహాత్మునకు తంతివార్త పంపిరి. (అ. ప్రె.)

అబ్రామాలో మహాత్ముడు

సత్యాగ్రహము సలుపుట

మహాత్ముని రాకపూర్వము పోలీసువారు

వచ్చి వెడలిపోవుట

జలల్పార, ఏప్రిల్ 10:—10 వ తేదీ సాయంత్రము మహాత్ముడు అబ్రామాకు బయలుదేరెను. అచట ఆవాడు సమిష్టి కాసనోల్లంఘనమును జరుపుట కేర్పాటు చేయబడెను. మహాత్ముడు చచ్చిపోయెను. వెళ్లకపూర్వము చుట్టూ పరిసరమును పోలీసువారికిని కొంతసంఘస్థిగా జరిగినది. మహాత్ముడు రాగానే వేలకొలదిగా శ్రీలుమహాత్ముని సమీపమునకు పరుగిడి కానుకలను సమర్పించి సమస్థిరించిరి. పిమ్మట మహాత్ముడు సభలోనువ్వనించెడిప్పుటి నెను. ఎల్ల వారునుగూడ ఉప్పుతీసి ఉప్పు సగముధరకే నమ్ముచున్నారనిపత్రికలలో వ్రాయబడెను. అదిచాలదు. అదిమిక్కిలి చచ్చుకగా నమ్మబడవలెను. ఉప్పు చవకయైనంతమాత్రముననే స్వరాజ్యమురాదు. విదేశవస్త్రములను నిషేధిస్తువులను పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. ఖడ్గము కట్టవలెను. అని మహాత్ముడు నుడివెను.

అసత్యపు వ్రాతలు

“నేను 15 యేండ్లనుండి అహింసను బోధించుచున్నాను. అది నేడు నాకు శ్రాత్రుగా నున్నది. ఎంత నిర్బంధించినను ఫిడికిల్స్ లో నున్న ఉప్పును వదలవలదని మాత్రమే నేను శ్రీలును బోధించితిని. అది అహింసానిధాంతమునకు విరుద్ధముగాను. డిల్లీలో పోలీసువారు నలుగురు పరిసరమును కరచిరి. ఇట్టి దౌర్జన్యము లింకను ప్రబలగలవు. వారేమి చేసిననుగూడ కాంతిపైనికులు అహింసను వదలగూడదు.

“మనము ప్రారంభించిన సమరమున అహిం

ఆంధ్ర దేశమున శాసనోల్లంఘనము

నాయకులను పోలీసువారు బందరులో ఎదుర్కొనుట

బెజవాడ వర్తకులు విదేశవస్త్రబహిష్కార వాగ్దాన మొనర్చుట

మైపాడులో

ఉప్పు తయారుచేయుట

నెల్లూరు, ఏప్రిల్ 11:—నెల్లూరు వాలంటీరులు ఆర్ధరు బి. గోపాలరెడ్డిగారి నాయకత్వమున మైపాడులో ఉప్పుతయారు చేసిరి. వాల్టావేలమంది జరుగు చూచుచుండిరి. పోలీసువారు కొద్దిమంది వేడెనులలో కాసనోల్లంఘనమును వీక్షించుచుండిరి. వివరములు

నెల్లూరు, ఏప్రిల్ 11:—మైపాడులో నేడుదయము 8 గంటలకు కాసనోల్లంఘనము ప్రారంభమయ్యెను. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు, చతుర్యేదుల రాఘవయ్యగారు, వెనుబాకం బల రామరెడ్డిగారు, నలబోలు ఫకీరు, బి.రామలింగం, కొడ్లనుబ్బరామ రెడ్డిగారు, మొదటిదశమువారు ఉప్పు తయారుచేసిరి. సమస్తము నీరు తెచ్చి మరిగించి ఉప్పు తయారుచేసిరి. పోలీసువారు చూచుచుండిరి. ఇప్పటి కేమియు ప్రతిఘటన యత్నము జరుగలేదు. నెల్లూరులో వర్తకులు పెనుబోలు సుబ్బయ్యరెడ్డిగారు ఒకరులం ఉప్పు రూ. 11 లకు కొనిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వేరొకదశము బయలుదేరుట

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 11:—శ్రీయుత నాగేశ్వరరావుగారు నాగేశ్వరరావుగారును నందిగ్రామ తాలూకాలో ఉపాధ్యక్షుడు కేంకర నరసింహంగారును కొనకంచికి వెళ్లియుండిరి. అచ్చులరైతులనేకులు వీరికిస్వాగతమొసగిరి. 85 గురు రైతు ప్రముఖులును వర్తకులును కాంతిసంఘము చేరిరి. నాగేశ్వరరావు ప్రభువులు రాత్రి బెజవాడకు మరలివచ్చిరి. ఈదినసాయంత్రమున కేంకర నరసింహంగారి నాయకత్వమున సత్యాగ్రహదళ మొకటి బయలుదేరి నందిగ్రామ తాలూకాయందలి ముఖ్యగ్రామము లగుండా పోయి చుట్టిపట్టు 17 తేదీని ఉప్పుతయారుచేయుటకై చేరును.

గంపలగూడెం రాజాగారి దళము

బెజవాడ ఏప్రిల్ 10—సత్యాగ్రహాల ప్రథమ దశము గంపలగూడెం జమీందారుగారి నాయకత్వమున సాయంత్రము 4-0 గంటలకు పడమటి లంకను వదలెను. ఇచ్చట కూడ 160 లు వమూలయ్యెను. వారు పోరంకి గ్రామమునుగూడా వెళ్లి ఇడుపుజ్యోతి సాయంత్రం 7-30 గంటలకు చేరిరి. అచట జరిగిన బహిరంగసభలో జమీందారుగారు అంతటిని వాలంటీర్లుగా చేరుమనియు విరాళముగా చందా లొసగగూడదనియు, ఖడ్గధరింపుడనియు నుద్ఘోషించిరి. ఈదినము ప్రాద్దన ఇడుపుజ్యోతిని వదల్చి పూదిపాడునకు వెళ్లిరి. అచ్చటి జానపదులు వీరికి 116 రుపయ్యించిరి. ఈదశము ప్రాద్దన 10 గంటలకు నెప్పై చేరిరి. ఇచ్చటి నుండి వారి గారు 4 గురు వాలంటీర్లతో వైజానకు వెళ్లిరి. అచట ప్రచారమునల్పి వారు మోటారులో బందరునకు వెళ్లి ఉప్పు తయారుచేయుదురు.

వర్తకుల వాగ్దానము

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 11:—బెజవాడ గుడ్డల వర్తకసంఘము ఇక 6 నెలల వరకు విదేశ వస్త్రములను, ముఖ్యముగా బ్రిటిష్ వస్త్రములను బహిష్కరించునట్లు తీర్మానము గావించి, ఆపత్రమును నాగేశ్వరరావుగారి చేతిలో పెట్టిరి. బెజవాడ నుమారు లక్షరూపాయల గుడ్డలు ప్రతి సంవత్సము తెప్పించును.

ఈ యందయము నాగేశ్వరరావుగారు వాలంటీర్ల ఉత్సవములందు పాల్గొనిరి. (తంతి.)

కాకినాడలో కల్లువిక్రయ నిషేధముకూడ జరుగును

సభలో సాంబమూర్తిగారి ప్రకటన

రాజమండ్రి, ఏప్రిల్ 11:—ఆంధ్రదేశ సత్యాగ్రహదినము 9 వ తేదీన రాజమండ్రి

నను వదలకుండు శ్రీలును పురుషులును గూడ పనిచేయుట కవకాశము కలదని నేను ప్రపంచమున కంతకును వెల్లడింప గోరెదను” అని మహాత్ముడు నుడివెను. (శ్రీ ప్రె.)

వాలంటీర్లు 8 గురు కాకినాడదశముతో చేరి సత్యాగ్రహ మొనర్చిరి. ఆనాడే వెన్నేటి సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతన పురమందిరమున బహిరంగసభ జరిగెను. సత్యనారాయణగారు చొల్లంగి స్వాతంత్ర్యయజ్ఞ కాలయందు జరుగుచున్న ఉప్పు సత్యాగ్రహ వివరములను తెలిపిరి. ఒక కుండలోనున్న నిషిద్ధలవణమును సత్యనారాయణగారు రూ. 28 లకు విక్రయించిరి. ఇప్పటికి చొల్లంగిలో 28 గురు వాలంటీరులు సత్యాగ్రహ మొనరించిరి.

సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతన 10 వ తేదీన కాకినాడ పురమందిరమున బ్రహ్మాండ మగు సభ జరిగెను. త్వరలో కల్లువిక్రయ నిషేధమును, విదేశ వస్త్ర బహిష్కారముగూడ ప్రారంభించెదమని సాంబమూర్తిగారు పథలో ప్రకటించిరి. సభ జరుగుచుండగానే నాలం చినభీమరాజుగారు 210 ఉప్పు పొట్లములను 0-1-0 చొప్పున విక్రయించి రూ. 18-2-0 వ నూలు జేసిరి. కొన్నవారందరు చేతు రెల్లి చేర్చు తెలిపినచో కాంగ్రెసు రికార్డులోను పోలీసు వారి పుస్తకములోను లిఖింపబడునని అధ్యక్షుడు ప్రకటించగా సభ్యులట్లు చేసిరి.

రాజమండ్రిలో నిషిద్ధలవణవిక్రయము

పాలకోడేటి కూరస్య ప్రకాశరావుగారు నగరాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియు, కొ. లింగరాజుగారు కాంగ్రెసు పత్రికా సంపాదకులును, నాలం చినభీమరాజుగారు నిషిద్ధలవణమును రేపుసాయంకాలము రాజమహేంద్రవరమున విక్రయించుదు. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారును, శ్రీమతి క్యామలం బగారును (నూర్యప్రకాశరావుగారిభార్య) యితర శ్రీలుగూడ విక్రయించుదు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రభుత్వమువారికి ప్రకాశంగాని నోటీసు

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు నేడు తిరిగి మదరాసు వచ్చిరి. వస్తూనే యిచ్చుట వాలంటీరులతో సంప్రతించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి గారికి యాదిపత్రం నోటీసుబంపిరి:—

అయ్యో నేను మరికొందరు వాలంటీరులతో సహా దేశ మాత ఆజ్ఞ ననుసరించి మదరాసు నగరమున 18 వ తేదీన ఉప్పు తయారుచేయుదలచితిని. స్థలము కాలనిర్ణయముజేసి రేపటిపత్రికలలో ప్రకటించును. ఈనివయమును మీ ప్రభుత్వమువారికి తెలుపవచ్చును.

చిత్తరించవలెను; టి. ప్రకాశం.

చిత్తూరులో బహిరంగసభ

దుర్గాబాయమ్మగారి ఉపన్యాసము

చిత్తూరు, ఏప్రిల్ 11:—నిన్ను జరిగిన బహిరంగ సభలో కాకినాడవాస్తవ్యురాలగు సుమ్మిడిదల దుర్గాబాయమ్మగారు గాంధీజీ సత్యాగ్రహమునందు చేరవలెనని హెచ్చరించుచు గంభీరముగ ఉపన్యసించిరి. వేదారణ్యమునకు బోవుచున్న వాలంటీర్ల కృష్ణస్వామి అహింసావ్రతావశ్యకత గూర్చి ముచ్చటించెను. సభాధ్యక్షత వహించిన వకలు రాజగోపాలాచారిగారు కాళహస్తి తిరుపతిగ్రామములనుండి వాలంటీర్లు విశేషముగ చేరవలెనని హెచ్చరించిరి. 6వ తేదీనుండి జాతీయ వారమునందు ప్రతిదినము సభలు జరుగుచున్నవి.

(ఒక విలేఖరి)

తెనాలియువకసభలు

తెనాలి పట్టణ కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున తెనాలి యువజనసంఘము నేర్పరుచుటకును కాంగ్రెసు యొక్క యువ ఇతర ప్రశాసితకార్యములను నెరవేర్చుటకొరకు ఒక సామాన్య జనరలు వాలంటీర్ల దశమును ఏర్పాటు చేయుటకును, ది 18-4-30 ది ఆదివారము ఉదయం 8 గంటలకు మారిసుపేట టౌన్ హాలులోను సభలు జరుగును గాన తెనాలిలోని అందరు యువకులను (15 సం. కు మించినవారు) యువజోధ్యమందు సానుభూతి కలవారును తమస్నేహితులతో వైసభలకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కాంగ్రెసు యువకులు

మరా:— సత్యాగ్రహముగా చేరగోరువారు వై సమయములలో పేరు లియ్యవచ్చును.

విదేశ వార్తలు

నాకానిర్ణయసభ

రుగ్వీ, ఏప్రిల్ 10:—విదేశ ప్రభుత్వములకు ఒడంబడిక కుదురునను నాకలు చల్లబడినవి. బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు నిన్న ప్రైవేట్ ఇంటి ప్రతినిధులతో జరిపిన సంభాషణలు 5 వ సారి ప్రయత్నములు కావచ్చును. ఇంటి ప్రతినిధి గ్రాండ్ గారి అస్య సతవల వారు నిన్న చర్యలందు పాలుగొనలేదు. ప్రైవేట్ ప్రతినిధుల అభిప్రాయములు తీసుకొనకుండు అనాలో ఒడంబడిక సంతకములగుండు భాగ్యం మొదలైన విషయములందు బ్రిటిష్ వారి అభిప్రాయములతో నేటికిని చున్నది. కాని ప్రైవేట్ వారు తమ నాకాభారత తక్కువలందు తగ్గింపున కొప్పుటలేదు. ఇంటి వారు ప్రాన్సుతో సమత్వమును విడనాడుకొనకుండు. 1930 జనవరి, యుద్ధనాకల గట్టుటమని ఇతరవిధములైన నాకలను, ప్రైవేట్ వారిని వించకుండునంతటకు వృద్ధిచేయుచుండుట కొప్పుకొందుమని ఇంటి ప్రతినిధులు చెప్పుచున్నారు. ఇక 36 గంటల పరిస్థితులు మారిననే తప్ప వేరుప్రభుత్వముల ఒడంబడికనుగూర్చిన ఆకలు అడుగంటవలసి నదే.

కాని, అమెరికా, జపాన్, బ్రిటన్ దేశములకు నాకా నిర్ణయమునుగూర్చి ఒడంబడిక కుదురగలదు. ఇప్పటివఱకు వీరి లెక్కలు లేదు ప్రభుత్వముల ఒడంబడిక నుద్దేశించి తయారుచేయబడినను, మూడు ప్రభుత్వముల ఒడంబడికకు వానిని సర్దుచున్నది. ఇంటి, ప్రాన్సు దేశములు ఎప్పుడైనను చేరుటకు అనకాళ విచ్చియే యీ ఒడంబడిక గావించబడును. జపాన్ వారి మినహాయింపు ఇంకను ఒకటి పరిశీలనలసి యున్నది. ఇదికాక వేరుప్రభుత్వముల సమగ్రమిని బడసిన కొన్ని హాళిములను ఎటు లో కాగితముపై బెట్టనలెను. దీనివిషయ మింకను తీర్మానము కాలేదు.

రుగ్వీ, ఏప్రిల్ 10:— ముఖ్యమంత్రి మేడ్మాన్ నాల్గూరు కామన్సు సభలో నాకానిర్ణయ సభనుగూర్చి యీ క్రిందిప్రకటన కావించిరి.

“ఈ యందయమున అమెరికా, జపాన్, బ్రిటన్ దేశములకు అన్ని విధములయిన నాకలను గూర్చి ఒడంబడిక సిద్ధించిన దని చెప్పుటకు సంశయించుచున్నాను. ఒడంబడిక వరకు లింకను వ్రాయబడుచున్నది. అమెరికావారితో గడచిన పెద్దెబరు ఆక్టోబరులో జరిగిన రాయబారపు లెక్కలను చాలవఱకు పుటి లెక్కలను సరిచేయును. ప్రభుత్వ ఫర్యాద ఒకటి తొందరలోనే తయారగును. నాకానిర్ణయసభలో అప్పటిప్పటికి అడ్డుతగులుచుండిన సందర్భములన్నియు సరిమార్చుచున్నవి. విదేశ ప్రభుత్వముల సంతకముగల యొకపత్రముగా సిద్ధముచేయబడును.

ప్రాన్సు, ఇంటిలకు గల భేదములు చిత్తులుగానున్నవి. వాటి సరిమార్చును కాలేదు.” (సకేవము)

రుగ్వీ, ఏప్రిల్ 10:—మూడు ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులును నేడు సంతరించి, జపాన్ వారి మినహాయింపుల పరిమార్చించిరి. వీరికి ఒడంబడికకు మార్గము అవిచ్ఛిన్నమైనదని ఇచ్చటి వార్తాపత్రికలు తలచుచున్నవి.

విదేశ ప్రభుత్వములకు చాలా అంశములపై నేటిభావ మున్నందున, వీటినిన్నిటి నొక యొడంబడికగా తేల్చుటకు సమాలోచనలు జరుగచున్నవి. అమెరికా ప్రతినిధు లీ విషయమును ప్రైవేట్ ప్రతినిధులతో విభజించుచున్నారు. ప్రస్తుత మభిప్రాయ విట్టున్నది. ప్రభుత్వముల నన్నిటికి నొడంబడికను మూడు విధములుగా విభజించి, మొదటి రెండును, విదేశ దేశములను, మూడవదానిని జపాన్, అమెరికా, బ్రిటన్ లును సంతకము చేయుటయను. ఇందు మొదటి భాగమున పెద్ద నాకల కట్టడమునకు సెలవు, పెద్ద విమానములగూర్చి నిర్ణయము నాకాచార నిర్ణయవిధానము ఇత్యాది, సర్వామోదమును బడిసి రది ఉండును. రెండవభాగము, జలాంతర్గాముల యుద్ధమును మానుచుగా నొనరించుట కేర్పడిన యొడంబడిక. మూడవ భాగము మూడు ప్రభుత్వములకు కుదిరిన ఒడంబడిక.

ఇంకను ఈ విషయములపై చర్చ సాగుచున్నది. మేడ్మాన్ నాల్గూరు హెండర్సన్ గార్లు గ్రాండ్, రోసిగార్లు సంతరించిరి. వేనుక రాత్రి అరున్నరకు, బ్రెండుగారు మేడ్మాన్ నాల్గూరిని విడిచిపోయిరి.

రుగ్వీ, ఏప్రిల్ 10:—ఒక ప్రభుత్వ ప్రకటన ఇట్లు చెప్పుచున్నది. “ఈ దినము సాయంత్రము బ్రిటన్, ఇంటి, ప్రాన్సు ప్రతినిధులు, 10 డౌనింగ్ స్ట్రీట్ లో కలిసికొనిరి. ఇప్పటి సంతరింపులు శుక్రవారము ప్రాధున వారివారి వాయుకులను చేదించెదరు.”

రేపురయము, రాయబారపులకు ఒడంబడికను వ్రాయుటకు మార్చుండును. వైస్ రెజిసెన్టు మూడు ప్రభుత్వముల ఒడంబడికను నిర్ణయించి విరోధా సమస్యలను వేటొకమారు సరిమార్చునంత నిలిపియుంచెదరు. సంతకమునకుగాక, యీ సభ కడపటి సమావేశము సోమ, మంగళవారములలో జరుగును. (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

మేడ్మాన్ నాల్గూరి ప్రకటన
“ఈ దినము ప్రాధున జపాన్, అమెరికా, బ్రిటన్ ప్రతినిధుల సమావేశములో వారి ముప్పులకిని ఒడంబడిక కుదిరినది. గనుక, ఇక అందఱును, లండనులోనుండుట అవసరమును, అసంగతము నగుటచే, మరువారములో సమావేశమున వచ్చుము జేసి, ఒడంబడికను సంతకముచేసి, నాకానిర్ణయసభ నిష్పాటికి ముగించవలసినటుల తీర్మానించబడెను. కాని, ప్రాన్సు ఇంటిలకును మనదేశమునకు, ఒడంబడిక కైన ప్రయత్నములు సాగించుచుండి మూడు ప్రభుత్వముల ఒడంబడిక వంటిదే రెండింటికీని పరిమార్చుమనముల చేయవలయునని కోరుచున్నాము.”

మహాత్ముని యుద్ధము

“న్యూ లీడరు” హెచ్చరిక
“న్యూ లీడరు” పత్రిక కార్మిక ప్రభుత్వమును హిందూ దేశమును గూర్చి ఇట్లు హెచ్చరించుచున్నది. ప్రస్తుత పరిస్థితులందు వివాదమేమనగా హిందూ దేశ సమస్యయొక్క పరిష్కారము ఆరునెలల క్రిందునే (ఆక్టోబరు ప్రకటన) నిర్ణీతమయ్యెను. ఇప్పటికిని చేతులో నున్నది. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు కామన్సు సభలో తాము ఆధినివేశ ప్రతిపత్తి ఆధారముగా నొకచట్టమును ప్రవేశపెట్టెదమని వాదన విప్పుడైన ఇచ్చినయెడల, రాజకీయ ఖయిదీలకు విమోచనము ప్రసాదించినయెడల రెండు లేదని సమావేశమునకు వారలరెండు మొత్తయో అనుకులపడును. కాన వారు గాంధీగారి యుద్ధమును నిరసించి, అరెస్టులతోను, జైలు శిక్షతోను అణగదొక్క జాతురేని రెండు లేదని సమావేశము మట్టిగలముననియే చెప్పవచ్చును. (క్రీ. పే.)

బ్రాక్స్ గారి యభిప్రాయము
లండన్, ఏప్రిల్ 7:—బ్రాక్స్ గారిట్లు చెప్పిరి. రాజీ కుదరనియెడల కాసనోల్లంఘనము తప్పదు. కానియంతయు గానే ఉద్యమము సాగనని చెప్పుచాలము. అచ్చు ఉచ్చుఅల్లరులు జరుగును. ప్రభుత్వమువారిప్పుడు తమ బలమును చూపించుదు. పల్లెపై బాంబులు వేయవలసికూడ రావచ్చును. విర్రాండులో జరిగినట్లే ఇండియాలోకూడ పరిస్థితు లేర్పడును. స్వతంత్ర కార్మికపక్షము హైందవస్వాతంత్ర్యమునకై కృషి చేయుచున్నది. ఇక సల్పగలదు. భారతీయు లధికసంఖ్యాకులు సంపూర్ణస్వరాజ్యమును కోరుకొనడం దానికికూడ మామతము తోడ్పడును.” (లిబర్టీ)

ఇంగ్లాండునందలి రవ్వములు
రుగ్వీ, ఏప్రిల్ 10:—సోవియటు కమ్యూన్ టెనరర్ ఇంగ్లాండులోని రవ్వవారు మాస్కో-కుమరలవలెనని కావించిన ప్రకటన గూర్చి కామన్సు సభలో హోమ్ మెంబరుగారు ప్రశ్నింపబడిరి. తాము పత్రికలో మాత్రమే ఆవార్తను చూచిరి మనియు, బాధ్యులెవ్వరును తమకు నివేదించుకొన లేదనియు, తామిప్పుడు సోవియటు సంస్థ కార్మికులుగానండిన వారిని విచారించుచున్నదనియు, ఆ సందర్భమున యీ ప్రశ్న విషయము కూడ తేలగలదనియు, హోమ్ మెంబరు క్లెయిన్ గారు నడిచిరి.

బొగ్గుగనుల కార్మికులు సొంతదారుల సూచనల నిరాకరించుట
బొగ్గుగనుల కార్మికుల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వారమునకో పక్షమునకో ఇన్నిగంటలు పనివంతున ఏర్పాటు కావలెనను గనుల సొంతదారుల సూచనల నిరాకరించి ప్రభుత్వమువారి బొగ్గుగనులపట్ల ప్రకారము ఏర్పాటు కాబడిన 7.30 గంటల పని దినము అంగీకరించిరి.

వెస్టువార్తకు ఖండన
బెర్లిన్, ఏప్రిల్ 10:—నిన్న ఆరెస్టుకాబడినవారిలో సోవియటు వర్తక రాయబారులు ముగ్గురున్నారను వార్త సత్యమారము. ఆరెస్టు అయినవారందఱును జర్మనులే. (రూటరు)
‘మేవానరము’ను ‘శిశువానరము’గా మార్చుట
వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 10:—వెసి డెంటువారి ప్రకటనలను, ఇకమీద, మేవానరము, శిశువానరముగా నామకరణము బడసినది. హూవరుగారు శిశువులు దేశమునకు మూలధనమని యొక గంభీరపన్థానమును నడిచిరి. (రూటరు)

ఇండియామంత్రి ప్రస్తుతపరిస్థితులంగూర్చి ప్రకటన చేయ ననుట
లండన్, ఏప్రిల్ 10:—కామన్సు సభలో క్రిమింగారు హిందూదేశపు ప్రస్తుత పరిస్థితింగూర్చి ఏమైన స్టేటు మెంటు చేయుదురానని లెక్కగారిని ప్రశ్నించిరి. లెక్కగారు లేదు, ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము మాత్రముగా తృప్తికరమైన ప్రకటన నేదియు చేయజాలను అని నడిచిరి. (రూటరు)

లండన్ లో క్రొత్త ఆనువత్తి

ప్రభుత్వము 250 వేల పౌనుల ఖర్చు బెట్టును
రుగ్వీ, ఏప్రిల్ 10:—లండన్ హోమర్ స్క్విత్ ఆనువత్తి యొద్ద పోస్టు గ్రాడుయేటు ఆనువత్తి నొకదానిని నెలకొల్పట అవసరమని ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటుపడిన ఉపసంఘము అభిప్రాయమిచ్చెను.
కామన్సు సభలో నిన్న ఆరోగ్యశాఖకు మంత్రిగారు, లండన్ విశ్వవిద్యాలయ మూలముగా 250 వేల పౌనులు ప్రభుత్వమువారు ఈ క్రొత్త ఆనువత్తిని నిర్మించుట కొనగదరని చెప్పెను.

చాన్సలారికి నన్యానము
లండన్, ఏప్రిల్ 10:—చాన్సలారికి ఎంజినీరుగారికిని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య మండలివారు చేసిన సన్మానమునకు పలు తురు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. వచ్చినవారిలో రెనెల ప్రభువు గారు, సర్ అతులచంద్ర చటర్జీ, డౌమినియను ప్రతినిధులు, సర్ సావ్లెట్ బ్రాకర్, లార్డు హెడ్లి, సర్ ఉమారు హాయ్ ఖాను, సర్ అల్ఫ్రెడ్ బెన్ట్ లిగార్డు కలరు. సర్ బెన్ట్ లిగార్డుగారు అతిథులకు స్వాగత మొసగిరి. చాన్సలారి భవిష్య సన్నాహము లింకను నిశ్చితపడలేదు. జపాన్, సోవియటు మువారు హిందూదేశమునకు మరల వచ్చును. (రూటరు)

హేగు, ఏప్రిల్ 10:—ఆమ్స్టర్డామ్ లోని విమాన యానమునకు ఇండియాలో దిగుటకుగల స్థానముల నుపయోగించు కొన వచ్చునని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ఆనుజ్ఞ నిచ్చిరి.

వాతావరణ నిధి

1930 సంవత్సరం నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యతలలు	మరి 24 గంటలలో అత్యధిక గర్మ	మరి 24 గంటలలో అత్యల్ప గర్మ	మరి 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి 1-వ తేదీ నుండి మొత్తము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు
గోపాల్ పూర్	87	75	...	1.8	+ 1.7
కాళివట్టగూడు	89	69	...	0.2	0
కాకినాడ	97	79	...	0	- 0.1
మచిలీపట్టణము	98	77	...	0	- 0.1
కర్నూలు	106	88	...	0	- 0.1
అల్లూరి	108	81	...	0.8	+ 0.2
అనంతపురం	0.2	+ 0.1
కడప	108	83	...	0	0
నెల్లూరు	101	79	...	0	0
మద్రాసు	94	77	...	0	- 0.1
కడపూరు	90	79	...	0	0
నెల్లూరు	101	77	...	0	- 0.1
నీలమ	101	78	...	0.1	- 0.4
కోయంబటూరు	99	74	...	0	- 0.8
తిరుమనూపల్లి	100	80	...	0.8	× 0.2
కాకతల్లూరు	89	88	...	0	0
మధుర	100	81	...	0.5	+ 0.1
పొంబే	91	81	0.1	0.5	0
పాలంకోట	0.8	- 0.1
తిరువేండ్రము	89	80	†	0.1	- 1.1
కాచ్చిక్	90	74	0.2	1.4	+ 0.2
కాళిక్ట్టు	98	80	...	0.1	- 0.4
మంగుళూరు	90	79	...	0	- 0.1
తెంగుళూరు	98	74	...	0	- 0.8
మేరకూరు	88	64	...	0.7	+ 0.1
కొడెకనూరు	72	54	...	0.7	- 0.8
కూడూరు	75	66	0.8	4.1	

సర్కారులు:—మచిలీపట్నం కాకినాడలో పగటి వేడిమి 4, 7 డిగ్రీలు తక్కువ.
డక్కను:—పగటివేడిమి 4 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ
కర్నాటకము:—నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.
ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్లు, మహావాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు.

విదేశవార్తలు

మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమము

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—లార్డు బర్క్ హామ్ గారి పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఇండియా ప్రభుత్వము వారివలంబించు చున్న లా ఆర్డరు పద్ధతిని మితి యున్నది. అది ఎంతకును సాగుచుండజాలదు. ఉద్యమమునకు మూలపురుషుడయిన మహాత్మా గారు ఫలితములచేతను కార్యమును సాధింపజలయును. ప్రైవేటు యిగారికిని గాంధీగారికిని జరుగచున్న యీ హోరాటము ప్రపంచదృష్టి నాకొనినది. ఐరోపాఖండ పత్రికలన్నియు నూరకే యీ యుద్యమ వార్తలకు తావునిచ్చుటలేదు. ఎల్లరును గాంధీ గారిని, వారి విప్లవమును, దాని తత్వమును శ్రద్ధతో గమనించుచున్నారు. ఇప్పటివరకును ఉద్యమమును ఘనచేతికి మీలలేదు. కాని పోయిన ఆదివారమునాడు ప్రారంభమయినది. తొందరలోనే విషమము కావచ్చును.”

రౌండుటేబిల్ సమావేశము

ఈ సంవత్సరము జరుగదు

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—ఈ సంవత్సరము సెప్టెంబరు లో రౌండుటేబిల్ సమావేశము జరుగనను వార్తయందు సత్యములేదు. అధికారవర్గమువారు సామ్రాజ్యసమావేశము జరిగిన వెనుకనే, ఇండియా సమావేశము జరుగగలవని, చెప్పుచున్నారు. అదియనుగాక, ప్రస్తుతపు హిందూ దేశసంస్థితులబట్టి రౌండుటేబిల్ సమావేశమును గూర్చి ఎప్పుడు జరుగద, ఎవరినిరప్పించునది కూడ నిశ్చయించుట దుర్బలము. ప్రైవేటు గారి సంవత్సరమున ననేకుల యభిప్రాయములను వ్రాసినారు. కాని, అది తమ జనవరి 25 లేదా ఉపన్యాసమునందు వారు చెప్పియు యుండిరి.

బెడ్ ఫర్లు డచేన్ గారి విమానయాత్ర

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—బెడ్ ఫర్లు డచేన్ గారును, కాబ్టెన్ బెర్నార్డుగారును గ్రాయిడెన్ యిండి కేబుల్ వ్రాయుచు విమానమున నేడు బయలుదేరిరి. బెడ్ ఫర్లు సతిగారు ముఖ్యముగ ఇప్పటికున్న నేగ పరిమాణమును మించుటకు ప్రయత్నించెదరు.

జెనరల్ పాంగలోసుగారికి శిక్ష

ఏజెన్సీ, ఏప్రిల్ 9:—జెనరల్ పాంగలోసుగారు (పూర్వము నియంత) ఒక ప్రత్యేక విచారణసంఘముచే కా రింపబడిరి. తాము సర్వాధికారము వహించియున్నపుడు ఆరిక దున్నప్పిరైన కలిగియుండిరిని వీరిపై నేరము. ఇప్పటికే వీరు కెండున్నర సం॥ కారాగారవాసము ననుభవించి యున్నను, 50 సం॥ రాజకీయహక్కు లేమియు లేక జైలులో ననుభవించు నట్లు తీర్పు చెప్పబడెను. విచారణ మూడువారములు పట్టెను. (రూటరు)

లార్డు సభలో విమానదళమునుగూర్చి చర్చ

ర్యు, ఏప్రిల్ 9:—ఈదినము లార్డు సభలో లార్డు ట్రెం చర్లుగారు పూర్వము విమాన దళమునకు మార్కెట్ రిట్రీవ్ సామ్రాజ్యమునకు విమానబల ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి హెచ్చరించిరి. ప్రాన్సునకు 1800 విమానములు, ఇటలీ 110 అమెరికా 900 బ్రిటన్ 770 విమానములు గలిగియు యున్నవని వైమానికముంత్రిగారిచ్చిన లెక్కల నెత్తిచెప్పుచు మన సామ్రాజ్యము నొక పై కెల్లాధారపడియున్నదో అట్లే విమానబలముపైకూడ నాధార పడియున్నది అని నుడిచిరి. లార్డు ధామ్యను వైమానిక మంత్రి గారు వైమానిక బలమునకు ముఖ్యంగాగల స్వహాించి విమానములవలన అపాయమునుండి రక్షించుకొనుటకు తగినప్రతిపత్తి యింకను తెలిసినది గాదనిరి. ప్రభుత్వమువారివిషయమును శ్రద్ధతో పరిశీలించుచున్నారనియు ముఖ్యమంత్రిగారే సామ్రాజ్య రక్షణ సంఘమునందు పాల్గొనుచున్నారనియు ముఖ్యమంత్రి గారే సామ్రాజ్య రక్షణ సంఘమునందు పాల్గొనుచున్నారనియు చెప్పిరి.

మన మెప్పుడును వైమానిక బలమున మొదటి స్థానము వహింప గోరియుండలేదు. వైమానిక బలము పృథ్వికాసాగ్రేణి ఈదేశమున ఏ పట్టును బాంబు ముఖమున నుండును. ఎక్కువ అభివృద్ధి గాంచిన దేశమునకై వైమానిక బలమును పోషింప గలవు. అదృష్టవశమన అట్టి దేశము లన్నియు ప్రజాస్వామ్య పరిపాలననే కలిగియున్నవి. వారి సహకారములేక వైమానిక బలమున ఆయుధవిస్త్రవల ఆశలు స్వర్గములగును అనికూడ వదించిరి. (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

నౌకానిర్ణయనభ

ర్యు, ఏప్రిల్ 9:—సభకు ఇటలీనుండి ముఖ్యప్రతినిధి గ్రాండిగారు దేహస్వాస్థ్యముచే, ఘోస్టాల్లుగారిని కలుసుకొన లేకపోయిరి. బ్రిటిష్ కా ప్రధమనాయకుడు అలెగ్జాండరుగారును ఫ్రెంచి నౌకామంత్రి డ్యుమెనిల్ గారును, ఫ్రెంచి నౌకా భారసాఖ్య పరిషత్తుమై సంప్రతించిరి.

జలాంతర్గామలం గూర్చిన నిన్నటి తీర్మానములు డేయి తీర్మానములను ఉత్తాసావంతముగా లేవు. 1928 సం॥ జనీ వాసమావేశములో 1800 పన్నులకు భారము వర్గీకరణని నిశ్చయించిరి. ఇప్పటివరకు 5 అంగుళముల కుపాకులకు 2000 టన్నుల నాకలుకాని ఫ్రెంచి నౌకాపట్టికే 80 0 టన్నుల జలాంతర్గామలం గట్టియున్నారు. కావున అన్నిటికీ 2800 టన్నుల భారము 6 అం॥ కుపాకులు నిశ్చయించినారు.

“మాంచెట్టరుగారియన్” పత్రిక జలాంతర్గామలు మరి తగొప్పవి కట్టునూచనలేకనబడుచున్నవని చెప్పుచున్నది.

ఈదినము నౌకానిర్ణయనభ లేచినవెంక నిన్నటివాగ్దా నము ప్రకాశము ఘోస్టాల్లుగారు, ప్రతిపక్ష నాయకులు లా యెడ్ జార్జి బార్లిన్ గారితో సందర్శించు లన్నింటిని మాట్లాడిరి.

(వైరెస్)

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—ఈదినము ఐదు ప్రభుత్వము లన ఒడంబడికను కుదుర్చుటకై ప్రయత్నములకు గ్రాండిగారి అవ్వస్థ అంతరాయముగానుండెను. అయినను, ఘోస్టాల్లు గారును, విదేశమంత్రి హెండర్సన్ గారును, ఇటలీ ప్రతినిధులు రాసి ఘోస్టాల్లుగారిగారితో సంప్రతించిరి. బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి ధాయభారములకూడ ఈ సాయంత్రము కలిసికొనెను. వీరి సంభాషణలు శేపుకూడసాగును. ముఖ్యముగా వీరు నాకల లెక్కలను పరిశీలించుచున్నారు ఈ లోపుగా ఇతర విషయ ములనుగూర్చి కొంతకార్యక్రమము సాగినది. బ్రిటిష్, అమెరికను, జపాను నౌకాకాస్త్రవేత్తలు జపాను వారి మినహాయింపులను చర్చించి, చాలవఱకు ఒడంబడికను చేరుచున్నారు. ఇంకను మిగియున్న ఒకటిరెండు విషయములను శేపు పరిశీలించెదరు.

యుద్ధవిమానముల సమస్యను పరిష్కరించుట కేర్పడిన ఉపసంఘము అలెగ్జాండరుగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమై 10000 టన్నులకు మించిన యుద్ధవిమానములన్నియు నీయోడంబడికకు బద్ధులని తీర్మానింపబడెను. అంత భారమునకు తగ్గి నవిమానములన్నియు 6 అం. కుపాకుల వాడుక మీల గూడను.

ర్యు, ఏప్రిల్ 9:—హెండర్సన్ గారు కామన్వెల్థ్ లో ప్రత్యేక కుత్తరమిచ్చుచు సోవియటు రాయబారితో జరుగుచున్న సంప్రతిపులను తొందరలో పార్లమెంటునకు నివేదించెదమనిరి.

ర్యు, ఏప్రిల్ 9:—ఈసారి ఆయుధవిస్త్రవ సంఘ సమావేశమునకు గెనివాకు లార్డు సెసిలుగారు బ్రిటిష్ ప్రతినిధిగా పాదురని హెండర్సన్ గారు కామన్వెల్థ్ లో నుడిచిరి.

మన్ మోహన్ సింగు విమానమున బయలుదేరుట
లండన్, ఏప్రిల్ 9:—అగాఖాను బహుమతిపొందుటకై మన్ మోహన్ సింగుగారు మూడవవారు లండన్ నుండి విమానములో బయలుదేరి లయన్సుచేరిరి. ఈ మధ్యాహ్నము చార్లెస్ తునకు పయనమయ్యెదరు. చాన్లాగారి ననుసరించి వీరును తమ యాత్రారంభమును తెలుపరైరి. (రూటరు)

లేబర్ లిబరల్ సఖ్యము

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—ప్రభుత్వము పడమర ఎన్నికకు లిబరలు పక్షమువారు ప్రతినిధిని నిలువజెట్టరని తెలియుచున్నది. ఇది లిబరలు లేబరు సఖ్యమునకు మరింత ప్రబల నిదర్శనము. అంతేగాక ఇరుపక్షములను కలిసి, కమాండరుకే స్వర్గి, మేజరు నాథన్ గారు స్వహస్తముగా ప్రాటెక్ట్ ఉద్యమమును ప్రతిఘటించుటకై ఒక ఉపసంఘమును స్థాపించినారు. కన్సర్వేటివు ప్రీ ప్రెడెర్లుకూడ వీరి ప్రయత్నములకు తోడ్పడవచ్చును. దీని కంతటికి ప్రారంభముగానే, స్పీడర్ గారి సతి చేసిన అల్పాహార విందునకు లేబరు-లిబరల్ పక్షములకు చెందిన ముఖ్యులును, లాయిడ్ జార్జిగారును, సర్ హార్వర్టు స్టాముయెలుగారును వచ్చియుండిరి. (రూటరు)

హాంగ్ కాంగ్, ఏప్రిల్ 9:—“సిపాయి” అన్ని ప్రమాదమున దెబ్బలుతగిలిన ఇరువురు నావికులును నేడు మరణించిరి. (రూటరు)

కార్తె తగవుల విచారణ

మహాత్ము ప్రభుత్వమువారు ఊరకుండుట
శ్రీయుత డి. శివరావుగారు మేజరు గ్రహంబోలుగారి కిని బ్రిటిష్ ప్రెడెయూనియన్ కాంగ్రెసునకు యాక్రింది తంతి నంపియున్నారు.— కార్తె తగవుల చట్టముక్రింద విచారణలోయు నియమింపబడుటకు గావించబడు దరఖాస్తుల విషయమున మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు రెట్టిదర్శమును దీసికొనక యున్నారు. అంబసముద్ర మిల్లులో గత ఫిబ్రవరి 3వ తేది నుండియు సమ్మె జరుగుచున్నది. మద్రాసునందు మాత్రమిల్లులో అల్పి పుట్టుచున్నది. ఇండియా ఆఫీసు జోక్యము కలుగ లేనినవలసినదిగా మీరు కోరవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

నోటీసు

తెనాలి అ॥ డి॥ కోర్టులో

O. S. 1032/1226. E. P. 85/1928.

వాది:—కొడాలి నరసింహయ్య,

ఎదిరి

ప్రతివాది:—కాటగడ్డ రాజగోపాలం వస్త్రాలు,

వాదితరపున

1. యీ నెంబరులో ప్రతివాదులయిన ఇంటూరు గ్రామ కాపురస్తులు 1. కాటగడ్డ రాజగోపాలం (3 ప్రతివాది) యీయ బాపయ్య, 4. యీ కుమారస్వామి, 5. యీ నారాయణమూర్తి, 6. యీ హరిప్రసాద్, 7. యీ జనార్దనం, 8. 6, 7 ప్రతివాదులు మైనరు అయినందున గార్డియన్ పినశుద్ది సుంకర బస్వయ్య, 8. కాటగడ్డ రాఘవమ్మ గార్లకు నేట్ నోటీసులు యిచ్చిపర్యాయములు చేయించినటు అందుకొనక తప్పించుకొనుచున్నాను.

2. గనుక యిందుమూలముగా తెలియపర్చుట మేమనగా యీనెంబరు యన్యుయూమ్ పిటిషన్ పై సదకు ప్రతివాదులకు నేట్ నోటీసు నిమిత్తం 1-4-30 తేదికి వాయిదా అయి యున్నది:—

3. గనుక యిందునుగూర్చి మీకుగల ఆక్షేపణలు సదకు వాయిదానాడు. పగలు 11 గంటలకు శ్రీ కోర్టువారితో విశదపర్చుకోవలెను.

మఠం తెనాలి } జి. రంగనాయకులు,
28-2-1930 } వాది వకీలు.

NOTICE.

In the Court of the District Munsiff of Rajahmundry,

S. C. 1110 of 29.

Between

Miriyala Venkataratnam of Rajahmundry

Plaintiff.

and

1. Tavva Gurunatham
2. Do. Ramayya
3. Do. Satyanarayana of Ellore

Defendants

Notice is hereby given that the above named plaintiff filed a suit for the recovery of Rs. 297—3—9, amount due on a khata opened in the name of Tavva Veerayya Sons of Ellore and that the said suit stands posted for notice to defendants to 4-4-30. If the defendants do not appear either in person or through an authorized vakal on the said hearing date, suit will be proceeded with in their absence.

Rajahmundry, } S. KAMESWARA RAO,
4-3-30. } Advocate for Plaintiff.

కాకినాడలో ఉప్పు సత్యాగ్రహము

6 వ తేదీని ప్రారంభ మయ్యెను

కాకినాడ, కాంతిచిరము, కాకినాడ:—ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ, బాతీయవార ప్రారంభమయ్యెను. ఏండాదేశవర్తిత్వలో ఆతిపతి శ్రమను దినము. తూర్పుగోదావరి జిల్లా సత్యాగ్రహము, ఇరువదిమంది, 4 వ తేదీకే కాకినాడ విచ్చేసిరి. 6 వ తేదీని కాంతిచిర ప్రారంభమయ్యెను జరిగెను. కాకినాడ మొయినోద్దీన్ మినా డాక్టరు వేదాంతం వేంకటకృష్ణయ్యగారి బంధుభా ఆనందంలో కట్టబడిన నూతన మందిరములో కాంతిచిరము తెరువబడెను. ప్రాగవల్తో, బాతీయగీతములతో, నూతన శ్రేణులతో సత్యాగ్రహ ప్రారంభమయ్యెను ప్రారంభము యొగ్గును. భోజనానంతరము ఆనాడు సత్యాగ్రహ మొనర్చునల సేన బలంబీరు రెవ్వరనెడి విషయము చర్చకువచ్చెను. చిట్ట చివరకు కాకినాడబాకే మొకటి దిశములో నుండుట నుంచిదని నిరపరంబుబడెను. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును, పత్రికావిలేజరులును శ్రీయుత పాఠశ్రామి సత్య సారాయగారిని, డాక్టరు ఉప్పలూరి గోపాలకృష్ణయ్య బి. ఏ. ఎం. జి. గారిని, డాక్టరు కొర్రాళ్ల రాజారావుగారిని, బ్రహ్మ ముఖ ప్రధానమును, యినాందారులును, ఆలమారు గ్రామ నిర్వాహనకులలో నొకరును, కాంతిచిరములో వస్తాదని కేరు వడగిజటి శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావుగారిని, నిమ్మకొండకేళయ్యలును, కవీశ్వరులును సోమంచి న్యాయవారా యుగ కర్తగాని మొదటిదినమున సత్యాగ్రహ మొనర్చునల నడిగా తీర్మానించెరి. సాయంకాలము మూడుగంటలకు. కాంతి చైవకులు పంక్తులతిర్చి బాతీయగీతములు పాడ మెదలిదిరి నాటి పీరులకు శ్రీకృతి వేదాంత కమలాదేవిగారు కుంకుమ నాట్టుపెట్టి శ్రమమాలాలంకృతుల కేసిరి. పిమ్మట పీరి నాయా పటము తీసుకుగెను. అంతట మంగళవాద్యములతో పుర పీరులనుండ ఉత్సాహతో పీరులను తీసికొనిపోయిరి. ఉత్సాహ ములో బయిరువేలమంది నాట్టానిరి. పలంబొట్ట పీరులకు హార తులనవ్వించిరి. పులంబండును కేసిరి. జగన్నాయకపురములో తూర్పు గోదావరిజిల్లా బోర్డు ఆధ్యక్షులగు శ్రీయుత వల్లి పూడి పద్మరాజు సత్యాగ్రహాలకు హారమునర్పించి పులంబండు లనుకేసిరి. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారును వెన్నేటి సత్యసారాయగారును ఉత్సాహమునకర నిడుచుచుండ. సాయంకాలము 4-15 గంటలకు సత్యాగ్రహము నియమిత స్థాన మునకు కేరిరి.

నియమితస్థలము ఆతిపతిశ్రమను స్థలము. అచ్చటనే తుల్యనది, గోదావరినదియొక్క ఉపనది, బంగళాఖాతమున జొచ్చుచున్నది. దీనినే తుల్యసాగరసంగమ మందురు. సప్తసా గరయాత్రకు బోవు పుణ్యపురములకు, స్త్రీలకు యిదియే మొదటి మండ. అచ్చటనే సంగ మేళ్యుని ఆలయముకలదు. ఈ పవిత్రస్థానమున ప్రతినంతర్మును జననరి మాసమందు, చొల్లంగి ఆనాచార్యగారు, వేలకొలది జనులు విచ్చేయుదురు అట్టి పవిత్రస్థానము (5-4-30) తారీకున సంతకాగ్రహ సాధ్యతయొక్క దీక్షము నాలుబడినది. ముందుతెరముల వాడు సంతకాగ్రహగ్రహ బయలుదేరునపుడు మహాత్ముని సత్యాగ్రహమును ములును, సంతకాగ్రహగ్రహ ప్రయత్నములను తెలువకమానకు. 1927 గా 4-30 గంటలకు నాయకులు, దీక్షించుచుండ మురమున గురుకుడియన్న పునలెజులకుండి సాగ్రహము లు కలెరెనుచుండ, స్త్రీలు ఆనందముతో మునిగియుండ, కాంతిచైవకులు జయగీతములు పాడుచుండ సత్యాగ్రహము సత్యాగ్రహమునకు గడంగిరి. కుండులతో సముద్రపునీరును తెచ్చిరి. ఆ నీటిని అన్ని హోదాని సహాయముతో ఉప్పును తయారుచేసు మొదలికిరి. 6-30 గంటలకు ఒకమాదిరిగ ఉప్పు తయారయ్యెను. సత్యాగ్రహసమరమును వగరనుండి వీడించు చున్న పాలీసువారిని, నాట్టు ఆధికారులను యావీషయమును గుర్తించవలసినదిగా నాలుబడులు కోరిరి. తా మా విషయమును గుర్తించితిమని వారు తెల్పిరి.

తయారయిన ఉప్పును తీసికొని పీరులు పురమందిరము నకు బయలుదేరిరి. పీరిని మంగళవాద్యములతో, పదివేల మందిజనులు కూడ వచ్చుచుండ, పురమందిరమునకు తీసికొని వచ్చిరి. పురమందిరము కేరువప్పటికి 6 45 నిమిషములయ్యెను. అచ్చట బ్రహ్మాండమగు సభజరిగెను. ఈ సభకు మ-రా-రాశ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభలో నాటి వివరములను తెల్పిరి. సత్యాగ్రహము తయారుచేసిన ఉప్పును పలుపురకు చూపించిరి. భనసహాయమును కేయమయ్య, హులంబీరులుగా కేరమనియు సాంబమూర్తి గోర మునారు సభలో వెయ్యిరూపాయలు వసూలయ్యెను. ఈ వెయ్యింటిలో పాఠశ్రామి కనకమృగారు యేబదిరూపాయలను, శ్రీమతి గరిమెళ్ల కరుణాదేవి గారు పదిరూపాయలను నిచ్చిరి. కన కమృగారు సత్యాగ్రహమొనర్చిన పాఠశ్రామి సత్యసారాయగారి తల్లి శ్రీమతి కరుణాదేవిగారు బరంపురం వాస్తవ్యులగు మ-రా-రాశ్రీ జయంతి వేంకటనారాయణ మమారై; సత్యా గ్రహమొనర్చిన గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావుగారి భార్య. రాత్రి 8-30 గంటలకు సభ వందములతో ముగిసెను.

1. శ్రీయుత దండునారాయణరాజుగారు దండునాయకులు. 2. ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు సత్యాగ్రహపత్రిక సంపాదకులు, అఖిలభారతకాంగ్రెసుసంఘసభ్యులు. 3. పసల కృష్ణమూర్తిగారు తాడేపల్లిగూడెము తాలూకాబోర్డుసభ్యులు, కాపులు. 4. బందా విద్యన్న పంతులుగారు ఏలూరుతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు.

శ్రీరామనవమినాడు సత్యాగ్రహము కాకినాడలో కోరంగిరోడ్డుదగ్గర (స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, 8 ఏప్రిల్:—మొదటిదినమున ఎరస్సు తెచ్చి యు లేవు. రెండవదినమున, శ్రీరామనవమి. పండుగగోజున, తిరిగి సాయంకాలము మూడుగంటలకు సత్యాగ్రహదీక్షను మేళతాళ ములతో కాంతిచిరమునుండి బజలుదేరెను. ఉత్సాహముతో పీరులను పురపీరులకుండ తీసికొనిపోయిరి. నిన్నటి సత్యాగ్ర హాదీక్షములో 10 మంది కాంతిచైవకులుండిరి. మొన్నటి ఐదుగురునుగూర్చి యిదివరలోనే వ్రాసియుండిరి. నేడు నూతనముగా సత్యాగ్రహ మొనర్చిన కాంతిచైవకులను గూర్చి క్లుప్తముగా వ్రాయవలసియున్నది.

(1) మ. రా. రా. అరవ న ర సిం హ మూర్తి గారు, వయస్సు 19 సంవత్సరములు, రాజమహేంద్రవర ను ప్రసిద్ధ వర్తకులలో నొకరగు మ. రా. రా. అరవ ఆదినారాయణ మూర్తిగారి కుమారులు.

(2) మ. రా. రా. తాడి న బ్బ రాజుగారు, వయస్సు 18 సంవత్సరములు. రాజమహేంద్రవర ను ప్రసిద్ధ వర్తకులలో నొకరగు మ. రా. రా. అరవ వెంకటరత్నంగారి మనుమలు. వెంకటరత్నంగారు ఆదినారాయణమూర్తిగారి పెద్దన్నగారు.

(3) మ. రా. రా. కేమలూరి పీరభద్రస్వామిగారు, వయస్సు 19, రాజమహేంద్రవరములో ప్రసిద్ధి కెక్కిన వర్తకు లలో నొకరగు మ. రా. రా. కేమలూరి పీరయ్యగారి కుమారులు.

(4) మ. రా. రా. రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు, వయస్సు 27, సీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు సెలు వవుచున్న "కాంగ్రెసు" పత్రిక మేనేజరు. 1922లో అసహ యోగ్యులనుండవచ్చును ఐదుమాసములు చెజిసాలలో నుండిరి. పీరు కవీశ్వరులు, కక్కగా ఉపన్యసింపగలరు. పీరిలహాదైననే 1927 లో రాజమహేంద్రవరచంద్రు అల్లారి శ్రీరామరాజు గారి జన్మదినోత్సవము జయ ప్రద ము గా జరుపబడెను. ది 1-4-30 తారీకున రాజమహేంద్రవరములో శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు చెప్పిరట్లు "చిచ్చులపిడుగు"ను వ్రాసినది శ్రీయుత వెంకటప్పగారే. నిన్న సాయంకాలము జరిగిన సభలో తామే "చిచ్చుల పిడుగు"ను వ్రాసితి మనియు, నాయకులు అంగీకరించిననూ "చిచ్చులపిడుగు"ను ప్రదర్శింతు మనియు తెల్పిరి.

(5) మ. రా. రా. ఆంగ జాల వెంకటేశంగారు, వయస్సు 23, బొబ్బిలి కాపురములు, చెన్నపురిలో నున్న మెకానికల్ న్యూలులో జరుపుచున్న విద్యార్థులు.

ఉత్సవముతో సత్యాగ్రహము 4-15 నిమిషములకు నిర్దిష్ట ప్రదేశమునకు కేరిరి. ది 6 4-30 తారీకున సత్యాగ్రహము జరిగిన ప్రదేశము వేరు. 7-4-30 తారీకున సత్యాగ్రహము జరిగిన ప్రదేశము వేరు. ది 6-4-30 తారీకున సంగమేశ్వర దేవాలయమున కుదుట సత్యాగ్రహము జరిగెను. ది 7-4-30 తారీకున సత్యాగ్రహము జరిగిన ప్రదేశము కోరంగిరోడ్డు ప్రక్కనున్నది. రోడ్డుకు అవతల ప్రక్కను కొమ్మిడ్డిగారి ఉప్పుకొలారు లున్నవి. 6-4-30 తారీకున సత్యాగ్రహము జరిగిన ప్రదేశమునకును, 7-4-30 తారీకున సత్యాగ్రహము జరిగిన ప్రదేశమునకును మధ్య తుల్య ఉప న ది యున్నది. నూతన ప్రదేశమును కాంగ్రెసు నాయకులు కొనిరి. ఇది రెండు ఎకరముల భూమి. సత్యాగ్రహము శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించుటకు పూర్వము శిరిరాధికృతులగు మ-రా-రాశ్రీ

వెన్నేటి సత్యసారాయగారు గంధీగోపన్యాసమును గావించిరి. తుల్యనదినుండి తమ ఉప్పుముళ్లలోనికి ఒకకాలువ త్రవ్వ బడు ననియు, తుల్యనదినుండి మళ్లలోనికి మోటనాహాయ్య ముతో నీళ్లు తోడబడు ననియు, కాస్త్రప్రకారము ఉప్పు తయారుచేయుబడు ననియు తెల్పిరి. ఈ పద్ధతి లన్నియు బ్రిటీషు వారి చట్టములకు పూర్తిగా వ్యతిరేక మనియు శాసనోల్లంఘనము పరమధర్మసమ్మత మనియు నుడివిరి. పిమ్మట సత్యాగ్రహము శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించ మనిరి. సత్యాగ్రహము కాలవను త్రవ్వచుండ శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఉపన్యసింపిరి. ఉప్పు పన్ను ఎట్టి ఘోర మగు పన్నో నిరూపించిరి. ఉప్పును ప్రతివారు చేయవలసినదిగా మెచ్చరించిరి. ఈ విష యమును పల్లెపల్లెలలోను తమ పక్షమున చెప్పవలసినదిగ కోరిరి. తరువాత మ్యూసానగిషేధమునుగూర్చియు, విదేశ వస్త్ర బహిష్కారమును గూర్చియు ముచ్చటించిరి. ఉపన్యాసమును ముగించుచు దొర్లనృరాహిత్య ఆపశ్యోకతనగూర్చి ముచ్చటించిరి. సాంబమూర్తిగారు ఉపన్యసింపచుండగ, గురజానపల్లి ఉప్పు వర్తకులగు మ. రా. రా. కొప్పిరెట్టి నాగన్నగారు ఉప్పువర్తకులయొక్క బాధలను నిరూపించిరి. ఐదుగు సంవత్సరముల నుండి ఉప్పు వర్తకులకు వరుసగా సప్తము వచ్చుచున్నదనియు, తమకు ప్రతి సంవత్సరము రెండువేరూపాయల సప్తము వచ్చు చున్నదనియు, యింకొకవృత్తి లేక దానినే అంటిపెట్టుకొని యుంటిమనియు, రెండుసంవత్సరములు వరుసగా ఉప్పును పండించనిచో దొరతనమువారు తమ భూమిలను లాగుకొందు రనియు, దానికి తమవనస్సు ఒప్పుకొందున, సప్తమువచ్చుచున్నను ఉప్పును తయారుచేయించుచుంటి మనియు తెల్పిరి. తరువాత మ. రా. రా. రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు మాట్లాడిరి. అంత ందనములతో సభ ముగిసెను.

ఏజెన్సీ కాంగ్రెసు ప్రచారకుల యాత్ర తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఏజెన్సీ కాంగ్రెసు ప్రచారక యాత్రనాయకులగు మ. రా. రా. మాచిరాజు రామచంద్ర మూర్తిగారు మూడు దినములక్రిందట కాకినాడకు విచ్చేసిరి. కాంతిచైవకుడుగా కేరి కాంతిచిరములో పనిచేయుచున్నారు.

శారదాశాసనోల్లంఘనము ఆదవాని, ఏప్రిల్ 9:—ఒక హిందూ కురువ బాతి గృహముడు ఈనెల 7 తేది సోమవారమున, తన యింట రెండు బాల్యవివాహముల గావించి ఊరేగింపు టుత్సవమును గూడ చేసెను.

(స్వకీయవిలేఖరి) సైమనునివేదిక వెనుకబడుటకు కారణము (బీము నర్సిసు) లండను, ఏప్రిల్ 9:—సైమను నివేదిక వెనుకబడుటకు కారణము కూచునగా తెలియవచ్చుచున్నది. నివేదిక ప్రస్తు తము ఇండియామంత్రిగారి చేతిలో నున్నదనియు కాని ఆశ్చ ర్యము బలముగా జరుగుచుండు నీవరిసికలులో దానిని ప్రయ రించుటవలన ఎవ్వరును సానుభూతితో దాని గణములను గ్ర హింపరనియు అందువలన ఆలస్యముచేయు మన్నారనియు తెలియచున్నది.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(11-4-30)

సీమజుప్పరి దినుసులు

ఇ.పి.వి. గజముల పీస్ ధరలు ర.అ.పై
 కార్తీకముల్లు:—ముంగిసూర్కు 22 x 22 (బి) రు 7-12-0
 సాధారణకము రు 7-0-0 "సింహము" 22 x 22
 (బి) రు 7-6-0 సాధారణకము రు 6-10-0 "ఇంజను"
 22 x 22 (బి) రు 7-5-0 సాధారణకము రు 6-7-0
 చలం:—ముంగిస 22 x 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యక
 ము రు 8-0-0 "సింహము" 22 x 22 (బి) రు 8-2-0
 సామాన్యకము రు 7-8-0 "సింహము, పాము"
 22 x 22 (బి) రు 8-1-0 సామాన్యకము రు 7-1-0
 బలముల్లు:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 9-14-0
 జి. జి. 78 రు 7-12-0 గ్లాస్ గో "9000" రు. 12-2-0.
 9041 (నెట్) రు 10-1-0, 80 (నెట్) రు 8.
 నూలు:—40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు) బూత్ రు 4-14-0
 చలం (కొంక) చలం 6-5-0 ("ఎనిటిక్స్-బ్ల") రు 5-13-0
 చలం (నాగకన్యక) రు 5-12-0 చలం (గుడ్రి) రు 6-0-0 చలం
 (గ్రిడ్లెండా) రు 5-13-0 కచ్చుకుట్టు (ఎట్ట) రు 7-4-0
 బి. రు 3-4-0 అనాన్ రు 8-4-0.

40 జపాక (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
 కలర్ బాల్ రు 10-1-0. నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు) అడకత్తెర
 బి. (ఎట్ట) "పాట్టెలుతల" మార్కు
 కి రు 7-14-0 ఎద్దుగడియారము రు 7-7-0
 బాల్లుబల్లు రు 7-7-0
 కెన్సిల్లు రు 7-10 0
 సిరాబుడ్డి రు 7-10-0
 తెల్ల "కంకారు" రు 9-0-0
 ఇండియా బ్రిటానియామార్కు తెల్ల రు 9-1-0
 2/64's Rs. 8-1-0. 2/84's రు. 11-0-0
 ఇత్తడికేసులు—(డిబ్ మేక్) రు 288-0-0
 డిబ్ (క్రాసాచర్) రు 229-0-0.
 కాగితము రు 828-0-0
 డిబ్ రు

శిశుముప్పరి పా నెం:

గర్ గాహ్ ("చెయ్యి") రు 11-2-0
 జర్మన్ "ప్లాగ్" రు జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0

తక్కిరముటయొక్క ధర:

బావారెడి 25-14-0 ఫిబ్రవరి 25-14-0, మార్చి రు 25-12-0
 ప్రివ్రెట్ రు 26-0-0
 వేరుసనగ నూనె:—పిపాలతో రు 95.
 తమనము:—(హిల్ డిలివరి) రు 95.

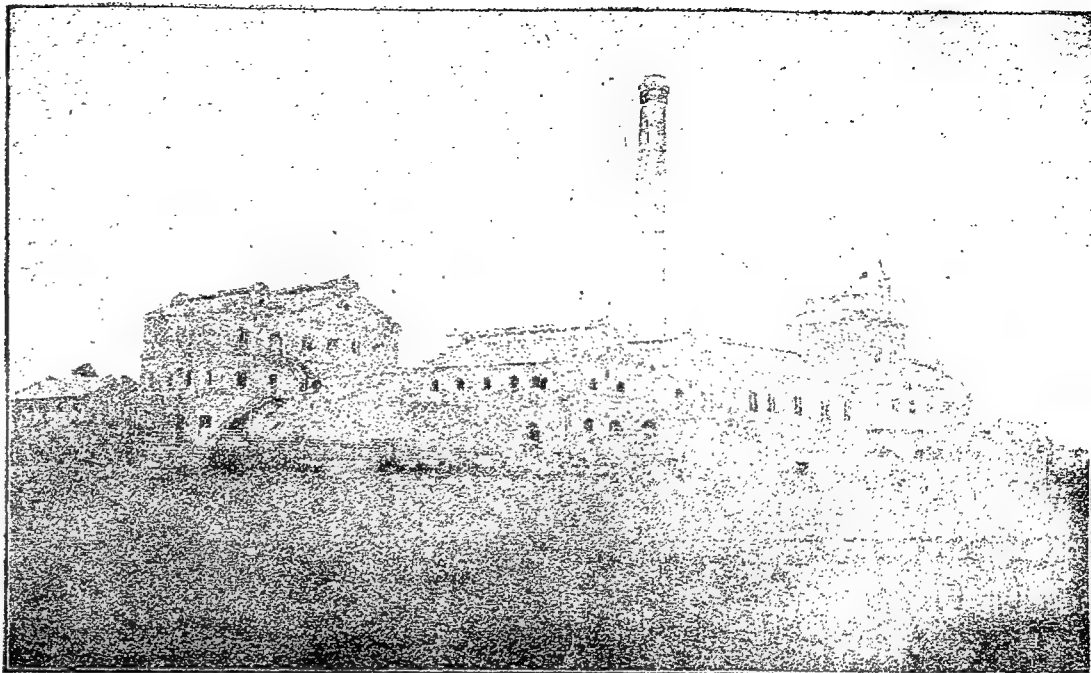
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (8 టు-9) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-12-9 టు 0-18-6
 " (లేటిక) " రు 1-0-8 టు 1-0-9
 " (7-9) బెంగళూర్ రు 0-18-6 టు 0-15-3
 " (లేటిక) రు 1-0-6 టు 1-1-0
 " 6 1/2 టు 8 1/2 బెనాల్సు రు 0-18-7 టు 0-15-0
 " (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-14-0 టు 0-15-3
 " (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-14-0 టు 0-14-6
 గజతోలు రు 0-9-0 టు 0-9-9
 గజమాడతోలు రు 0-15-9 టు 1-0-6
 అవుమాడతోలు రు 1-9-0 టు 1-10-6
 తోలు (పదునుచేసినది) "ప్రెము" రు 2-4-0 టు 2-7-0
 " " "మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-4-0
 గొట్టతోలు " " "ప్రెము" రు 2-6-0 టు 2-8-0
 " " "మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-4-0
 " " "మిడివాడ మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-2-0

తెనగకాయలు

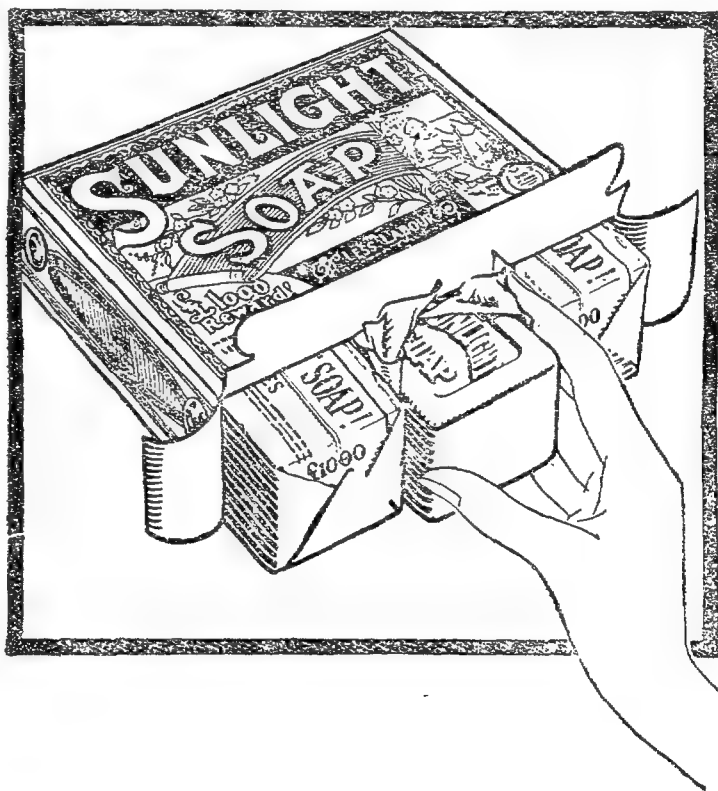
"మిమె" రకము 581 ఫ్రెంచ్ కులు గల
 బాదం 1-కి రు 44-12-0 టు 45-0-0
 కోట్టుగిడ్డంగి డిలెవరి 1-కి అడిపి రు 41-8-0 టు 41-12-0
 వెండి బంగారముల ధరలు
 వనరసు 1-కి (బోకుధర) 18 8 7
 " " (చిల్లరధర) 18 9 0
 బంగారు కులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్) 21 18 0
 బంగారు కులం 1-కి (మింటుబార్) 21 9 0
 వెండి బార్ 100 కులములు రుడి 55 2 0
 వెండి కులం 1-కి 0 9 6

ఆంధ్ర పేపర్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., రాజమండ్రి

దక్షిణ దృశ్యము
 ప్రస్తుతము గుజ్జును, తెల్లకాగితములను తయారుచేయుచున్నట్టి
 పై మిల్లుల ప్రారంభోత్సవము

31-3-1930 తేదిన శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజుగారిచే జరుపబడినది, ప్రజలు నూతన
 వాటాలను ప్రారంభించవలసినట్లు తెలుపుటచే త్వరలోనే మేనేజింగు డైరెక్టరులు నూతన వాటాలను
 ప్రారంభింతురు.

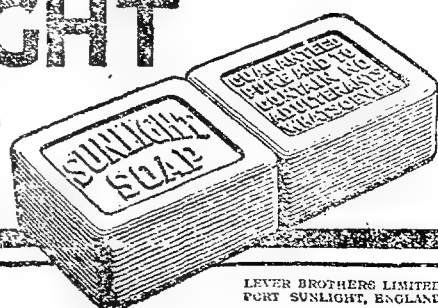
మీ ధనమును నిలువ చేయగలిగిన సబ్బు

సన్ లైట్ సబ్బు స్వచ్ఛమైనది. దీనియందు పశుశ్రమైన సబ్బు తక్కు మరేమియు
 కలియలేదు. సన్ లైట్ సబ్బు యంత చౌకగ ఉండుటకు కారణము దీనియొక్క ప్రతి
 చిన్న భాగముకూడ తనయొక్క పూర్తిపనిని శరవేర్చుకొనియుండుటచేతనే.
 ఇందువలననే ప్రపంచమందుండు సబ్బు లన్నిటిలోనికి సన్ లైట్ సబ్బునే ఎక్కువగ
 నుపయోగించుచున్నాడు. సన్ లైట్ సబ్బును మీయింట్ల నుపయోగించి, యది చేయు
 పనిని, మితవ్యమును గమనించుడు.

సన్ లైట్ సబ్బు

ప్రతి ఒక సన్ లైట్ బ్లౌయి పాల్ 1,000 స్వచ్ఛతను పూచీగా వెంటగొనిపోవుచున్నది.

SUNLIGHT SOAP

X S 134-172

LEVER BROTHERS LIMITED
PORT SUNLIGHT, ENGLAND

బాపట్ల

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఏప్రిల్, 10 :—సాయంత్రము 4 గంటలనుండి వాలంటరీ పూరంతయు గాఢ మహాత్మాకు జయ అను నాదములతో తిరిగి.

ఆరగంటలకు శ్రీయంత మల్లాది యజ్ఞ వారాయణ గారి యింటిపై ఒక బహిరంగ సభ జరిగెను. శ్రీయంత భట్టిప్రోలు నూర్యప్రకాశ రావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయంతులు మల్లాది యజ్ఞ వారాయణ శిష్యులతో సోమయాజులు, హనుమంత పావు, గడ్డం వెంకటకృష్ణయ్యగారు వుప్పు సత్యాగ్రహమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. మల్లాది యజ్ఞ వారాయణ గారు ముచ్చటించుచు వుప్పు అమ్మినవారు ఎంతసేరనులో కొన్నవారుమాడా అంతసేరనులే అనియు ఆసంగతి అంతయు తెలిసియే వుప్పుకొనవలెననియు చెప్పిరి. తదుపరి, నిరంతరము కాంగ్రెసుకు సహకారము చేయు శ్రీయంత మాధవపెద్ది కాలిదాసుగారు (అద్యక్షేలు) కొన వెంకటరావుగారునూ, రామరాజు చెంబురామయ్యగారునూ, మల్లాది యజ్ఞ వారాయణ గారునూ, శిష్టలసాక్షి సోమయాజులుగారునూ, పాతూరి శివరామయ్యగారు, పాపాడ సుజీవరావుగారు, వల్లూరి వెంకటరామయ్యగారునూ, భట్టిప్రోలు నూర్యప్రకాశరావుగారునూ, గట్టుపల్లి ఆంజనేయులుగారునూ, గడ్డం వెంకటకృష్ణయ్యగారునూ తదితరులు నువు పొట్టములను కొనియుండిరి. కొనునప్పుడు పోలీసువారు సభయందుండిరి. సభకు మూడు 1000 వంద ప్రజలు వచ్చియుండిరి. ఉప్పు అమ్ముగా వచ్చినసాము మూడు 60 రూపాయలు అయివుండెను. సభలో మూడు 10మంది తమ్ములు వాలంటరీగా కేర్చుకొమ్మరి ప్రార్థించిరి. వాలంటరీ వర్తనమునూ, బాధ్యతనుగూర్చి వాలంటరీల మీదముగా శ్రీయంత మల్లాది యజ్ఞ వారాయణగారు ముచ్చటించియుండిరి. అమితోత్సాహముతో సభ ముగిసెను.

నందిగ్రామ తాలూకాలో శాంతిసైనికులు

దెవనాడ, ఏప్రిల్ 10:—శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుపంతులు, కుంకర నరసింహంపంతులు, దుగ్గిరాల రాఘవమండయ్యచౌదరి, శ్రీరాం అప్పారావుగారులు నిన్న నందిగ్రామ తాలూకా కొంకంచి గ్రామమున జరిగిన గ్రంథాలయసభ కరవించిరి. శ్రీ దేశోద్ధారకులు సభాధ్యక్షతవహించి బాతీయతా కోర్కెను జరిపిరి. శాంతిసమరమునకు తన సాయమునర్పి కాంతిసైనికులగ చేరవలసినదిగ ఉపన్యాసము లాసంగజడెను. ప్రప్రథమున కొంకంచి వక్తరరావుగారునూ, శ్రీరాం అప్పారావుగారునూ, కుంకర నరసింహుగారునూ, వారి కుమారులను గూర్చి రావుగారు వచి ముప్పదిమందిని కాంతిసైన్యమున చేరిరి. ఇంక చేయు మధ్యక్షులైనవారు చాలమంది యుండిరి. శేషటికొన నుంకర నరసింహంగారి నాయకత్వమున ఒకదళము దెవనాడనుండిబయలుదేరి కంచికల్లమిదుగ వేములపల్లి, చించలపాడు, చంద్రపాడు, నందిగ్రామ, కొంకంచి భీమవరం, ఇగ్గయ్యపేట, పెనుగంచిపాట, కంభంపాడు, వత్సవాయిగ్రామములలో ప్రచారముచేసే యేర్పాటు చేయబడినది. శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు వైరాలు గడచినరాత్రి ఇంటికి వచ్చిరి. తేడు పంతులుగారు బందరు వెళ్లివారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెనాలి తాలూకా అసంతవరం

యా గ్రామమున 3-4-30 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘ యజమాన్యమున మహారాజశ్రీ ప్రెక్కె విశ్వనాథంగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సత్యాగ్రహ సమరమున పాల్గొనబోవు సైనికుల ఆశీర్వాదములకు సభ జరిగెను. శ్రీమత్సరమహంస పరివ్రాజకాచార్య శ్రీ సచ్చిదానందేంద్ర సరస్వతి స్వామిలవారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితుల గురించి యున్నా కాంతిసైనికుల ప్రవర్తనల గురించి యున్నా ప్రజలకు గంభీరపన్యాసము చేసి సైనికుల దీవించిరి. తదుపరి మరికొంత మంది పెద్దలు ఉపన్యసించిన పిమ్మట అధ్యక్షుని ఆంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగించబడెను. సభకు మూడు 200 ప్రజలు హాజరయి శాంతముగా ఉపన్యాసములు ఆలించి సైనికుల ప్రోత్సాహ పరిచినందుకు నిందనములు. - రాత్రి 7 గంటలకు గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. ప్రస్తుతము శక్రేట్రుగి యున్న ప్రెక్కె మల్లికార్జున రావుగారు సైనికులుగా వెళ్తున్నందున వారి స్థానే మరీయోకరిని శక్రేట్రుగి యొన్ని కలు జరిగినది. 4-4-30 తేదీ ఉదయం 6 గంటలకు 10 మంది కాంతిసైనికులు బయలుదేరి జంపని గ్రామము గుండా తెనాలి వెళ్లిరి.

గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘము.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

స్వరాజ్య సత్యాగ్రహయాత్ర

కొణితివాడలో

7 వ తేదీ సోమవారము రిక్తి గంటలకు కొణితివాడలో బహిరంగసభ జరుపబడెను. పెక్కుమంది సత్యాగ్రహయాధులును శ్రీమాన్ ఆ. గోవిందాచార్యులుగారును సత్యాగ్రహ సందర్భమునుగూర్చి వివరించుచు ఉపన్యసించిరి. గ్రామము పక్షమున 116 రూ॥ స్వరాజ్యకట్టుము సమర్పించబడెను. 6 గురు గ్రామస్థులు సత్యాగ్రహదళములో చేరిరి. ఇంకను పెక్కుమంది రెండవదళములో చేరుటకు కొద్దిరోజులలో సత్తుమని వాగ్దానము చేసిరి.

సాయంత్రము 6 గంటలకు సభ ముగింపబడెను. సత్యాగ్రహదళము రామసంక్తిర్తనము చేయుచు బయలుదేరి పాలమూరునకు బోవుదారిలో సరిగా సాయంత్రము 7 గంటలకు మైదానముపై గూర్చుండి ప్రార్థనలను జరిపి భగవద్గీతాపారాయణము కావించిరి. పిమ్మట ప్రయాణము సాగించి 8 గంటలలోపునే పాలమూరు చేరిరి. పురజనులు బాహుభంజితోను భజనలతోను ఎదురు వచ్చి శ్రీమాన్ ఆ. గోవిందాచారిగారి మెడలో పూలమాలికలు వైచి దళమునకు హారతులసంగి పురపిఠుల నూరేగించిరి. పతాకవందనోత్సవమును బహిరంగసభయు జరిగెను. శ్రీయంతులు ముండుబ దొడ్డయ్యచార్యులు, చెంగలపల్లి చిట్టి పంతులు, ముడుంబ నరసింహాచార్యులుగారు వైరాలును వైవాధ్యక్షులును గంభీరపన్యాసములు గావించిరి. సభ కిటకిట లాడుచు నుండెను. గ్రామము అతీవము వచ్చి మహాత్మాహనుతో ఉపన్యాసములు వినిరి. సభలో ఒకరు చేతి బంగారు ఉంగరము తీసి స్వరాజ్యసత్యాగ్రహనిధి కర్పించిరి. కలిసిండి పెదనీలాద్రిరాజుగారు 1116 రూ॥ లను కొద్దిరోజులలో స్వరాజ్యనిధికి తీసికొని వచ్చి ప్రథమకట్టుముగా నిర్మించుమనియు, తామును తమకుటుంబములో నందరునుగూడ రెండవదళములో వాలంటరీగా చేరి మట్టపాలెములోనే మకాముపెట్టియుండి అసఫరములైన ఖర్చులు భరించుటకు ఎంత సామ్రైప్యము తామే భరింతు మనియు వాగ్దానము గావించిరి. వారి పిల్లల నిద్దరిని ప్రథమదళములో వాలంటరీగా చేర్పించిరి. ఇంకను పెక్కుమంది వాలంటరీలను తీసికొని కొద్దిరోజులలో మట్టపాలెము చేరుదుమని చెప్పిరి. 82 రూ॥ లు ఇతరచందాలు వసూలయ్యెను. సభ ముగియునప్పటికి రమారమి 10-20 గంటలయ్యెను.

వేనుమంట్ల గ్రామములో

8 వ తేదీ ఉదయమున ప్రార్థనలూ, భగవద్గీతాపారాయణము పూర్తి గావించుకొని సరిగా 6 గంటలకు సత్యాగ్రహదళము పెనుమంట్లకు బయలుదేరెను. రమారమి 8 గంటలకే పెనుమంట్ల ప్రాంతములకు సత్యాగ్రహదళము రాగా పోరులు మంగళ వాద్యములతో ఎదురువచ్చి కర్పూరహారతిసోసంగి శ్రీమాన్ గోవిందాచారిగారి మెడలో పూలదండలు వైచి సమస్తముతో పురపిఠుల నూరేగించిరి. దారిలో శ్రీయంత కొణ్ణేటి వెంకయ్యగారు తమగృహమువద్ద సత్యాగ్రహదళమునకు కర్పూరహారతి సోసంగి రూ॥ 10-0-3 పక్షములోనుంచి సత్యాగ్రహ నిధికి సమర్పించిరి. నగరసంక్తిర్తనము విజయగృహోత్సవము జరిగిన తర్వాత పశ్చిమగోదావరిజిల్లా దావకర్ణుడని ప్రసిద్ధికింది శ్రీదాట్ల నీలాద్రిరాజుగారి భవనమునది విశాలమగు వాకిటియందు గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగెను. శ్రీయంతులు జోన్సల సీతారామస్వామి, టేకి మీరబ్రహ్మం, పంగలూరి శ్రీరాములు, కలిసిండి బంగారాజు, ఉప్పులూరి పట్టాభిరామయ్యగారును సైన్యాధ్యక్షులును గంభీరపన్యాసములు గావించిరి. దావకర్ణుడు శ్రీదాట్ల నీలాద్రిరాజుగారు భీమవరం (జిల్లా మహాసభ)లో 1116రూ॥ స్వరాజ్యనిధి కర్పించియుండియు మరల నిప్పుడు తమమనుజుడు బంగారాజుగారిచేత మరల 116 రూ॥ స్వరాజ్యనిధికి సమర్పించిరి. ఇంతలో సండేట్రెమ్మ పత్రికను ఎవరో తెచ్చియచ్చిరి. అందులో గంధిమహాత్ముడు దండ్రిలో ఉప్పుసత్యాగ్రహమును సారంభించి శాసనోల్లంఘనము చేసినట్లును పోలీసువారిచేతను చుట్టుపట్టలేకుండ పోయినట్లును గల భాగములను శ్రీగోవిందాచారిగారు చదివి సభ్యులకు విని, పించిరి. శ్రీగంధిమహాత్ముడొసంగినసందేశమును చదివి ఆసందేశమునందలి విషయములను వివరించి చెప్పిరి. సభలో జయజయ ధ్యానములు చేలరేగెను. శ్రీయంత వంక నూరిశాస్త్రిగారి నూపనపై ఈరోజున కొందరు వాలంటరీ మూడు నాలుగు ప్రత్యేకశాఖలు గ బయలుదేరి పెనుమంట్లలో ఇంటింటికి పోయి విదేశమస్త్రములు ప్రోగుచేసి తెచ్చుటకు ఖడ్గధువస్త్రములు విక్రయించుటకును మధ్యాహ్నము మరల బహిరంగసభ జరిపి సభలో ఇంకను శ్రీ గంధిమహాత్ముని సత్యాగ్రహవివరములను ఇతరముఖ్యులయములను సభ్యులకు ఉపన్యసించుటకును విదేశమస్త్రధానము జరిగించుటకును గ్రామమునందలిదేశభక్తులను సత్యాగ్రహదళములో వాలంటరీగా చేర్చుటకును తగిన ఏర్పాట్లు జరిగించుటకు ఆధ్యక్షులు అనుమతించిరి. ఈరోజున మధ్యాహ్నము సభలో పోరులకేసు లింకను సమర్పించుకురనియు పెక్కుమంది సత్యాగ్రహదళములో చేరుదురనియు తెలియుచున్నది. (ము. న.)

మచిలీపట్నము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, ఏప్రిల్ 10:—శ్రీయంత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు గత రాత్రి యీ పట్టణమునకు వచ్చిరి. దావూరు పట్టాభి నీరారామయ్యగారితో యుక్తింతనపు మొచ్చటించిన పిమ్మట, వలంటరీలకు ధూళిపాటి నుబ్బారావు, గోవిందరాజులు నూర్యప్రకాశరావు, తమ్మన నరసింహం గార్లను తీసుకొని కొన ప్రాతందలి ఉప్పును తీసుకొని వచ్చుటకై మోటారుపాద వెళ్లిరి. అచ్చట ఉప్పును త్రొక్కి-వేయ పోలీసువారు ప్రత్యేకముగ నియమింపబడి, త్రొక్కి-వేయుచున్నను, మంచి తెల్లని ఉప్పు కండ్లు కుప్పలుగా పడియుండెను. ఒక (నోట) మాత్రము పోక్కిన ఉప్పు బాగుగ లేదు. పోలీసువారు యిటీవలనే త్రొక్కి-పాడుచేసినందున చెడిపోయెను. ప్రకాశంగారునూ, ముగ్గురు వలంటరీలను మోకాటిలోను బురదలోనికి దిగిరి. పెననే ఉప్పు బెత్తికలు తేలుచుండెను. ఒక ఆరగంట సేపులో ఒక ఆరబస్తా ఉప్పు అచ్చులు ప్రోగుచేసిరి. ఆ ఉప్పు లివర్సులు తెల్లని ఉప్పువలే, ధవళముగా నున్నది. ఇద్దరు గ్రామస్థులు గూడ వారికి తోడ్పడిరి. పిమ్మట ప్రకాశం ప్రభుత్వము ఉప్పుతో బయలుదేరి రానుద్యుక్తు లగుచుండగా, పోలీసువారి మోటారు వచ్చెను పోలీసువారు మోటారు కారలో ప్రకాశంగారి మోటారును వెంటంటి, 4 మైళ్లదూరమునున్న చిన్నాపురమువరకు వచ్చిరి. ప్రకాశంగారు ఉప్పుతోనున్న మోటారు చిన్నాపురము గ్రామములోని కేసి, సత్యాగ్రహదళముల కేర్పాటుచేయబడిన శిబిరమువద్ద ఒక ఆరగంటసేపు ఆగెను. ప్రకాశంగారు కొలెదిరిమువములు గ్రామస్థుల సభలో ఉప్పు సత్యాగ్రహమును గూర్చిఉపన్యసించెను. పోలీసువారి మోటారుమాత్రము అపూరిలోనికి రాకండతప్పుకొని పోయినది. బందరు పూరిబయటనున్న టోలుగేటువద్దకు ప్రకాశంగారు వలంటరీల ఉప్పు ఉన్నకారు వచ్చేసరికి సాల్పు సరిగ్తో ఇన్స్పెక్టరు, సాల్పుసబుఇన్స్పెక్టరు, జిల్లాపోలీసు నూపర్నాంటు, ఐదుగురు పోలీసు భటులు ప్రకాశంగారిని “మివద్ద ఉప్పు ఉన్నదా” అనిపక్షించిరి. ప్రకాశంగారు “ఉన్నది” అనిజవాచిచ్చిరి. పెంటనే పోలీసుసబుఇన్స్పెక్టరు ప్రకాశంగారి కారులోవున్న ఉప్పుబస్తానుదొర్లొప్పుముగాను, జలసంతముగాను లాసుకొని పోలీసు మోటారుపాద వేసుకొని గొనిపోయిరి. ప్రకాశంగారి వెంటనున్న వలంటరీ పెద్దను గూడ పోలీసు వారు వ్రాసుకొనిరి.

ఉత్తరరాష్ట్రము

నాయకుడగు గోపబంధు చౌదరిగారి అరెస్టు
కలక్, ఏప్రిల్ 9:—ఉత్తరరాష్ట్ర నాయకుడగు గోప బంధు చౌదరిగారు చందోలు గ్రామములో 144 పెక్కును అతిక్రమించినందులకు అరెస్టుచేయబడి, కలక్ చెరసాలలోనుంచబడెను. ఆరోజు రాత్రియే కలక్త్రా ఒడ లేబరుయూనియన్ సభ్యుడగు పూర్ణచంద్రబోసుగారు మాడ ఆపెక్కుక్రిందనే అరెస్టు చేయబడెను. కిరి అరెస్టులకుగాను పూర్ణచారితాళము యేర్పాటు చేయబడినది. గ్రామములో ఈ కేసింపు మ యేర్పాటు చేసినందుకు 14 విద్యార్థులుగూడ అరెస్టు చేయబడిరి. (శ్రీ వెస్.)

పంజాబు రాష్ట్రము

మగవారు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించలేనిచో గాజులు తోడుగుకొనుడు
జఫరాల్లిఖాన్ గారికి గాజుల బహుమతి
లహోర్, ఏప్రిల్ 9 :—ఒక మీరమాత ఒక పెట్టెలో గాజులజరను పెట్టి దానితోమాడ భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము పురుషులుగడింపజాలనిచో గాజులు తోడిగొనియోనుడు అను ఉత్తరమును తమకు పంపెనని జఫరాల్లిఖాన్ గారు సత్యాగ్రహ సభలో చెప్పి నప్పుడు సభికులు లజ్జా వనత ముఖులైరి. ఈ గాజులను సభికులకు పంచిపెట్టుదునాయని జఫరాల్లిఖాన్ గారుడగగా ‘వద్దు’ దేశస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించెదమని సభికులు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. (శ్రీ వెస్.)

బెడే ఫర్డు డచెనుగారి విమానయాత్ర

రుగ్గీ, ఏప్రిల్ 10:—బెడే ఫర్డు డచెనుగారు ఈదినము ప్రార్థననే అనుకూలమైన వాయుపరిస్థితులందు కేళుటవును నకు సారెపురుగు అను విమానమున బయలుదేరిరి. కిరు దినము నకు 1000 మైళ్ల వొప్పున ప్రయాణముచేసెదగు. ఆ మొదలమున్న 64 సంవత్సరములు, సాయంత్రమునకు అట్టిర్లు పట్టణమును చేరవచ్చును. (అసోసియేటెడు వెసు.)

శాంతి సైనికులు

ఘంటశాల

మహాత్ముని, అనహామోద్యమమునెడల 1920 సం॥ శాసనసభా బహిష్కారవిషయములో, కాశీవోట్లపై ట్రేజరీ, పంపిన యీ గ్రామము, అప్పటినుండియును, ఉద్యమము నెడల నెక్కుడభిమానమును జూపుచునే యుండెను. దేశమునకై, కష్టముల కేమాత్రమును వెరవక యెల్లరికిని మార్గదర్శకులై, త్యాగమును జూపి, యిటీవలనే శ్రీకృష్ణజన్మస్థాన మలంకరించిన శ్రీయుత గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యచౌదరిగారి స్వగ్రామ మిది. వారికృషి వలన నిచట భిక్షులు ఉద్యమము, ఆంధ్రదేశమంతటను ప్రఖ్యాతి గాంచెను. వారు గ్రామమును విడిచినది మొదలు యిచ్చట గొప్ప సంబలము కలిగినది. వారియనుచరులు, ఎక్కుడుత్సాహముతో కాంగ్రెసు పనులు కొనసాగించుచుండుటయే గాక వారు చెరసాలకు వెళ్లినపుడు గ్రామముల కొనసగిన పవిత్రసం దేశమును శిరసా వహించి, రాజోపుశాంతిసమరమునకు యథా శక్తిని ద్రవ్యమును సమర్పించి, శాంతిసేనను సమకూర్చిరి. యువకులెల్లరును, ఉత్సాహముతో శాంతిసేనలో చేరిరి. ఈసేనను రెండుమాడు దళములుగా నేర్పాటుచేసి, ఒక టాకెటిగా వెళ్లుటకు నిశ్చయింపబడి, అందు మొదటిదళము, నేడు శ్రీరామనవమి పవిత్రదినమున గ్రామమునుండి బయలుదేరి బండరు లో తూర్పు, పశ్చిమకృష్ణాల, శాంతిసైనికశిబిరమునందు చేరి శిక్షణబడుచుండు వెళ్లిరి. వీరు బయలుదేరి వెళ్లుటలో గ్రామమునందలి ప్రజలలో అపూర్వమైన యుత్సాహము కలిగినది. నేడు ప్రాతఃకాలము శాంతిసైనికులెల్లరును సుస్సాతులై, నగరసంక్రమణము గావించిన పిమ్మట, ఈ గ్రామములో చేరిన ఘంటశాల పాలెమునకు వెళ్లి, అచట పెద్దలయవయవతన, సెలవును పొంది వచ్చిరి. గ్రామమువారు వెళ్లినచోటలెల్ల కర్పూరహారతు లాసంగి గౌరవించిరి.

క్రిందటిరోజు సాయంత్రము, గ్రామములో, వారి వీడ్కోలునిమిత్తం గొప్పసభ జరిగినది. శ్రీరామనవమిపుణ్యదినమున, వీరు గ్రామమును వీడివెళ్లిరి. ఆనాటిసాయంత్రము ను మారు 8 గంటలకు, గ్రామజేవుడగు శ్రీ జలధీశ్వరనియాలయము సమీపమునుండి, వీరిప్రసానము జరిగెను. గ్రామములో ఎన్నడును చూడరా, అపూర్వమైనభక్తితో వీడివీడ్కోలుకొరకు పెద్దలు, స్త్రీలు బాలుకు ఎల్లరును, తుణకాలములో చేరి, శ్రీజలధీశ్వరస్వామి సాన్నిధ్యమున, నీశాంతియోధులు స్రుమాణ మొనర్చి విజయములు కలుగుటకుగాను మహావాళిర్వాదము పొందిరి. పెద్ద లందరను వీరిపైని అక్షతలు చల్లి ఆకిస్సుల కొసంగి సుదురును ఘంపరు నుంచిరి. ఆచార్యము అపూర్వముగా నుండెను. ఎంత ప్రయత్నముచేసినను సమాచేత పరుపజాలని ప్రజ అప్రయత్నముగ, త్రుటికాలములో చేరి, భక్తివిశ్వాసములను జూపుట యీ యుధ్యమము కేవలము వైప్రసంకల్పము వలన ప్రారంభమై ప్రజాహృదయములలో గాఢముగ నెలకొని నట్లు స్పష్టపడినది. అంతట గ్రామమును వీరుసంతోషో ఈజన సమాహవంతయు నుమారు ఒకభగ్గంగు పొదుగున, యిసుక వేసిన చాలమండునట్లుండెను. నుమారు 4 గంటలకు వారు గ్రామమును విడిచిరి. ఎల్లవారి నయనములనుండియును, ఆనంద బాష్పము లుద్భవించెను. వీరి ప్రియమాలలు, ధర్మపత్నులు వీరికి మంగళాశీర్వాదములొసంగి, పూలమాలలను కంఠమున నుంచిరి. కొలదివినములలో రెండవదళము బయలుదేరి వెళ్ల నున్నది.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా
రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

ఈస్టరు నెలపుట

బెంగళూరు, మైసూరుకు పోయి చూచుట

చుట్టుతిరుగు యాత్ర టిక్కెట్లు

మదరాసు, బెంగళూరు, మైసూరునుండి తిరుగువచ్చుటకుగాను
1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 11 వ తేది మొదలు
21 వ తేది వరకు యివ్వబడును.

1980 వ సంవత్సరము మేనెల 5 వ తేది రాత్రి 12
గంటలవరకు తిరుగు ప్రయాణములకు ఉపయోగించవచ్చును.

	రూ. ఆ. పై.
1 వ తరగతి	48 0 0
2 వ తరగతి	28 12 0
3 వ తరగతి	8 12 0

సా॥ 6-30 X బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా॥ 9-30 X

ఏప్రిల్ 5 తేది మొదలు 13-4-30 తేదివరకు

శ్రీరామనవమి మహోత్సవ ప్రత్యేకప్రదర్శనము

సంపూర్ణరామాయణము

(21 భాగములు)

మూడవ దఫా 7 భాగములు 11, 12, 13 తేదీలందును ప్రదర్శింపబడును.

రచయిత
విదికారి
కవిత్వము.

మలయచందనము

రచయిత
కానీసం
నమ్మన

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
నేగయాగ్యతాపత్రకలు పొందినది. మొదటి 2-4-0 దీని కనుపానం ఎండనలెం కొన్న 8-0-0 రెండును భిక్షులతో 8-12-0
సుధాసారము, నవాయకి రాజౌషధము సీసా 4-0-0
గంధర్యభార్య, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా
20-1 72

ఏషియనుఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు
కావలసియున్నారు. ఇని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు
రూ. 1000 లకు రూ. 300 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.
ఎ. ర. మలకవివెంటనా నే యుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

మహమ్మదీయులు స్వాతంత్ర్యసంగ్రామములో చేరుట

టిప్పరా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని రాశీనామా
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 9—దేశమంతయు సంపాదనాక్షత్తు
యన నిమగ్నమై యుండ రాను కాసనసభలో సభ్యుడుగానుం
డబాలసని చెప్పుట టిప్పరాజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడగు మార్వి
అక్రమప్రదీక చౌదరిగారు తన కాసనసభ్యత్వమునకు రాశీనామా
నిచ్చినారు. వారి యుద్ధోభస వలన సత్యాగ్రహోద్యమములో
పాల్గొనుటకు ముస్లింవర్గము లీన అను సమితి యేర్పాటు
చేయబడినది.

వంగనాయకుల ప్రకటన

మహమ్మదీయులు స్వాతంత్ర్య పోరాటమునందు పాల్గొ
నవలెనని కోరుచు అక్రమప్రదీక చౌదరి, మహమ్మద్
చేమల్ ఆలమ్, జులాయీద్ రావూ, సంకర్షిక్ అహమ్మద్
గారలు (రాశీనామానిచ్చిన కాసనసభ్యులు) ప్రకటనగావించు
చున్నారు మహమ్మదీయులు కాంగ్రెస్లో హెచ్చుగారి చేరి
పవిత్రస్వాతంత్ర్య పోరాటమున పాల్గొనినగాని వారిహక్కులు
సరిగా రక్షింపబడకాలవని వారిప్రకటన తెలుపుచున్నది.
(శ్రీ ప్రె.)

కాంగ్రెసులో హరితాళము ఘుగియుట

కాటాయ్, ఏప్రిల్ 9:—దుకాణములను మాయుటకు
కాంగ్రెస్ కమిటీవారు కారకులు కారని స్థానిక కాంగ్రెస్ సం
ఘమువారు చెప్పుటచే బకారులోని దుకాణదారులు తమతమను
కాణములను తెరిచిరి. ఆధికారులు విడ్డుపూరునుండి సరకులను
తెప్పించుచున్నారు. ఆధికారులకు అమ్ముకుండ దుకాణములను
మాయుట దుకాణదారుల యుద్దేశ్యమైనచో తాము సరకులను
తెప్పించి సరసమగ్రధరలకు ప్రజలకు ప్రజలకిత్తుమనిగూడ అధి
కారులు చెప్పుచున్నారు.
(ఆ. ప్రె.)

ఆలమర్దులో ఖాదిస్తోరు

ఆలమర్దు, ఏప్రిల్. 10:—అఖిలభారతసంఘపు ఆం
ధ్రశాఖవారు ఆలమర్దునందు ఒక బ్రాంచి నేతృత్వప తీర్మా
నించిరి. భరావత్తునిచ్చి సరకు తీసికొనినట్లుట వరసెంహదేవ
సత్యశాసాధుగారు బండరు వెళ్లిరి. 10 వ తేదిని బ్రాంచి
స్థాపింపబడును.
(తంజివార్)

ఉప్పనత్కాగ్రహము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, 9-4-30:— నేటిసాయంత్రం గాంధీపా
ర్శనందు కామనానలక్ష్మి త్యుచౌదరిగారిఅధ్యక్షతనగొప్పసభ
జరిగెను. ఆసమయమున స్వరాజ్య ఉప్పు అనగా అయ్యదేశర
కాశేక్వరరావుగారు సముద్రమువద్దకు వెళ్లిఉప్పుకాసనమును తిర
స్కరించి తెచ్చిన ఉప్పుఅమ్ముబడిననుదూరవెంటటరంగాచా
ర్యులుగారు ఉప్పువట్టెతిరస్కారముయొక్క అవశ్యకతనుగూర్చి
విపులముగముచ్చటించిరి. ఆచార్యులుగారును గాదిరాజాచెంకలై
శ్వరరావుగారును డాక్టరు శర్మగారును ఈఉప్పునుట్టిలమిరి. ఆ
నేకమంది ఉప్పుకాసనధిక్కారము చేసి ఉప్పుపాట్లములను పది
అముదుర్చుపాయలు ఇటుల్లధరలు పెట్టికొనిరి. అత్యుత్సాహ
ము ప్రబలియుండెను. ఇంగ్లం అనేకమందికొనేవారుమందును
వచ్చిరిగాని అమ్మకము యీరోజున ఆపబడినది. ఇట్లు కాసన
ధిక్కారమును చేయుదుమని దళనాయకులగు శ్రీడాక్టరు
చెలిదండ వేంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు బెజవాడ
జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారికి తెలిపిరి. కాని యేమియు చర్య
పుచ్చుకొనబడలేదు.

విదేశవస్తువులబహిష్కరణము

పండిత మాళవ్యగారు లాహోరులో
ప్రచారము నలుపుట

లాహోరు, ఏప్రిలు 10:—పండిత మాళవ్యగారు నిన్న
టిదినము ఇచ్చటికి వచ్చిరి. స్వదేశ ఉద్యమమునకు ప్రోత్సాహ
ము నొసగి విదేశవస్తువులను బహిష్కరించు విషయమై వీరు
ఇచ్చటి నాయకులతో కలసి మాట్లాడిరి. విద్యావంతులు ఈవి
షయమై నాయకత్వము వహింపవలయునని వీరు అభిప్రాయము
తెలుపుచున్నారు. నేటిదినము విద్యార్థులతోను న్యాయవాదుల
తోను ఈ విషయమై మాట్లాడెదరు. సాయంకాలము పౌరస
భయం దుపన్యసించెదరు.
(శ్రీ ప్రె.)

అగర్వాలా ఆశ్రమమున రెండుబొంబులు దొరకుట
ఫజిల్గా, ఏప్రిలు 10:—నేటిదినము పోలీసువారు
అగర్వాలా ఆశ్రమమును పోదాచేయగ రెండు బొంబులు దొరికి
నవి, పోలీసువా లొకరిని ఆరెట్టు చేసిరి.
(శ్రీ ప్రె.)

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది.)

బంటిమిట్టయందు బ్రహ్మాత్మవము

క్రి. కోదండరామస్వామికి, 1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 7 వ తేది మొదలు 17 వ తేదివరకు గృహవాసము, ఏనుగువాసము, రథోత్సవము, సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవము, జరుగును.

1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 6 వ తేది మొదలు 21 వ తేది వరకు, బంటిమిట్టయందు యీ దినవ కనిపించిన ప్రేమ నులకు సరస్వతైన 8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్టు సాధారణ మైన పాపంజర బండ్లకు (మెయిలుకుగాని ఎక్స్ ప్రెసుకుగాని లేదు.) ఇవ్వబడును. సడరు టిక్కెట్టును, 1930 వ సంవత్సరము మే నెల 5 వ తేది రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగుప్రయాణము వకు ఉపయోగింపవచ్చును.

ప్రేమనకుండి	8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్టు. రూ. అ. పై.
మదరాసు	8 4 0
తిరుత్తణి	2 18 0
పాంబడి	2 10 0
నగరి	2 7 0
కేపనంబ	2 5 0
పుత్తూరు	2 8 0
తరుగు	2 1 0
పూడి	1 15 0
తేనెకుంట	1 18 0
మామంమారు	1 9 0
శెట్టిగుంట	1 4 0
కోడూరు	1 1 0
ఆనంతరాజుపేట	1 0 0
యవారంపాడు	0 18 0
రెడ్డిపల్లి	0 12 0
రాజుపేట	0 8 0
నందలూరు	0 5 0
కడప	0 6 8
కృష్ణాపురం	0 8 3
గంగయ్యపల్లి	0 11 0
కమలాపురం	0 18 0
యెర్రగుడిపాడు	0 15 0
యెర్రగుంట	1 1 0
కలమల	1 8 0
మార్గమారు	1 5 0
మంగపట్నం	1 9 0
కొండాపురం	1 12 0
తేగడిపల్లి	1 15 0
పంగమరు	2 0 0
రాజేపత్రి	2 4 0
బూటూరు	2 7 0
రాయల్ చెరువు	2 11 0

పై కనిన చార్జీలో లిప్తలప అర్థ చార్జీయే తీయబడును యాత్రికులపన్ను పూర్తిగా వసూలు చేయబడును.

బక టెషథ విసోదము

మరియు:

కలరా నివారిణి!

హాజ్యోటీస్ అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

గ్రహురకాలమునం దున్న వాటిలో అమానుషమైన ఓషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గణమున్న మున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన ధరలు రూ. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్
హోమియోపతి, నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

జి. ఐ. పి. రైల్వే సమ్మె

కార్మికుల సత్యాగ్రహము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:—నిన్న ఉదయము దాదర, నుతం బస్తేవనులమధ్య 30 మంది కార్మికులు రైలు పట్టణమీద బండికి అడ్డుకుని కూర్చుండిరి. పోలీసువారువచ్చి వారింటికిలను ఆరెస్టు చేసిరి. మువ్వరు వారింటికిలకు బలము గాయములు తగిలెను.

నేటికను నాగపూరమున 15 మైళ్ల దూరమున బూటి పోరిస్తేవనుల జి. ఐ. పి. రైల్వే పనివారలు సత్యాగ్రహము చేసిరి. బండిలో ఒకరు ఆపాయపు గొలుసును లాగిరి. సమ్మె దారులు రైలుపట్టణం అడ్డుకుని పండుకొనిరి. బండికడకుటకు పీలులేకపోయెను. మాజిస్ట్రేటు వచ్చి సత్యాగ్రహాలను ఆరెస్టు చేసిరి. ఇందున్న మెయిలుబండి గంటకాలము ఆలస్యమయ్యెను. బండిలో పోలీసువా రుండి బండిని నడుపుచున్నారు.

వీరై రైల్వేస్టేషను 12 వ స్టేషనుకైండ్ కేసు లేబడి నది రైల్వే ప్రమాదములకు అపాయము కలగజేయుట అనునీ రమును ఈ స్టేషను నిరూపించుచున్నది.

రూకరుగారికి శిక్ష

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:—జిల్లా మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరవునకు విరుద్ధముగ సమ్మెదారుల సభయందు ఏప్రిల్ 8 వ తే దీన ఉపన్యసింపించినందులకు జి. ఐ. పి. రైల్వే పనివారల సభపు అధ్యక్షులకు రూకరుగారికి 2 నెలల సామన్యశిక్ష 10 రూప్య ముల జరిమానాను మాజిస్ట్రేటు విధించిరి.

మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరవునకు విరుద్ధముగ సమ్మెదారుల సభయందు దుపన్యసింపించినందులకు గిర్మికరుగారు సభపు సభ్యు లగు లాలిచెండిగారు ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. పై.)

బండివాళ్ల సత్యాగ్రహము

బండివాళ్ల సంఘపు అధ్యక్షునిపై కేసు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 9:—బండివాళ్ల సంఘపు అధ్యక్షు లును, మునిషిలు కొన్నిలకును అను మదనమోహన బర్మాను గారి మీదను సంఘపు కార్యదర్శి యగు బకింముకర్మి మీదను బండి వాళ్లను సత్యాగ్రహము నకు ప్రోత్సహించినందులకు కేసు లేబడినది. ఇదేనేరము గాడ్ పోలు, స్వామి విశ్వానందగార్లపై మోపబడినది. నేటికను విచారణయందు నిందితులు తాము నిర్దోషులని వాదించిరి. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. పై.)

సులభముగా

దగ్గును
ఆపుజేయ
వచ్చును.

నిజముగా ఉరటను, పొట్టమును గలిగించును. గడచిన 50 సం॥రములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొదలగువారు ప్రపంచమునం దంతయు

చాంబర్లైన్సు

దగ్గునివారిణినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక ఇతరహానికరమైన వస్తువు లిందులో కలియుటలేదు. దగ్గులను, జలుబులను, విడ్డెలనువచ్చు కింకవాయువును ఇదిపారదోలును. ఇన్ ఫ్లూంజా, రొమ్ముపడితము, ఊపిరితిత్తులకు హానికలిగించు నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు అటంకపరచును. అనేకరకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమంతటను ఎప్పుడును

పైన అభారపడి యున్నారు.

ప్రపంచమంతటను చాలకాలమునుండి విఖ్యాతమిండి

విశ్వావధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుం విచ్చును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

CHAMBERLAIN'S

కూలనోష్ణి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి,
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

మహాత్ముని సత్యాగ్రహముపట్ల విదేశీయుల సానుభూతి

అమెరికాలో పత్రికల ఆఖండ సచిత్రము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో 2000 దినపత్రికలు సత్యాగ్రహవార్తలను ప్రకటించుచున్నవి. శ్రీమతి సరో జినీదేవిగారు ఇండిలోను అటులోను భీమరథులోను ఉప్పు తీసిరనియును, సమిష్టి శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించబడె ననియును, యీ 2000 దినపత్రికలను అమెరికాదేశమునం దంతటను గల యితర పత్రికలునుగూడ ప్రకటించెను” అని బొంబాయి క్రాని కలు పత్రికకు ప్రత్యేకముగా న్యాయాయుషండి శేడు తతి వార్త వచ్చినది. (శ్రీ పై.)

జపాను భారతీయుల సానుభూతి

మార్చి 12 తారీఖున జాతీయపతాకాభివందనము

స్వాతంత్ర్యసిద్ధి యగువరకు దాని నిండినవరు

టోక్యో, మార్చి 18:—భారతదేశపత్రికల నూతన యుగ ప్రారంభ దినముగా పరిగణించి ఆ దినమున జపానులోని జాతీయవాదులకు భారతీయులు గొప్ప ప్రదర్శనమును గావించిరి. భారతదేశమునకును జపా నకును చాల దూరముండినను ఆ దూరమును లెక్కజేయక భారతీయుల కష్టములను తమవిగానే పరిగణించి వా రు క మ కూ రు వ ద్ద స మా కేశమైరి. 11 గంటలకు రాష్ట్ర బీహార బోసుగారును మరికొంద రును జాతీయపతాకను ప్రకటించి దానికి అభివాదనము గావించిరి. జాతీయవాదులకు జయముచేకూరువరకును ఈ పతాకను దించువని వారు ప్రతిజ్ఞపైకొనిరి. ఈపతాకముట్లు చేసి వారు భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమోద్ధైక శక్తవంతుని ప్రార్థించిరి.

ఈ కలము చాలాపవిత్రమైనది. 500 సంవత్సరముల క్రిందట ఒక జపానువాయకుడు జపానులోని వివిధ రాష్ట్రములను ఏకము చేసెను. వీనాదేశపు మహానాయకుడగు డా॥ సన్ టోనేనుగాకూడ యిక్కడనె ప్రదర్శనము గావించిరి. భారతజాతీయోద్యమమునందు సానుభూతిగల జపాను వాగకూడ పలువురు సభకు వచ్చిరి. (శ్రీ పై.)

కొనుడు; ధరింపుడు; ఆనందింపుడు

పెద్దాపురం శ్రీ లక్ష్మీ శిల్కు ఫ్యాక్టరీలో

తయారగు శిల్కుబట్టలు, చీరలు, కోటింగులు, పర్తింగులు వగైరా అతి చౌక.

చాలమన్నిక

హిందూదేశములో ప్రతిమూర్ఖేట్టులోను మా శిల్కులు దొరుకును. కొనునప్పడుమాత్రము మా ప్రేమచూర్మలను నీళ్లను చూచి కొనుడు. యితర ప్రేమచూర్మలను చూచి తక్కువ నాణ్యమయిన సరుకులను కొని మోసపోకుడు. శాంపిల్ను ఉచితము.

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రొడ్యుటర్లు, శ్రీలక్ష్మీ శిల్కు ఫ్యాక్టరీ, పెద్దాపురం తంజివిలాసము } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)
"శిల్కుగుడ్సు" }
Silk Goods.

తక్షణమే కావలయును

సంగ్రహకల శ్రావణి కార్యక్రమము జీతము నె 1 క రూ 50, మతిము 25-రూపాయలు.

ఆర్యక అమ్యారెన్సుబ్యాంకి లిమిటెడ్ నెం 4 ఎర్రబాలుకెట్టిది జి. టి. మద్రాసు.

విదేశ వస్తువు బహిష్కరణము

కలకత్తావిద్యార్థులు పాఠశాలలను వదిలి బహిష్కరణోద్యమము జరుప సంకల్పించుకొనుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 9:—నేటిదినుము సిటికాలేజి విద్యార్థులెవ్వరును కళాశాలకు వెళ్లలేదు. నేటిదినుము సంవత్సరపు పరీక్షలు జరుగుచున్నను ఎవ్వరు వెళ్లలేదు. అందుచేత ఎండకాలపు సెలవులకు కళాశాల మూయబడినది. నెంటుపాల్కు విద్యార్థులకు కళాశాల విద్యార్థులూడ నేడు కళాశాలకు వెళ్లలేదు. హృషీకేళ పార్కునందు విద్యార్థులు ఒకసభ జరిపిరి. విద్యార్థులు పాఠశాలలను వదిలి జాతీయవాదమున విదేశీవస్తువుల బహిష్కరణమునకై పని చేయుమనియునని తీర్మానము ఆమోదించబడెను. విద్యార్థులు సిగరెట్టులను త్రాగుట మానవలయునని మరియు తీర్మానము గానింపబడెను. విదేశీవస్తువుల దహనము జరిగెను. చేతికట్టలు, టైప్ రైటర్లు మున్నగునవి ఆకుంటుండును వేయబడెను. నేటిదినుము విదేశీవస్తువుల బహిష్కరణ ప్రచారము సజ్జవుచు విద్యార్థులు నగర విధులమందు తిరిగెదరు.

బొంబాయి స్టాకు ఎక్స్‌చేంజి రాయబారము

గాంధీమహాత్ముని సందర్శించెదరు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:—విదేశీవస్తువులను బహిష్కరించి స్వదేశీ ఉత్పత్తులను తోడ్చుకు విదేశములను ఆలోచించుటకు బొంబాయి స్టాకు ఎక్స్‌చేంజి తరఫున ఒకరాయబార వర్గము గాంధీమహాత్ముని సందర్శించెదరని రూఢిగ తెలియుచున్నది. ఖాది ఉత్పత్తులను తోడ్చి వలయునని దావాలిలు ఉద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

డిల్లీలో పి కెటింగు

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 9:—చాందిని చాతురనందలి విదేశీవస్తువుల పావులను డిల్లీ స్ట్రీటు ఇండ్రాస్టిగారి నాయకత్వమున నేడు పి కెటింగు జరిపెను.

భగల్పూరు వర్తకులు విదేశీవస్తువులను వ్యాపారము వదిలుకొనుట

భగల్పూరు, ఏప్రిల్ 9:—నేటిదినుము మొదటి మూడు సెలవులకు విదేశీవస్తువులను దిగుమతి చేయకూడదని భగల్పూరు బట్టలవర్తకుల సంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి. వీహారులో వస్తువుల వ్యాపారమున భగల్పూరు ప్రధాన నగరము.

బ్రిటన్ దేశమున

తయారుచేయబడిన మందులను బహిష్కరించవలెను

భారతవైద్య మహాసభవారి నిర్ణయము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 9:—భారత విశ్వవిద్యాలయముల మెడికల్ డిగ్రీలను బ్రిటన్ దేశముల మెడికల్ కౌన్సిలువారు అంగీకరింపవలెనని భారతదేశమునందలి వైద్యులు భారతదేశము ఖేండు తయారుచేయబడు మందులనే ఉపయోగించవలయుననియు, భారతదేశమున తయారుకాని మందులను ఉపయోగించవలెనని వచ్చినప్పుడు బ్రిటన్ దేశము తయారుచేయబడు వదిలి ఇతర దేశములమందులనే ఉపయోగించవలయుననియు అఖిల భారత వైద్యమహాసభ స్థానసంఘమువారు ఒకతీర్మానము గావించిరి.

విదేశీవస్తువుదహనము - ఇరువురు ప్రచారకులపై కేసుతేలుచుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:—నిన్నటిదినుము జరిగిన విదేశీ ఉత్పత్తులదహనమునకు ఇరువురు ప్రచారకులు బాటపాటుల తలపెనున్న విదేశీవు ట్రాఫిక్ తీసుకొని మంటుచుండుచేసిరిని వారిపై కేసు తేలుడెను. వీరిపై దొంగతనపు కేసును ఆరోపించ వలయునని మేజిస్ట్రేటు పోలీసువారికి సలహా ఇచ్చి కేసు విచారణ వాయిదావేసి.

(ప్రీ ప్రెస్.)

గ్రామాలద్వారా-దేశోద్ధారణ

జననీ జన్మభూమి యనే ఆభిమానంగలవా రందరు పూని ఉరూరను గ్రామపునాధులగా చేరండి! దేశస్వాతంత్ర్యం గ్రామాలద్వారానే. "సంకలన" ప్రతిపాదన గ్రామం.

గ్రామపునాధులకు సమితి,

2, నడుపి-మైలాపూరు, మద్రాసు.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 నంబి ఏప్రిల్ 11-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
మనుమ తొనాతి 11, 48 కలకు 12 8 0	13 4 0	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము

2. నూనెవస్తువులు

బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము

3. చిల్లరవస్తువులు

బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము

4. ఇనుము

బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము

5. నూలు

బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము

6. లోహములు

బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము

7. రంగులు

బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము
బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము	బియ్యము

"వశీకరలేఖ్యము"

న 5

గంటకు పీర్లు గట్టిపరచును. సింహములో పోరాడ గల కత్తి నిచ్చును. సంపాదనాభిమును చక్కగ అనుభవించ వలెను. రక్తము కుద్రపరచును. గొడ్డాండ్రకు సంతానము కలిగించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగ జేయును. హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము. దీనిగుఱము వర్తిం చుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరుదు. డబ్బా 80 కు రు 8, 60 కు. 5-8. జర్మనుకాపున యెట్లుగ నేరించుకు 80, రు 2/8

1920-వ సం॥ డైరీకాల్ పడదు 8 అణాలు.

డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

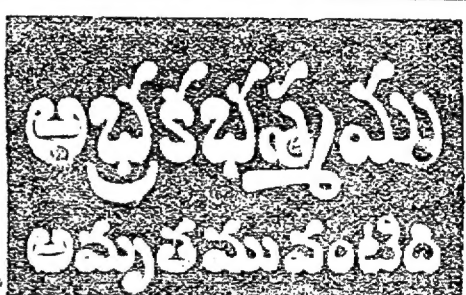
ఏజెంటు కావలెను

41

తలనోప్పి, యిక్కడముంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టుకల భ్యాతిజెందిన "జామా తైలమునకు" సమముగు మందు నే రేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్సారిక్, వైటిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారములు, 63 నెం. నైన్స్ నాయునివిధి, మద్రాసు.

శ్రీ ముక్త్యాలసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహు మాత్రమును, వేడిని, దగ్గును, తుయను, బోగొట్టును. మాత్ర మునందుకు చక్క-రను మాయముచేయును. కేరళమునకు మంచి దార్శమినిచ్చి, రక్తకల్పినిజేయును. అనుపానవి శేషములచే నన్నివ్యాధుల నుదార్చును అనేక మంది వాడి మెచ్చి యు న్నారు. సంపూర్ణవివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు. 100 మొదలు 800 వరకు పుటములు వేయబడిన రకములగులవు.

300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

రాజమార్గము

ఆరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమార్గము
కామశాస్త్రము
ఉచితముగ తపాలాకూలీతో సహాపంపబడును. మివిలాస మును వ్రాయుడు:—
ఆ తంకని గ్రహ ఖౌష ధాల యము
26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

శారదానవలలు

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును
యానెల 50 వ తేదీలోగా ఆదా స్థాపు పంపువారికే
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంబాంజిల్లా

వరిబీజమునకుమందు
ఆనందమునకుమందు
యెంతకాలమును బెడనెత్తునుకుదురును
వైద్యులు, ఉన్న నెలలదినములకుగు
ముహూపనియెడలమీసాముముద్ర
దైదము 1 సినారు 4-0-0 వీ. పి. ఖల్వే వారు
డాక్టర్ రత్నం బ్రహ్మమొదలగు
మారులకు

స్వల్ప దరి! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందరూ, మలబద్ధులు, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, కీడిమయి కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారవీర్య కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, క్షేమ, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించినాడు, స్నానమువాడు (కర్మారికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 3-8 తమలపాకలలో నమలి మింగవలెను. సాంక్రామిక కోగలతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు వగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనూపపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా

త్రావలెను. పొద్దు మాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:— మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలములన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తోడును. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదనుపాదను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తినోడు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సందివివంటిది. 6 కోడ్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పొద్దుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

AMRUTANJAN DEPOT
Price Annas 10 only.
MADRAS & BOMBAY.

గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

NAVAMEHARI

గనేరియా, తెలుపు, మాత్రవాళి కోగము, శరీరము నందు ద్రావకమును పుట్టించు తిత్తికి సంబంధించిన వ్యాధి, మల బద్ధము, లుకోరియా, పుక్తనవ్వుచే గలుగు బలహీనత వగైరాలకు, మాత్రసంబంధమైనవ్యాధు లన్నిటికి అద్భుతనివారిణి. 12 గంటలలో గుణము పూర్తిగా గలుగును, 48 గంటలలో పూర్తిగా కుదురును. ఇతర జ్వరము లన్నియు నిరపయోగమైనప్పుడు, నిరాశచెందక ఒక మోతాదు నవమేహరి పుచ్చుకొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలమునంటి గుణమును నమ్ముడు. తప్పక మీన్నే హితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను. బుడ్డి 1-కి ధర రు 2. తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. పుక్తనవ్వుచే గట్టుటలో పెరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరదియప్రేమను గలిగించుటకు దీనిని మించిన జ్వరము లేదు. 25 మా. 3-8-0 17-8 త్రిపురసుందరి వైద్యశాల, ఈశాంధ్రవాడ-రామచంద్రపురంపాట్ల, గోదావరిజిల్లా.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

మలబద్ధము! (పోద్దుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యశాలకీమాత్రలు దివ్యామృతము. అనీర్ణము, అరచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగములందు బలహీనము, పిక్కలు, పొర్రులు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను కోగొట్టి దోహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు కేమహావనోష్ణులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక పీడనములు చేరినవి. అనుభవముగల జ్వరమునుగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(38)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పొద్దు నిడుమోలు, ఎంకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

బంగారముతో చేసినది

మ క ర ధ్వ జ ము (జర్మనీ)

“దాని నువ యోగించిన జరామరణము లుండవు”

తులము గొట్టము రు 2.

ర స శాస్త్రము.

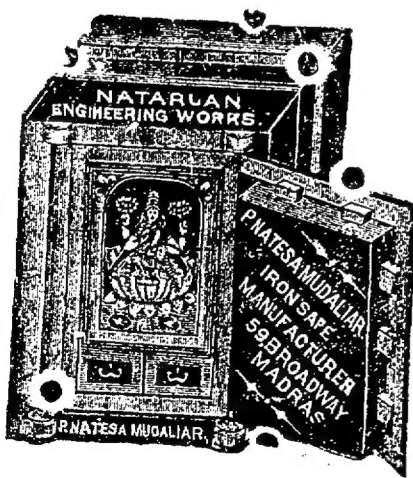
ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యావధముల స్టాక్ యుంచువారలు.

ఇండో-జర్మనుడ్రగ్గు స్టోరు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

నరనము

దృఢమైనది

నవ్వుకమైనది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారయేబడిన ఇనుప తెట్టెలు ఈ దినవ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో. ఆపరేటింగ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపతెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తికి, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు పర్సన్స్

ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్స్

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొలగు

నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. లై సెన్సులుకు కావలసిన

పిలండర్లు, పాప్టింగ్లు, నెట్లు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పల్లె వీధి, పెద్దనాయకవోడేట, మద్రాసు.

మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారచేసి యివ్వబడును.

ఈ త్రితములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

68-2

సరస్వతీపవర్తెస్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండు పనులు చేయబడును

గ్రంథ విమర్శనము

వేంకటాద్రింద చరితము

చారిత్రక గ్రంథము. గుంటూరు గోపాలకృష్ణము ప్రచురించిన ముద్రితము. 1980-వ సంవత్సరమున ప్రచురితము. గ్రంథము క్రాసుపైజాన 126 పుటలు. ధ్వజ: 0-12-0 ఆణాలు. దొరకుచోటు, విష్ణు భోట్లు శ్రీ రామకృష్ణి; రేపల్లె; గుంటూరు జిల్లా.

తెలుగు రాజవంశాలలో నొకరి చరిత్రముగా ఉండే నింతవఱకు ప్రత్యేకముగ ప్రచురితమై యుండలేదు. భీమరింపవలె ననెను ప్రయత్నశీలత మాత్రము ఆంధ్రాప మానులగు కొండజియందు కాననగుచున్నది. దశవర్షములకు పూర్వము శ్రీమల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు కాకతీయ ప్రతాపరుద్రుని ప్రత్యేకచరిత్ర ప్రచురింపుచు న్నాచుని ప్రకటించిరి. దురదృష్టవశాత్తమున అది నేటికిని ఆంధ్రలోకమునకు చేరకపోయెను. శ్రీ భావరాజు వేంకట కృష్ణారావుగారు అలియరామరాయల జీవితము ప్రచురింపనూర్చున సంకల్పి ఆంధ్రులు తెలిసికొని సంవత్సరము దాటినది. కష్టదేవరాయలను గూర్చి ఒకరిద్దఱు గ్రంథములు ప్రచురించిరి. కాని అవి విపుల పరిశోధన మూలమున జనించినవికావు. ఆంధ్రరాజవంశ చరిత్రముల సృష్టి ఇట్లు నిరుత్సాహమునకు తానకముగనుండగా విద్యాన్ విరుదాంధులును, రేపల్లెలోని ఉన్నతదాత కాలలో ఆంధ్రపండితులును నగు శ్రీ విష్ణు భోట్లు శ్రీ రామకృష్ణిగారు 'వేంకటాద్రింద చరితము' అను పేర ను ప్రసిద్ధులైన అమరావతి ప్రభువులు శ్రీ రాజావాసిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయనివారి చరిత్రము వ్రాసిరిని విని మిక్కిలి సంతోషించితిని. కాని గ్రంథము చూచిన పిమ్మట నా సంతోషము చాల భాగమున నశించిపోయినది. అందుకు ముఖ్యములగు 3 రకముల నాలుగింటిని పేర్కొందును.

మొదటిది రాజావారి చరిత్రరచనకు సాయ పడుచున్నట్లు చెప్పిరి. గ్రంథకర్తగారు ముగ్ధముగ ముగ్ధులై పుట్టిన పీఠికలో నిట్లు వ్రాసిరి. "ముమ్మందు కృష్ణా మాన్యులును బ్రబంధంబులను బ్రవాదంబులను గొప్ప కాననముల నాధారపఱచుకొని యొకరి తిరిగి బాహమును ముగించితిని." ఇట్లు ముగించిన పిమ్మట శ్రీవాసు చారిత్రక గ్రంథకథానాయకుని మనుమలగు శ్రీరాజావాసిరెడ్డి హరిహరప్రసాదుబహుమల్లునారి కడనున్న రికార్డుకూడ చూచి గ్రంథమున తలెత్తవలయుచితిమనుచున్నాడు. కాని గ్రంథమున 5వ పాఠిక కృష్ణిగారి గ్రంథరచనమున కాననములు విడిచిపెట్టవలెనని దృష్టాంతములు పొడగట్టవు. వేంకటాద్రి నాయనిని గూర్చి గుంటూరు మండలములోని విను కొండ తాలూకా యందలి అగ్నిగుండాలు గ్రామవాసియగు అగ్నిగుండాలు ముకుందకవి 'వేంకటాద్రి చరిత్ర' అను పద్యకావ్యమును రచించియున్నాడు. అది అముద్రితమైనను దాని ప్రతులు గుంటూరు మండలమున చిక్కుచున్నవిని విందును. శ్రీ కృష్ణిగారు గుంటూరు మండలమున ఉద్యోగమునకు కుదిరియున్నవారును ముకుందకవి విపులమని కీర్తిని గానముచేసెనో ఆపురుషుని చరిత్రమువ్రాసిన వారును అయ్యె ఆట్టి గ్రంథముయొక్క ఉనికి ఎటువంటిదంటే గ్రంథరచనము విషయమున వారు విశేషపరిశ్రమ చేయలేదని తేటతెల్లము చేయుచున్నది. కూలంకష పరిశోధనము సల్పక ఇట్లు ఆమెమాషీగా చారిత్రక గ్రంథముల రచించుచుట భాషాపాపకము కానేరదు.

ii. రెండవది. "ఇదియొక కల్పితకథగాని పురాణ గాథకాని కాదు. చారిత్రక విషయము కావున సాధ్యమయినంతవఱకు జరిత్రాంశములనే సంతరించిరచించితిని" అని పీఠికలో వ్రాసికొనినను ఈ చారిత్రక గ్రంథమున కృష్ణిగారు సందర్భముచిలేని పురాణగాథలను తెచ్చిపెట్టిరి. వేంకటాద్రి చేబ్రోలు దేవాలయ నిర్మాణవిషయ వివరమున వ్రాయబడిన పురాణగాథ (పుట: 92-98) ఇందుల కొక నిదర్శనముగ చేకొనవచ్చును. కేవల చారిత్రక మగునట్టి గ్రంథము నడుమను ఇట్టి పుక్కిటి పురాణగాథల దూర్చుటలో శ్రీ కృష్ణిగారి అభిప్రాయ మెట్టిదో?

iii. మూడవది కృష్ణిగారి గ్రంథరచనమున అందుకు సంబంధించిన కాననములను ప్రబంధములను అవలం

డించలేదు. సరికదా కాళ్ళులేకనే దేశసంచార మొనర్చుచున్న ప్రవాదములను పెక్కింటిని అభూతకల్పనలతో నున్న వానిని క్రోడీకరించిరి. చారిత్రకాధారములు తక్కువగుట ప్రవాదములను కూడ నాధారముగ తీసికొను ఆచారము మనలో వీర్యదీయున్నది. అయితే ఆప్రవాదములను యధారీతని సత్యదృష్టి గల చరిత్రకారుడు గ్రంథములలో జొప్పించునోపు కొనడు. కృష్ణిగారి గ్రంథ రచనమున అట్టి సత్యదృష్టి నుపయోగించలేదను విషయము ప్రతిపుటయు ప్రత్యక్షీకరించుచున్నది.

iv నాలుగవది ఈ గ్రంథము నందలి రచనావిధానము చారిత్రక గ్రంథములకు ఎంతమాత్రమున తగనిదిగా నున్నది. ఏదెయో నవలలలో మాత్రము స్థానము కనుగొనజాలు వర్ణనలన్నియో ఈ గ్రంథమున సంతరింపబడినవి. గ్రంథారంభము మూడుపుటలు పరికింపుడు; చాలును. గ్రంథముంతయు ఇట్టి వర్ణనలతో నిండియున్నది.

కృష్ణిగారికి చారిత్రక గ్రంథముల రచించుచుటలో నిది ప్రథమ ప్రయత్నము కాబోలును. చారిత్రకాంశములకు సంయత్యములయు వోట్ల తాళిబులు తెలుపబడలేదు; తుదకు సంవత్సరములైనను నూచింపబడలేదు. కొద్ది తావుల మాత్రము చెప్పబడినవి. లోపములున్నట్లు ఇట్టి గ్రంథరచనారంభమునకు శ్రీ కృష్ణిగారు అభినందార్హులైయున్నారు అని మాత్రము చెప్పకతప్పదు. వేంకటాద్రి మహానీయ చరిత్రము ఆంధ్రులు అవశ్యము పఠింపవలసినది. కావునవారు శ్రీకృష్ణిగారిని ఈ గ్రంథము తిరిగి చారిత్రకదృష్టితో, విపులపరిశోధనముతో, చారిత్రక గ్రంథములకు తగియుండు రచనావిధానముతో క్రొత్తగా వెలయించుట్లు ప్రోత్సహింతురుగాక!

—ఆంధ్ర శేషగిరిరావు, బి. ఏ.

అదిపాండు రంగ భక్తివిజయము

గ్రంథకర్త: కోయిల భగవంతుల దేవరాజదాసుగారు, ప్రకాశకులు: యం. ఆది అండ్ కోంపెనీ, మదరాసు.

ఇది పాండురంగ భక్తుల కథలను మాత్రము చెప్పుకొని యొక వచనగ్రంథము. అందు రమారమి 900 గురు భక్తుల చరిత్రములున్నవి. ఇవి మహారాష్ట్రభాషానువాదములైనట్లు గ్రంథప్రకాశకుల పీఠికలో నున్నది. మరియు గ్రంథాదిని దాసుగారు వ్రాసినయితే తిరిగి వేదాంత శాస్త్రాభిమానులు ముఖ్యముగ చదువదగియున్నది. అందు శివకేతవులవిషయమై అద్వైత విశిష్టాద్వైత మతములకుగల వైసరిక వివాదమును పరిష్కరించుటలో దాసుగారి యుక్తివైచిత్ర్యమున్నదిగియున్నది.

దాసుగారు కథలలో గూడ దమకుగల వేదాంతాది శాస్త్రాభిమానము వెల్లడిచేసిరి. అందుచే నీ గ్రంథము సంస్కారశీలులు కాని వారికే ఎక్కువ యుపయుక్తమని చెప్పవలసియున్నది. దాసుగారు సందర్భానుసారముగా నాయాతావుల భగవద్గీతాదులనుండి యెత్తి వ్రాసిన శ్లోకములు మొదలగు వానిభావమును తేటతెల్లముగ వచన రూపమున వ్రాసినచో పామరులకు గూడ నీ గ్రంథము బాగుగనుపయుక్తమై యుండును. కావున ఒక్కొక్కచో బండితపామరులకుగల గూడఁ డెల్లముగలైతి, యొక్కొక్కచో పండితే తరవాన బోధకముగలైతితో నొప్పారుటచే నీ గ్రంథము సర్వజనోపయోగముని చెప్పక తలము. కథలు మాత్రము ఆ పూర్వములు. పాండురంగ భక్తులయొక్క భక్త్యావేశజనితములు అద్భుతచరములును నగుపములును, జగన్నియంతయును పండిరి నాథుండు భక్తవరాధీనుడై భక్తులకు సేవకాదికృత్యములుచేసి యెట్టి కష్టములు కలుగకుండునట్లు రక్షించుటయును అను నీమొదలగు విషయము లీగ్రంథమున జెప్పబడియున్నవి.

ఉభయభాషాప్రవీణ బులుసు నరసింహశాస్త్రి

విక్రమార్జునము

గ్రంథకర్తలు: శేషాద్రి రమణాపులు. వెల, 0-12-0 లు. నందిగామ (కృష్ణాజిల్లా) కు గ్రంథకర్తల పేర వ్రాసినగ్రంథము లభ్యమగును.

ఈ కేరను బట్టి కాళిదాసకృతి యగు నాటకమేమో యన్న భ్రాంతికల్గును. కాని ఇది నాటకము కాదు. ప్రబంధము. అయినను కాళిదాసకృతికి తెలుగుగ. తెలుగునైననవారు "భావోద్దేశకర నూతనమా

ములకు సారస్వతలక్ష్యములగు పూర్వరీతులకును ఈకావ్యమున దా వొసంగి పూర్వార్థానునికయుగ లక్ష్యములని సమన్వయించి" రన్న వాసి గాంచినవారు. ప్రబంధయుగ మంతరించిన దిన్నయపఖ్యాతి రాకుండ ప్రబంధజలధికి నేతువులై యున్నవారు.

దృశ్యకావ్యములను (నాటకములను) ప్రబంధముగా వ్రాసినవారు ఒకరిద్దరు పిల్లలమట్టి ప్రభువులు పూర్వమును గలరు. కాని వారిని నేటి విమర్శకులలో ఒకరిద్దరు విఖ్యాతులు "ప్రబంధీకరింపదగిన పురాణాదులు కాని, పురాణకథలుగాని లేనందునను, ప్రబంధముల పైగొం యభిమానమును వీడలేక నాటకములు ప్రబంధములుగా సంతరింపబడిన దురవస్థకు బాల్పడిరి" అని పెక్కిరించిరి. కాని ఇప్పుడు వీరివిషయమే? ఇకఁ బ్రకృతము నకు వత్తము.

విక్రమార్జున ప్రబంధరచనా విధానమును స్థాతీపులాకన్యాయనున రుచిమాచులై ఇచట ముఖ్యము. అయిన దృశ్యములను ప్రబంధీకరించిన ప్రాచీనకవుల రచనావిధానమును కూడ నుంత యిట స్వీకరించుట దొసగు కానేరదు కదా, విషయము ప్రవృత్తి ప్రఖ్యాతి తొల్యము నొందినవి గనుక.

పిన వీరన్న ప్రబంధకరణ విధానములో అచ్చు మానాటి ప్రబంధ లక్షణములగు నగరాల్ల వల్లెలర్లు ప్రభువులును నస్తాదశేషనములును గలవు. అయిన స్వయముగా మిశ్రప్రబంధముగా కాకుంథలంబనుప్రబంధము బంధురప్రీతిం జెప్పఁ బూనినాడు. ఇందలి మిశ్రప్రబంధ మనుమాట, తాను కేసలము కాళిదాసుని నాటకమును గాని, లేక భారతీకథ గాని ప్రధానముగా గొనక రసవత్తము లగు ఘట్టములను రెండింటినుండియు నేర్చి కూర్చుచు వచ్చినట్లు తోపింపఁ జేయును. అందువలననే ఆయన—భారతీ ప్రోక్తకథ మూలకారణముగ కాళిదాసుని నాటకకముము కొంత, తానకో కి? విహింప గూర్చి=గృతికీ? కృతిపతి తన

శ్లో. నృదిల... "నూత్న సల... సాహసించితి మెంతయుఁ జాపలమున", అనియి. మహిత నవ్యభావరస శోభితమై తగు విక్రమార్జునీ యము కృతి నొందఁగా దగు గుణాకరమూర్తిని నీవు" అనియు నన్నమాటలను బట్టి మన నూహింపవచ్చును. కనుక నుభయకావ్యములలోని ఏదే నొక ఘట్టమును నుద్ఘాటించి ప్రబంధీకరణ విధానమును రుచిమాతము. అందునను కావ్యేషు నాటకం రమ్యం. నాటకేషు కేసుం తలా, తత్రాపిచ చతుర్థాంకా, తత్ర శ్లోకచతుష్టయమ్— అని చెప్పిన నాల్గు శ్లోకములలోనే పినవీరన్నకవిత రుచి చూపుట కుదాహరించెదను.

గ. శ్లో. యాస్య త్యద్య కేసుంత లేతి హృదయం సంస్పృష్ట ముత్సృంతయా, కంఠ స్పృగిత బాష్పవృత్తి కలు మః చింతాజడం దర్శనమ్, వైక్లబ్యం మమ తావ దీదృశే మహా నేహో దరశ్యాకసః, పీడ్యంతే గృహిణః కథంతు తనయావిశ్లేషదుఃఖై ర్నవైః.

పినవీరన్న ఆంధ్రీకరణము:—(ప్రబంధశైలిని)

ఉ. పొమ్మనఁ జూచుఁ జూచి మదిఁబుట్టిన ప్రేమము పేర్చి బాష్పముతో గ్రమ్మినఁ గ్రమ్మటం బెడమెగం బయి కన్నులనీరు మింగుచుకొ; గ్రమ్మటం దా కేసుం తల మొ గంబగు నశ్రులు నించు గొంత సేవముని జాలఁబొంది ధృతి యంతయు నిల్వక పిచ్చి పాఠఁగన్.

ఉ. ఎంచ మునీంద్రులందు విజి లేంద్రియుఁ డైన తపస్వి కూర్మి గావించి కేసుంతలం బెదిది విస్మృతిసొందిన మోహపాశముతో, త్రెంచుకొనంగ లేక ధియ తీపులఁ జిత్తముఁ గానిపెట్టె తీరించిన నెవ్వఁడొక వద లింపఁగ నోపెడు పాశేబంధముతో.

ఇందు మూలములోని, 'హృదయం సంస్పృష్ట ముత్సృంతయా' 'చింతాజడందర్శనం' 'అరణ్యోకసః' 'పీడ్యంతే గృహిణః' ఇత్యాదులగు పాక్యములును, దానికి ప్రబంధశైలిని చేసిన ఆంధ్రీకరణములలోఁగల వైపులవై శబ్దవిపరీత రచనావిధానములను సరసులు స్వయముగానే రుచిమాడదగును.

అ. శ్లో. పాతుం ప్రథమం వ్యవస్థిత జలం యామ్మి స్వసీ లేష యా నాదతై ప్రియమండనాపి భవతాం

నేను పాన యా పల్లవమ్, ఆద్యే వా మనుమరమాతి
సమయే యస్యా భవత్యుత్పత్తిః, నేయం యాతి శకుం
తలా పతిగృహం సత్త్వ రమభాయతామ్.

ఈక్రిందిసీసముపైన వీరన్న గారి ప్రబంధశైలియాం
ద్రీకరణము వైశ్లేషికమునకు:—

నీ. అల పేటుంగక తానకాలవాలములకు
నెమ్మిలో నిరవోదసిరువోసి
క్రమస్థుడైవోందు మా గ్రంభు లారసి పచ్చి
పూటపూటకు జాలఁ బోడి నేసి
ప్రేమాతిరేకతఁ బ్రయమండనమునకే
జిగురాకుఁ గొనగోర జిగురు చెఱచి
పరిపాటి నల్లన ప్రసవోద్గమంబైన
సఖులు దానును మ హోత్సవ మొనర్చి
తల్లి యొ పెంచె మిమ్ము నే తలిరువోడి
య త్రవారింటి కరిగెడు నాలతాగి
క్షీతిరహములార పుష్పితి లలికలార
యనుమతింతురగాక క ల్యాణయాశ్ర.

దీనియందును, 'వాణినారాజీయన సాహసించిన సాహ
సికకవి చేసిన ప్రబంధశైలియాంధ్రీకరణమును చక్కగా

పాఠకులకు సురీప వలసియున్నది. అందునను మూలము
పాఠకులకు సురీప వలసియున్నది. అందునను మూలము

లోని, సునును ప్రసాదమును నిత్యాదులకు కావించి
భవ త్యుత్పత్తి పతిగృహం... అను పదాలను పాఠకులకు

చిన యాంధ్రీకరణములను మఱువరాదు. పైని లక్షణము
సంబోధించుటలో పుష్పితి లలికలార అన్న స్వతంత్రమును

సంబోధనవాక్యములలోను, అనుమతింతురగాక కల్యాణ
యాశ్ర అనుదానిలోనుగల స్వేచ్ఛా నిత్యములు పాఠకులు

మఱువరానివి. తక్కినవి స్వయముగానే చూడవలెను.
ఇక విక్రమార్కయముఁ జూతము:

అభిజ్ఞానకామంతులములలోని చతుర్థాంకము నలెనే
విక్రమార్కయమునందలి చతుర్థాంకమును రసన తేరమైన

ఘట్టము, ప్రాచీనాలంకారికలు దీనినుండి ఆనేకలక్ష్య
ములందు పరిపాటి. అందులో, నవజలసర

నవకాశ్, త్యాంకామివో
రదు శ్లోకములు
ప్రబంధ
శైలి

అందుగా చూడవలెను
కవులడికింతావును మాత్రమే ఇటు
నుదరించెదను.

శ్లో. త్యాం కామివో మదనమాతి ముదాహరంతి
మానాభంగనిపుణం త్వ మహేషు మస్త్రమ్,
తా మానయ ప్రయతిమాం మమ వా సమీపం

మాం వా నయానై కలభాషిణి యత్రకాంతా.
(ర. అం. ౧౧ శ్లో.)

పైదాని సచ్చాయ కాబోలు శేషు ద్విరమణకపుల
ప్రబంధమున ర ఆత్మ, రౌ పద్యము. ఇంతవఱకు మూల

గ్రంథములప్రతిష్ఠ చే నాంధ్రీకరణములకు యశస్సు కలుగు
సలములను ఒకటి రెండుదాహరించితిని. కాని వానినలనఁ

బ్రకృతకావ్యంపుపుంత అవిస్తవ్యము. కనుక యా క్రింది
భాగములను చదువగులు చి త్తగించుటగాక.

౧. యా తపోవి శేషపరిశంకితస్య నుమహారం ప్రహరణం
మహేంద్రస్య, ప్రత్యాదేశో రూపగర్భితాయా

శ్రియః అలంకార స్వర్ణస్థ సా నః ప్రీయనఖీ.
నీ. పరతపస్సుం శేష పరిశంకితమహేంద్ర
నుమహారఖడ్గమే సుందరాంగి

నిజరూపగర్భిత వీరజగేసిని
పరిభావనిపుణ యే పద్యగంధి
సురచితసురసతీ పరిషేష్టితస్యర్థ
ధూమణప్రాయ యే ముద్దునమ్మ

మూలములలోని సుమహారం ప్రహరణం ప్రత్యాదేశో
రూపగర్భితాయా శ్రియః అలంకారస్వర్ణస్థ అను

సందర్భము. కాళిదాసునకు రథవేగమును వర్ణించుట
యన్న చాల యానందము. అసాధారణ మగు శేర్ష

అతినికే గలదు. కామంతల ౧వ యంకమున వైశ్లేషికము
యదాలోకే నూత్నం-అనుదానిని చూడుడు. ఇందు

నేలపైని రథగమనమునలనఁ గలుగు వేగ ముపవర్ణితము.
అందును అంతరిక్షమున రథగమనమును వర్ణించుటలో

అతని కాతఃజేసాటి పై నుదాహరించిన శ్లోకము రథము
భూమిమండి అంతరిక్షమున కెగయు నవృత్తి వర్ణనము.

కామంతలలో ౭వ యంకమున శైలానా మహారోహతీవ
అనుశ్లోకమున (౮) అంతరిక్షమునండి రథముఁ దిగు

నవృత్తి వేగము ఉపవర్ణంపఁ బడినది. ఇక, బ్రకృతము
నకు వత్తము. పైని చెప్పిన-అగ్రేయాంతి-యనుశ్లోకము

నకు ఈపూజ్యులచేసిన ఆంధ్రీకరణ మిక్రింది చంపకము.
చ. తురగఖురోత్థితం బయినధూళి కనంబడె ముందట

దవం
తరవిచరద్రగప్రథకనంబడె బిమ్ములదై నవృత్తిముఖ
బెర సెను న్యంవనం బపుడు విత్తతిమాపుల

దిక్కులక
బజపునుఁ జెల్లిక త్రియలు పచ్చుట యె ప్పనియెంచు
మంపగక.

మూలమునందలి 'రథస్య రేణువదయా మాట్టి భవంతో
ఘనాః, చక్రభ్రాంతి, అన్యాయవాంఛనీ చిత్రస్వప్న

మిన చామరం, యవ్వగ్రేనీధితిః ధ్వజపటః—ఇత్యాది
చందర్శములకు మనకపులు ఇచ్చిన చంపకములనివి శేష

ములు సమస్త
రవ్వనల్లనలలోను, అట్లే శృంగారవర్ణనలలోను త్రొంగొత్త
త్రోవలు ఈకపులు త్రొక్కినవి. వారాయణానుశాసనము

దానిని కొంత రుచిమాతము. ఈక్రింది మాధ్యాహ్నిక
కాలమును వర్ణించెడి ప్రకృతిచూరంబర్ణన.

శ్లో. ఉష్ణాదు శ్చిశిరే సిష్టితీ తిరో ద్దూలాలవాతే శిఖి,
నిర్భిద్యోవశి కర్ణికా క్ష ముఖో న్యాయితే వట్టనః;

త పం వారి విహ్వల తీరనఖిని కారండవ స్సేనతే,
క్రీడావేళినిచ్చే నంజరకుకఃక్లాంతో జలంయానతే.

దీనిభావము—మాధ్యాహ్నికసూర్యుని తాప
మున కోర్కెజాలక, ఉష్ణాదు (చేడిసింహంపని)వననెమలి

చెట్టుమ్రాను మొదలున్న పాదునగూర్చున్నది. (నట్టనడి
జామన చెట్టుయొక్క మొదలునున్న పాదునందే నీడ సంభ

వించును కాబట్టి.) తుమ్మెద కర్ణికాకారపున్నయొక్క
పైమొగ్గులను (ముక్కుతో-లే నున్న శేషులను) చీల్చి,

ఆలోపల దాగుకొనుచున్నది. కారండవము సరోవారి
యంతయు మనశిఖిపుటచే తీరముననున్న కమలలతను

(తీరమున నున్న దిగనుక కొంచెము చలువగల్గి యుండును.)
నేవించుచున్నది. పాపము నంజరబద్ధ మగు శుకము

(ఆటచిలుక, లేక పెంపును చిలుక) ఆనెమలిలాగునఁ
గాని, ఈతుమ్మెదలాగునఁ గాని, ఆకారంబువలెగాని,

నీడచెడకికొని పోయి చేరుటకు స్వాతింత్రియై లేకయు
న్నది. కాబట్టి, ఆయెండవ సామృద్ధి తనకునీరు

మాపుపోషకులను పేరెత్తి పిలిచి నీటిని అడుగుచున్నది.
పెంపునుచిలుక కాబట్టి యిట్లుగుటవిరుద్ధముకాదుగదా.

ఈక్రింది మనకపులు వైశ్లేషికము నరము ననువ
దించుచు స్వతంత్రభావనహితముగా, భావనమృద్ధియందు

పైనిఁ గూరుచుండె ననుట సమంజసమా అని సందియము.
ఇచ్చట వ్యాఖ్యాత 'ఉపరి అగ్రతో నిర్భిద్యవిదార్య

అతీయతేఽస్తగ్నిరోభవతి' అని అర్థమును నిర్వచించుట
కపులు నెటింగియేయుండురుగదా! అన్నిటికన్న మూల

శ్లోకములోగల నాలవద్యత్యము. కటికివానికైనను గుం
డెలఁగఁగించునది. దానికిందు, అనఁగా నాంధ్రీకరణ

మునఁ జోటు దొరక లేదు. పైగా పక్షిసంతానము
ఎండకొరువలేక చిగురుటాకులమధ్య శిరముఁజేర్చిన వని,

చేపలు ఎండవేడిమికి నీరు మఱుగఁగఁగా దానితోబాటు
నివియు మఱగిన వని వ్రాయుట చింత్యము. శేషు

కాస్త్రము నెఱిగిన వారైనను, పటాలు దాచుకొన్న
శరీరమంతయుదాచుకొననే గాని ఒక్కచేపను మాత్రమే

కాపాడుకొన్న దానికి పర్యాప్తము కా దంచుక. తల
యున్నచోఁ బ్రహకునదియును, తలను దాచుకొనునది

యును సర్వజాతిమాత్రమే యనియు వా రందురు.
చూడుడు కామనము. ఇట్లే చేపలు మన్నుననవి

ఎండతీళ్లునుగొ కొలది నీటియడుగునకుఁ బోయి కూరు
కొనును- అచ్చట మిక్కిలి చురువగా నుండును గనుక.

ఇకదీని నింతతో వదులుట ముందు వీరు సాం
దర్యవర్ణనములో ప్రోక్షిత స్వతంత్ర మగు కొత్తత్రోవ

కొక యుదాహరణము చూపవలయును. అందును
ప్రకృతమును మాధ్యందివర్ణనము నందలిదే యొకటి

యిచ్చిన బాగు గదా. ఇది వీరి స్వతంత్రరచనము.
చూడుడు:—

క. విచ్చినమోదుగునరెఁ గా
ర్చిచ్చు దిశాంశరములందుఁ జెలరేఁగగ లేఁ
బచ్చికపాలములు రూపతె

చచ్చెక తరుకోలరస్థ శివనచయంబు.
అబ్బా! ఎంత మండు పెండయో గదా! ఇక

శృంగారవర్ణనలో గల శృంగారరసంబు కాంతాస్వరూ
పంబుగనుటయు, కవులవాక్కులు ప్రేమనగఁగుటయు

అప్పరోవిభ్రమములు అద్భుతాకృతిభావయు-నిత్యా
దులు-సభ్యముగ, సహజముగ సరళముగ, ప్రవర్ణనము

ప్రకృతిక అనుభూలముగ గావించిన వాని నున్నమాట
లను నేనేల కాదనవలెను! పం. ఆ. కా.

ధనమహిమ (వచనము)
క్రానుపైజా, పుటలు ౫౮, మూడు పాటలు
పులుపంపిన వారికి గ్రంథమును పంపుదురు.

గ్రంథకర్త: పాకాల ఆలూరు వా.
ప్రకాశకులు: ఎ. వి. రామచంద్రక, ర.
పార్కు-బొను, చెన్నపురి.

చికిత్సారత్నము
డిమ్మిపైజా, పుటలు ౧౩౮, వెల రు ౧-౦-౦
గ్రంథకర్త: బాలకవిసింహ వేంకటరాఘవ

నూనిగారు.
ప్రకాశకులు: శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్కుడిపో
వారు, రాజమండ్రి.

సహకారవాచకములు (కో ఆపరేటివ్ రీడరు)
క్రానుపైజా, పుటలు ౫౦, వెల రు ౦-౫-౦.

గ్రంథకర్త: రిచెర్డు ఎఫ్ స్ట్రా అసిస్టాంటు రిజి
స్ట్రారు, రావుసాహెబు యం. వి. అప్పారావుపంతులు

గారు, బరంపురము, గంబాంజిల్లా.
చారుమతిమోహనము
(అయినంకముల సాంఘిక నాటకము)